A DOKUMENTUMOT
ELEKTRONIKUS ALÁÍRÁSSAL LÁTTA EL:
Tölgyes Ágnes

A DOKUMENTUMOT
ELEKTRONIKUS ALÁÍRÁSSAL LÁTTA EL:
Gáspár Tibor

Raiffeisen BANK

Raiffeisen Bank Zrt.
Konszolidált pénzügyi kimutatások
2019. december 31.

Tartalomjegyzék

I. ELSŐDLEGES PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK.....

II. MEGJEGYZÉSEK A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKHOZ.....

(1) ÁLTALÁNOS MEGJEGYZÉSEK 12
(2) A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK ÖSSZEÁLLÍTÁSÁNAK ALAPJA 12
(2.1) MEGFELELŐSÉGI NYILATKOZAT 12
(2.2) AZ ÉRTÉKELÉS ALAPJA 12
(2.3) FUNKCIONÁLIS ÉS BEMUTATÁSI PÉNZNEM 13
(3) A SZÁMVITELI POLITIKÁK VÁLTOZÁSA 13
(3.1) IFRS 16 LÍZINGEK 13
(3.2) EGYÉB STANDARDMÓDOSÍTÁSOK ÉS ÉRTELMEZÉSEK 15
(4) A SZÁMVITELI POLITIKA LÉNYEGES ELEMEI 15
(4.1) A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOK PREZENTÁLÁSA 15
(4.2) A KONSZOLIDÁCIÓ ALAPJA 15
(4.3) TÁRSULT VÁLLALKOZÁSOK 16
(4.4) KÜLFÖLDI PÉNZNEMBEN BONYOLÍTOTT ÜGYLETEK 16
(4.5) IMMATERIÁLIS JAVAK 17
(4.6) INGATLANOK ÉS BERENDEZÉSEK 17
(4.7) KÖVETELÉSEK FEJÉBEN SZERZETT ESZKÖZÖK 20
(4.8) RÉSZESEDÉSEK 20
(4.9) KÉSZPÉNZ ÉS KÉSZPÉNZ-EGYENÉRTÉKESEK 21
(4.10) A VALÓS ÉRTÉK MEGHATÁROZÁSA 21
(4.11) PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK 21
(4.11.1) MEGJELENÍTÉS ÉS KEZDETI ÉRTÉKELÉS 21
(4.11.2) BESOROLÁS ÉS KÉSŐBBI ÉRTÉKELÉS 22
(4.11.3) SZÁRMAZÉKOS TERMÉKEK 26
(4.11.4) FEDEZETI ELSZÁMOLÁS 27
(4.11.5) PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKVESZTÉSE 28
(4.11.6) PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK LEÍRÁSA 32
(4.11.7) A PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK KIVEZETÉSE – MÓDOSÍTÁSOK ESETÉT KIVÉVE 33
(4.11.8) PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK MÓDOSÍTÁSAI 34
(4.11.9) PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉS PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK EGYMÁSSAL SZEMBEN TÖRTÉNŐ BESZÁMÍTÁSA 35
(4.11.10) PÉNZÜGYI ÉS OPERATÍV LÍZING 35
(4.12) BETÉTEK, KIBOCSÁTOTT HITELVISZONYT MEGTESTESÍTŐ ÉRTÉKPAPÍROK ÉS HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK 35
(4.13) CÉLTARTALÉKOK FÜGGŐ KÖTELEZETTSÉGEKRE 36
(4.14) PÉNZÜGYI GARANCIÁK 36
(4.15) KAMATBEVÉTEL ÉS KAMATRÁFORDÍTÁS 36
(4.16) DÍJ- ÉS JUTALÉKBEVÉTELEK 37
(4.17) NETTÓ KERESKEDÉSI ÉS VALÓSÉRTÉK VÁLTOZÁSBÓL SZÁRMAZÓ EREDMÉNY 38
(4.18) EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTEL ÉS RÁFORDÍTÁS 38
(4.19) OSZTALÉKBEVÉTEL 38
(4.20) MUNKAVÁLLALÓI JUTTATÁSOK 38

(4.21) NYERESÉGADÓ 38
(4.22) JEGYZETT TŐKE 39
(4.23) KIEGÉSZÍTŐ ALAPVETŐ TŐKE 39
(4.24) ÁLLAMI TÁMOGATÁSOK 39
(5) MÉG NEM ALKALMAZOTT STANDARDOK ÉS ÉRTELMEZÉSEK 39
(6) PÉNZÜGYI KOCKÁZATKEZELÉS 40
(6.1) BEVEZETÉS ÉS ÁTTEKINTÉS 40
(6.2) HITELKOCKÁZAT 40
(6.3) PIACI KOCKÁZAT 69
(6.4) LIKVIDITÁSI KOCKÁZAT 75
(6.5) MŰKÖDÉSI KOCKÁZAT 81
(6.6) TŐKEGAZDÁLKODÁS 82
(7) EFFEKTÍV KAMAT MÓDSZERREL ELSZÁMOLT KAMATBEVÉTEL, EGYÉB KAMATBEVÉTELEK ÉS KAMATRÁFORDÍTÁSOK 84
(8) NETTÓ JUTALÉK- ÉS DÍJBEVÉTEL 86
(9) NETTÓ KERESKEDÉSI ÉS VALÓSÉRTÉK VÁLTOZÁSBÓL SZÁRMAZÓ EREDMÉNY 87
(10) FEDEZETI ELSZÁMOLÁSBÓL EREDŐ VESZTESÉGEK VAGY NYERESÉGEK 88
(11) A PÉNZÜGYI INSTRUMENTUMOK NETTÓ NYERESÉGE/VESZTESÉGE 96
(12) EGYÉB MŰKÖDÉSI BEVÉTELEK ÉS RÁFORDÍTÁSOK 96
(13) NEM PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK ÉRTÉKVESZTÉSE 97
(14) EGYÉB EREDMÉNY 97
(15) SZEMÉLYI JELLEGŰ RÁFORDÍTÁSOK 97
(16) EGYÉB ADMINISZTRATÍV KÖLTSÉGEK 98
(17) BANKADÓ ÉS EGYÉB SPECIÁLIS KÖZTERHEK 98
(18) NYERESÉGADÓ 99
(19) KÉSZPÉNZ, SZÁMLAKÖVETELÉSEK KÖZPONTI BANKOKKAL SZEMBEN ÉS EGYÉB LÁTRA SZÓLÓ BETÉTEK 102
(20) EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI ESZKÖZÖK 103
(21) BANKKÖZI KIHELYEZÉSEK 105
(22) NEM EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT ÉRTÉKPAPÍR-BEFEKTETÉSEK 106
(23) BEFEKTETÉSEK NEM JEGYZETT ÉRTÉKPAPÍROKBAN 108
(24) TÁRGYI ESZKÖZÖK, IMMATERIÁLIS JAVAK ÉS GOODWILL 109
(25) LÍZINGEK 110
(26) EGYÉB ESZKÖZÖK 111
(27) EREDMÉNNYEL SZEMBEN VALÓS ÉRTÉKEN ÉRTÉKELT PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK 112
(28) PÉNZÜGYI KÖTELEZETTSÉGEK EGYEZTETŐ TÁBLÁJA A MÉRLEGSOROKHOZ 113
(29) BANKBETÉTEK ÉS ÜGYFÉLBETÉTEK 114
(30) KIBOCSÁTOTT HITELVISZONYT MEGTESTESÍTŐ ÉRTÉKPAPÍROK 114
(31) HÁTRASOROLT KÖTELEZETTSÉGEK 115
(32) EGYÉB KÖTELEZETTSÉGEK 115
(33) CÉLTARTALÉK 116
(34) ÉRTÉKESÍTÉSRE TARTOTT ESZKÖZÖK ÉS KÖTELEZETTSÉGEK, VALAMINT MEGSZŰNT TEVÉKENYSÉGEK 116
(35) JEGYZETT TŐKE 117
(36) TŐKETARTALÉK 117
(37) KIBOCSÁTOTT TULAJDONI RÉSZESEDÉST MEGTESTESÍTŐ INSTRUMENTUMOK, KIVÉVE JEGYZETT TŐKE 117
(38) HALMOZOTT EGYÉB ÁTFOGÓ JÖVEDELEM 118
(39) EGYÉB TARTALÉK 118

(40) MÉRLEGBEN FELHALMOZOTT EREDMÉNY 118
(41) FÜGGŐ ÉS JÖVŐBENI KÖTELEZETTSÉGEK 119
(42) VALÓS ÉRTÉK MEGHATÁROZÁSA 119
(43) KAPCSOLT FELEK 130
(44) BEFEKTETÉSEK KAPCSOLT VÁLLALKOZÁSOKBAN 133
(45) ALAPKEZELÉSI TEVÉKENYSÉG 135
(46) A FINANSZÍROZÁSI TEVÉKENYSÉGBEN BEKÖVETKEZETT VÁLTOZÁSOK 136
(47) SZÁMVITELI TÖRVÉNY SZERINTI KÖZZÉTÉTELEK 138
(48) MÉRLEGFORDULÓNAP UTÁNI ESEMÉNYEK 138
(49) A PÉNZÜGYI KIMUTATÁSOKBAN HASZNÁLT RÖVIDÍTÉSEK, KIFEJEZÉSEK 140

I. Elsődleges pénzügyi kimutatások

A. Eredménykimutatás

(millió Ft)	Megjegyzés	2019.12.31	2018.12.31
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	(7, 11)	47.757	43.206
Egyéb kamatbevétel	(7, 11)	26.892	23.140
Kamatráfordítások	(7, 11, 25)	-33.243	-24.300
Nettó kamateredmény	**(7, 11)**	**41.406**	**42.046**
Osztalékbevétel		12	44
Díj- és jutalékbevételek	(8)	71.525	63.261
Díj- és jutalékráfordítások	(8)	-21.594	-19.305
Nettó díj és jutalékbevétel	**(8)**	**49.931**	**43.956**
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	(9, 11)	-62	3.788
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek	(10, 11)	18	33
Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek	(11)	597	369
Egyéb működési bevétel	(12)	1.672	2.858
Egyéb működési ráfordítás	(12)	-17.948	-16.705
Személyi jellegű ráfordítások	(15)	-26.779	-25.435
Egyéb adminisztratív költségek	(16)	-18.078	-19.332
Értékcsökkenés és amortizáció	(24)	-7.650	-6.362
Egyéb eredmény	(13, 14)	-302	-454
Bankadó és egyéb speciális közterhek	(17)	-5.442	-4.976
Pénzügyi eszközök értékvesztése	(6, 11)	7.584	7.768
Folytatódó tevékenységek adózás előtti nyeresége		**24.959**	**27.598**
A folytatódó tevékenységekből származó eredményhez kapcsolódó adóráfordítás vagy bevétel	(18)	-4.128	-3.542
Folytatódó tevékenységek adózás utáni nyeresége/vesztesége		**20.831**	**24.056**
Az üzleti év nyeresége		**20.831**	**24.056**

Tölgyes Ágnes
Gazdasági Igazgató

Gáspár Tibor
Számviteli Főosztályvezető

Dátum: 2020 április 23.

B. Kimutatás az eredményről és egyéb átfogó jövedelemről

(millió Ft)	Megjegyzések	2019.12.31	2018.12.31
Az üzleti év nyeresége		**20.831**	**24.056**
Egyéb átfogó jövedelem	**(38)**	**5.091**	**-1.961**
Eredménybe nem átsorolható tételek	**(38)**	**297**	**133**
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok valós értékének változásai	(38)	329	143
Eredménybe nem átsorolandó tételekhez kapcsolódó nyereségadó	(18, 38)	-32	-10
Eredménybe átsorolható tételek	**(38)**	**4.794**	**-2.094**
Külföldi pénznemek átváltása		91	-124
Cash-flow fedezeti ügyletek (hatékony rész)	**(10, 38)**	**944**	**-405**
Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékelési nyereség/veszteség	(10, 38)	790	-511
Eredménybe átvezetett nettó összeg	(10, 38)	154	106
Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok	**(38)**	**4.224**	**-1.760**
Egyéb átfogó jövedelemben elszámolt értékelési nyereség/veszteség	(38)	4.362	-1.842
Eredménybe átvezetett nettó összeg	(38)	-138	82
Eredménybe átsorolható tételekhez kapcsolódó nyereségadó	(18, 38)	-465	195
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	**(38)**	**25.922**	**22.095**

Tölgyes Ágnes
Gazdasági Igazgató

Gáspár Tibor
Számviteli Főosztályvezető

Dátum: 2020. április 23.

C. Kimutatás a pénzügyi helyzetről

(millió Ft)	Megjegyzés	2019.12.31	2018.12.31
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	(6, 19, 46)	126.155	156.730
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	(6, 20, 42, 46)	58.360	47.938
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	(6, 20, 42, 46)	33.996	7.691
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	(6, 20, 42)	20.237	24.212
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	(6, 22, 23, 42, 46)	524.922	468.325
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	(6, 21, 42, 46)	1.788.860	1.672.094
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	(10, 42, 46)	6.021	2.657
Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10, 42, 46)	-619	0
Tényleges adókövetelések	(18)	326	542
Értékesítésre tartottá minősített befektetett eszközök	(34)	0	7.724
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések	(44)	0	31
Ingatlanok és berendezések	(24)	17.116	6.788
Immateriális javak	(24)	18.548	16.615
Halasztott adó követelések	(18)	1.575	1.972
Egyéb eszközök	(26)	3.047	3.938
Eszközök összesen		**2.598.544**	**2.417.257**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	(6, 27, 28, 42, 46)	27.705	28.424
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	(6, 25, 28, 29, 30, 31, 42, 46)	2.298.996	2.157.908
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	(10, 42, 46)	11.569	4.029
Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10, 42, 46)	2.014	-522
Tényleges adókötelezettségek	(18)	636	4
Az értékesítésre tartottá minősített elidegenítési csoportba tartozó kötelezettségek	(34)	0	130
Céltartalékok	(6, 33)	10.782	7.994
Halasztott adókötelezettségek	(18)	3	2
Egyéb kötelezettségek	(32)	6.923	7.246
Kötelezettségek összesen		**2.358.628**	**2.205.215**
Jegyzett tőke	(6, 35)	50.000	50.000
Tőketartalék	(6, 36)	113.445	113.445
Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke	(37)	31.445	0
Halmozott egyéb átfogó jövedelem	(6, 38)	6.779	1.688
Eredménytartalék	(6, 40)	7.533	15.030
Egyéb tartalékok	(6, 39)	9.883	7.823
Tárgyévi eredmény	(6)	20.831	24.056
Saját tőke összesen		**239.916**	**212.042**
Kötelezettségek és saját tőke összesen		**2.598.544**	**2.417.257**

Tölgyes Ágnes
Gazdasági Igazgató

Gáspár Tibor
Számviteli Főosztályvezető

Dátum: 2020. április 23.

D. Kimutatás a saját tőke változásáról

A saját tőke változásának forrása	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke	Eredménybe át nem sorolható egyéb átfogó jövedelem: Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok OCI*-ban elszámolt valós érték változásai	Eredménybe átsorolható egyéb átfogó jövedelem: Cash flow hedge ügyletek [hatékony rész]	Eredménybe átsorolható egyéb átfogó jövedelem: Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok OCI*-ban elszámolt valós érték változásai	Eredménybe átsorolható egyéb átfogó jövedelem: Külföldi pénznemek átváltása	Eredménytartalék	Egyéb tartalék	Összesen
Kiegészítő megjegyzések	(35)	(36)	(37)	(38)	(38)	(38)	(38)	(40)	(39)	
Nyitó egyenleg (újramegállapítás előtt)	**50.000**	**113.445**	**0**	**292**	**-1.070**	**2.590**	**-124**	**39.086**	**7.823**	**212.042**
A számviteli politika változásának hatása	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Nyitó egyenleg 2019.01.01-jén	**50.000**	**113.445**	**0**	**292**	**-1.070**	**2.590**	**-124**	**39.086**	**7.823**	**212.042**
Üzleti év eredménye	0	0	0	0	0	0	0	20.831	0	**20.831**
Egyéb átfogó jövedelem	0	0	0	297	859	3.844	91	0	0	**5.091**
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	**0**	**0**	**0**	**297**	**859**	**3.844**	**91**	**20.831**	**0**	**25.922**
Egyéb tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok kibocsátása	0	0	31.445	0	0	0	0	0	0	**31.445**
Osztalék	0	0	0	0	0	0	0	-29.425	0	**-29.425**
Hozzájárulások és kiosztások összesen	**0**	**0**	**31.445**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-29.425**	**0**	**2.020**
Átvezetés a saját tőke összetevői között	0	0	0	0	0	0	0	-2.060	2.060	**0**
A saját tőke egyéb növekedése vagy (-) csökkenése	0	0	0	0	0	0	0	-68	0	**-68**
Egyéb tőkében elszámolt ügyletek összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-2.128**	**2.060**	**-68**
Záró egyenleg 2019.12.31-én	**50.000**	**113.445**	**31.445**	**589**	**-211**	**6.434**	**-33**	**28.364**	**9.883**	**239.916**

*OCI (Other Comprehensive Income): Egyéb átfogó jövedelem

Dátum: 2020. április 23.

A saját tőke változásának forrása	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Eredménybe át nem sorolható egyéb átfogó jövedelem	Eredménybe átsorolható egyéb átfogó jövedelem			Eredménytartalék	Egyéb tartalék	Összesen
			Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok OCI*-ban elszámolt valós érték változásai	Cash flow hedge ügyletek [hatékony rész]	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok OCI*-ban elszámolt valós érték változásai	Külföldi pénznemek átváltása			
Kiegészítő megjegyzések	(35)	(36)	(38)	(38)	(38)	(38)	(40)	(39)	
Nyitó egyenleg (újramegállapítás előtt)	**50.000**	**113.445**	**159**	**-701**	**4.191**	**0**	**33.572**	**5.522**	**206.188**
A számviteli politika változásának hatása	0	0	-1	0	-128	0	1.398	0	**1.269**
Nyitó egyenleg 2018.01.01-jén	**50.000**	**113.445**	**158**	**-701**	**4.063**	**0**	**34.970**	**5.522**	**207.457**
Üzleti év eredménye	0	0	0	0	0	0	24.056	0	**24.056**
Egyéb átfogó jövedelem	0	0	134	-369	-1.473	-124	0	0	**-1.832**
Teljes tárgyévi átfogó jövedelem	**0**	**0**	**134**	**-369**	**-1.473**	**-124**	**24.056**	**0**	**22.224**
Osztalék	0	0	0	0	0	0	-17.640	0	**-17.640**
Hozzájárulások és kiosztások összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-17.640**	**0**	**-17.640**
Átvezetés a saját tőke összetevői között	0	0	0	0	0	0	-2.301	2.301	**0**
Üzleti kombinációból eredő saját tőke egyéb növekedése vagy csökkenése	0	0	0	0	0	0	1	0	**1**
Egyéb tőkében elszámolt ügyletek összesen	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-2.300**	**2.301**	**1**
Záró egyenleg 2018.12.31-én	**50.000**	**113.445**	**292**	**-1.070**	**2.590**	**-124**	**39.086**	**7.823**	**212.042**

*OCI (Other Comprehensive Income): Egyéb átfogó jövedelem

Dátum: 2020. április 23.

E. Cash-flow-k kimutatása

(millió Ft)	Megjegyzés	2019	2018
Az üzleti év nyeresége/vesztesége		**20.831**	**24.056**
Működési tevékenységből származó cash-flow			
Módosító tételek:			
Értékcsökkenés és amortizáció	(24)	7.650	6.362
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése vagy (-) értékvesztésének visszaírása	(13)	46	101
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába nem tartozó pénzügyi eszközök értékvesztése vagy (-) értékvesztésének visszaírása	(11)	-11.290	-7.627
Nettó kamateredmény	(11)	-41.406	-42.045
ebből: amortizáció, elhatárolás és értékvesztett eszközök kamatkorrekciója		17.337	12.595
Nem pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nyereség/veszteség, nettó	(12)	-9	-18
Egyéb		-1.652	163
Nyereségadó-ráfordítás	(18)	4.128	3.542
		-42.533	**-39.522**
Működési tevékenység eszközeinek és forrásainak változása:			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök állományváltozása	(20)	-10.241	17.666
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök állományváltozása	(20)	-26.311	-7.691
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök állományváltozása	(20)	0	4.234
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök állományváltozása	(22)	-54.577	-95.951
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök állományváltozása	(22)	-143.569	-94.208
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák (eszköz) állományváltozása	(10)	-2.219	-523
Egyéb eszközök állományváltozása	(26, 34)	845	-690
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek állományváltozása	(27)	-1.944	-4.431
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek állományváltozása	(29)	143.920	244.433
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák (kötelezettség) állományváltozása	(10)	7.114	568
Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása	(10)	3.155	-607
Egyéb kötelezettségek és céltartalékok állományváltozása	(32, 33, 34)	2.464	-3.608
		-81.363	**59.192**
Kapott kamatbevétel	(7, 11)	85.052	66.346
Fizetett kamatok	(7, 11)	-26.309	-24.300
Kapott osztalék		12	44
Fizetett nyereségadó	(18)	-3.379	-4.141
Működési tevékenység során keletkezett (felhasznált) nettó pénzeszköz		**-47.689**	**81.675**
Befektetési tevékenységből származó cash-flow			
Értékpapírok beszerzése	(20, 22)	0	-28.811
Értékpapírok értékesítése	(20, 22)	25.538	53.899
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések beszerzése	(44)	0	-31
Leányvállalatokban, közös vállalkozásokban és társult vállalkozásokban lévő befektetések értékesítése	(44)	7.841	0
Egyéb részesedések beszerzése	(44)	-54	0
Egyéb részesedések értékesítése	(44)	0	213
Ingatlanok és berendezések beszerzése	(24)	-4.296	-7.340
Ingatlanok és berendezések értékesítése	(24)	30	5.072
Immateriális javak beszerzése	(24)	-5.732	-5.601
Immateriális javak értékesítése	(24)	0	14
Befektetési tevékenység során felhasznált nettó pénzeszköz		**23.327**	**17.415**
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow			
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása és visszavásárlása	(30)	-441	-1.025
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok lejáratkori törlesztése	(30)	-7.463	-4.552
Kiegészítő Alapvető Tőke (AT 1) kibocsátása	(37)	31.445	
Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések	(25)	-1.516	
Fizetett osztalék	(35)	-29.425	-17.640

(millió Ft)	Megjegyzés	2019	2018
Finanszírozási tevékenységből származó nettó pénzeszköz		**-7.400**	**-23.217**
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek nettó növekedése/csökkenése		**-31.762**	**75.873**
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek állománya az év elején		**156.730**	**80.064**
Árfolyamhatás		1.187	793
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek állománya az év végén	**(19)**	**126.155**	**156.730**

Dátum: 2020. április 23.

II. Megjegyzések a pénzügyi kimutatásokhoz

(1) Általános megjegyzések

A Raiffeisen Bank Zrt. (a „Bank") 1987-ben kezdte meg működését, mint Magyarországon bejegyzett kereskedelmi bank. A Bank székhelye Magyarországon, a 1054 Budapest, Akadémia u. 6. szám alatt található.

A Bank internetes honlapjának az elérhetősége: https://www.raiffeisen.hu/raiffeisen-csoport/raiffeisen-bank-zrt

A Bank a Magyar Nemzeti Banktól teljes körű kereskedelmi banki engedélyt kapott és pénzügyi tevékenységek széles körét végzi. A Bank 2019. évi konszolidált pénzügyi kimutatásai a Bankra és annak leányvállalataira (a továbbiakban együtt: a „Csoport") vonatkoznak. A konszolidált leányvállalatokról további információ a *(44) Befektetések kapcsolt vállalkozásokban* kiegészítő megjegyzésben található.

A Bankot 2019. októberétől a Raiffeisen CEE Region Holding GmbH ellenőrzi, azt követően, hogy a Raiffeisen-RBHU Holding GmbH, a korábbi közvetlen tulajdonosa beolvadt a Raiffeisen CEE Region Holding GmbH-ba. A magyarországi bejegyzés folyamatban van. A Bankcsoport végső anyavállalata továbbra is a Raiffeisen Bank International A.G. (RBI).

A pénzügyi kimutatások aláírására Tölgyes Ágnes Gazdasági vezető (cím: 1124 Budapest, Nárcisz utca 54. 1. em. 5.) és Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető kötelezett. A nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére Gáspár Tibor jogosult (regisztrációs szám: 168480, cím: 2330 Dunaharaszti, Király utca 38.)

(2) A pénzügyi kimutatások összeállításának alapja

(2.1) Megfelelőségi nyilatkozat

A Csoport a vonatkozó törvényi rendelkezések alapján 2017. január 1-től induló üzleti évtől a nemzetközi számviteli standardokat választotta az egyedi beszámolási célokra is a Számviteli törvény (továbbiakban Szt.) 177§ (55) alapján. A Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai az Európai Unió által befogadott Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardokkal (IFRS) összhangban készültek.

Az IFRS-ek a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) és annak jogelőd testülete által kibocsátott számviteli elveket, valamint a Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Értelmezési Bizottság (IFRIC) és annak jogelőd testülete által kiadott értelmezéseket foglalják magukban.

Az Igazgatóság 2020. április 23-án hagyta jóvá a pénzügyi kimutatások közzétételét.

(2.2) Az értékelés alapja

A pénzügyi kimutatások alapvetően az eredeti bekerülési érték figyelembevételével készültek, kivéve az alábbi esetekben:

- a derivatív pénzügyi instrumentumok értékelése valós értéken történik,
- az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értéken szerepelnek,
- az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök értékelése valós értéken történik,
- minősített valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételként megjelölt megjelenített pénzügyi eszközök és kötelezettségek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásokkal módosított amortizált bekerülési értéken szerepelnek,
- minden egyéb pénzügyi eszköz és kötelezettség, valamint minden nem pénzügyi eszköz és kötelezettség amortizált bekerülési értéken vagy – ahol értelmezhető –, halmozott értékcsökkenéssel és/vagy értékvesztéssel módosított eredeti bekerülési értéken jelenik meg.

A pénzügyi kimutatások készítése megköveteli, hogy a vezetőség olyan megítéléseket, becsléseket és feltételezéseket alkalmazzon, amelyek befolyásolják a számviteli elvek alkalmazását és az eszközök, források, bevételek és

ráfordítások összegét. A tényleges értékek eltérhetnek ezektől a becslésektől.

A vezetőség egyezteti a Csoport felügyelőbizottságával a kritikus számviteli politikai irányelveinek és becsléseinek kidolgozását, kiválasztását és közzétételét, valamint a politika és becslések alkalmazását.

A becslések bizonytalanságának fő forrásai a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés melyet a *(6) Pénzügyi kockázat kezelés* fejezet részletez, a valós érték meghatározása melyet a *(42) Valós érték meghatározása* fejezet részletez, továbbá a Covid-19 miatti jelentős becslési bizonytalanságok, amelyeket *a (48) Mérlegfordulónap utáni esemény*ek fejezet tartalmaz.

A becslések és feltételezések folyamatosan felülvizsgálatra kerülnek. A számviteli becslések felülvizsgálata során feltárt eltérések a feltárás időszakában, illetve azt követően kerülnek megjelenítésre, ha későbbi időszakok is érintenek.

(2.3) *Funkcionális és bemutatási pénznem*

A pénzügyi kimutatások magyar forintban készültek, amely a Bank és a leányvállalatainak a funkcionális pénzneme. Hacsak nincs eltérően jelölve, az adatok millió forintra kerekítve kerülnek bemutatásra.

(3) *A számviteli politikák változása*

(3.1) *IFRS 16 Lízingek*

A Csoport 2019. január 1-jétől alkalmazza az IFRS 16 Lízingek standardot.

Az IFRS 16 a lízingbevevők számviteli elszámolásaira vonatkozóan egyetlen modellt vezet be, amely alapján a lízingbevevő a mögöttes eszköz használatának jogát megtestesítő használatijog-eszközt, valamint lízingfizetésekre vonatkozó kötelmet, vagyis lízingkötelezettséget jelenít meg. A lízingbevevőnek elkülönítetten kell megjelenítenie a lízingkötelezettségre vonatkozó kamatráfordítást és a használatijog-eszközre vonatkozó értékcsökkenési leírást. A lízingbevevőnek emellett bizonyos események (például a lízing futamidejének változása, a lízingfizetéseket meghatározó indexek vagy kamatlábak változása miatt a jövőbeli lízingfizetések változása) bekövetkezése esetén újra kell értékelnie a lízingkötelezettséget. A lízingbevevő a lízingkötelezettség átértékelésének összegét általában a használatijog-eszköz módosításaként jeleníti meg. A standard megjelenítési kivételeket fogalmaz meg a rövid futamidejű lízingekre és olyan lízingekre vonatkozóan, amelyek esetében a mögöttes eszköz kis értékű. A lízingbeadó elszámolása a jelenlegi standard előírásaihoz hasonlóan történik, tehát a lízingbeadóknak továbbra is pénzügyi vagy operatív lízingként kell besorolnia a lízingeket.

Az IFRS 16 felváltja az IAS 17 Lízingek standardot, az IFRIC 4 Annak meghatározása, hogy egy megállapodás tartalmaz-e lízinget értelmezést, a SIC-15 Operatív lízingek – ösztönzők és a SIC-27 A lízing jogi formáját magában foglaló tranzakciók tartalmi megítélése értelmezést. Az IFRS 16 emellett az IAS 17-nél szélesebb körű közzétételi követelményeket is megfogalmaz.

A Csoport, mint lízingbevevő

Az IFRS 16 kezdeti alkalmazásának hatásai az alábbiakban kerülnek bemutatásra. A Csoport új eszközöket és kötelezettségeket jelenít meg a korábban operatív lízingnek minősített ügyletei esetében. Korábban az operatív lízingfizetések lineáris alapon az eredményben kerültek elszámolásra a lízing futamideje alatt. Ezen lízingekkel kapcsolatos költségek jellege az IFRS 16-ra történő áttérés következtében megváltozott, mivel a Csoport a használatijog-eszközökre értékcsökkenési leírást, a lízingkötelezettségekkel kapcsolatban pedig kamatráfordítást jelenít meg. Ezen felül az operatív lízingek következtében elszámolt összes költségnek (az IAS 17 szerint lízingdíj-költség, az IFRS 16 alatt értékcsökkenés és kamat) a lízing futamidő alatti megoszlása is megváltozott.

Az ingatlanok esetében a Csoport, mivel a szerződés egy lízing összetevőn kívül egy vagy több lízing vagy nem lízing összetevőt is tartalmaz, a szerződésben meghatározott ellenértéket a lízing összetevő relatív önálló eladási ára és a nem lízing összetevők összesített önálló eladási ára alapján rendeli hozzá az egyes lízing összetevőkhöz. Minden más lízingelt eszköz esetében a Csoport azt a gyakorlati megoldást választotta, hogy a nem lízing összetevőt nem különíti el a lízing összetevőktől, hanem azokat egyetlen lízing összetevőként számolja el.

A Csoport a standard által megengedett mentesítési kivételekkel összhangban úgy döntött, hogy a standard követelményeit alkalmazza a rövid futamidejű lízingek, valamint az olyan lízingek esetében, amelyeknél a mögöttes eszköz

kis értékű.

A Csoport 2018. év végén 693 millió Ft összegben jelenített meg lízingelt eszközt és 686 millió Ft összegben lízing kötelezettséget a könyveiben az IAS 17 standardnak megfelelően, melyekre nem volt hatása az IFRS 16 alkalmazásának.

A Csoport, mint lízingbeadó

A Csoport járműveket, ingatlanokat és felszereléseket ad bérbe, melyeket pénzügyi lízingnek minősített. Az IFRS 16-ra történő áttérésnek nem volt hatása azon lízingek besorolására, amelyeknél lízingbeadóként jár el.

Áttérés

A Csoport 2019. január 1-től alkalmazza az IFRS 16 standardot és az áttérésre a módosított visszamenőleges alkalmazás módszerét választotta, vagyis a standard első alkalmazásának halmozott hatását a felhalmozott eredmény nyitóegyenlegének kiigazításaként jeleníti meg az első alkalmazás időpontjában.

A Csoport az IFRS 16-ra történő áttérés kapcsán az alábbi döntéseket hozta:

- A Csoport az első alkalmazás időpontjában újraértékelte, hogy a szerződés az IFRS 16 hatálya alatt lízing-e, vagy lízinget tartalmaz-e.
- A korábban az IAS 17 alapján operatív lízingnek minősített lízingek esetében az első alkalmazás időpontjában megjelenített használatijog-eszközt a lízingkötelezettséggel azonos értéken értékelte, kiigazítva az adott lízing kapcsán a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban közvetlenül az első alkalmazás időpontját megelőzően megjelenített előre kifizetett vagy elhatárolt lízingdíjak értékével.
- A Csoport a meglehetősen hasonló jellemzőkkel (például hasonló fennmaradó lízing-futamidővel, hasonló kategóriájú mögöttes eszközzel, hasonló gazdasági környezettel) rendelkező lízingek portfóliójára egyetlen diszkontrátát alkalmaz.
- A Csoport az értékvesztési felülvizsgálat alternatívájaként közvetlenül az első alkalmazás időpontját megelőzően értékelte, hogy a lízingek az IAS 37 Céltartalékok, függő kötelezettségek és függő követelések standard szerint hátrányosak-e. Ennek során nem azonosított hátrányos szerződést, ezáltal a használati jog- eszközt az első alkalmazás időpontjában nem kellett kiigazítania a hátrányos lízingek kapcsán a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban közvetlenül az első alkalmazás időpontját megelőzően megjelenített céltartalékok összegével.
- A Csoport a rövid futamidejű lízingek esetében alkalmazza a standard által megengedett egyszerűsítéseket.
- A Csoport alkalmazza a standard által megengedett egyszerűsítéseket azokra a lízingekre is, amelyeknél a mögöttes eszköz kis értékű.
- A Csoport az első alkalmazás időpontjában a használatijog-eszköz értékelésénél nem vette figyelembe a kezdeti közvetlen költségeket.

Az áttérés pénzügyi kimutatásokra gyakorolt hatása

A Csoport a 2018.12.31-es pénzügyi kimutatásaiban az IAS 17 standard előírása alapján az alábbi összegben jelenített meg a fel nem mondható operatív lízingből származó fizetendő bérleti díjakat:

(millió Ft)	**2018.12.31**
1 éven belül	3.187
1 - 5 év között	6.266
5 éven túl	3.832
Összesen	**13.285**

A 2018.12-31-es pénzügyi kimutatásokban szereplő várhatóan fizetendő 13.285 millió forint bérleti díj eltér az áttéréskor felvett lízingkötelezettség összegétől. Az eltérés oka többek között, hogy az IAS 17 szerint fizetendő bérleti díjak ÁFÁ-val növelt értéken kerülnek bemutatásra, továbbá, hogy az IFRS 16 szerint felvett lízing kötelezettség összege nem tartalmazza rövid futamidejű és az kis értékű lízingeket. Az eltérés számszerű hatásait a lenti táblázat tartalmazza.

2019. január 1-jén a Csoport 9.549 millió Ft összegben jelenített meg használatijog-eszközt és lízingkötelezettséget. Az IFRS 16 standard első alkalmazásának nem volt hatása a felhalmozott eredményre. A Csoport által a lízingkötelezettségekre alkalmazott súlyozott átlagos járulékos lízingbevevői kamatláb 3,03 százalék volt.

(millió Ft)	
2018. december 31-re vonatkozó pénzügyi kimutatásokban közzétett operatív lízinggel kapcsolatos elkötelezettségek	**13.285**
Első alkalmazás időpontjában érvényes járulékos kamatlábbal diszkontálva	**6.880**
Pénzügyi lízingkötelezettségek kitettsége 2018. december 31-én	693
Mentesítési kivételek	
rövid futamidejű lízingek	-1.374
lízingek, amelyek esetében a mögöttes eszköz kisértékű	-61
Lízinghosszabbítási és lízingmegszüntetési opciók, amennyiben ésszerűen biztos azok lehívása	4.104
Változó lízingdíjak, amelyek valamely indextől vagy rátától függenek	0
maradványérték-garanciák	0
2019. január 1-én felvételre került lízingkötelezettség	**10.242**

(3.2) *Egyéb standardmódosítások és értelmezések*

Egyéb standard módosítások és értelmezések is alkalmazásra kerültek a Csoport által (azok kötelező első alkalmazási dátumaihoz igazodva), azonban ezek a módosítások és értelmezések nem, vagy elhanyagolható hatást gyakoroltak a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaira.

(4) *A számviteli politika lényeges elemei*

A számviteli politika a pénzügyi kimutatások elkészítése során a Csoport által alkalmazott sajátos elveket, alapelveket, konvenciókat, szabályokat és gyakorlatokat foglalja magában. Az alábbiakban közzétett számviteli politika a pénzügyi kimutatásokban megjelenített minden időszakra következetesen alkalmazásra került.

(4.1) *A pénzügyi kimutatások prezentálása*

A jelen pénzügyi kimutatások a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásait foglalják magukban. A leányvállalatok bevételei, ráfordításai, eszközei és kötelezettségei a megfelelő kimutatás sorokon szerepelnek a konszolidált pénzügyi kimutatásokban, az egymás közötti egyenlegek és tranzakciók kiszűrését követően.

(4.2) *A konszolidáció alapja*

i. Leányvállalatok

A leányvállalatok azok a gazdálkodó egységek, amelyek a Bank ellenőrzése alatt állnak. Ellenőrzés fennállásáról akkor beszélünk, ha a Bank közvetlenül vagy közvetve ki van téve a befektetést befogadóban való részvételéből származó hozamoknak, illetve rendelkezik az azokra vonatkozó jogokkal és a befektetést befogadó felett gyakorolt hatalma útján képes befolyásolni ezeket a hozamokat. Annak megítélésekor, hogy a Bank ellenőrzést gyakorol-e egy adott gazdálkodó egység fölött, a jelenleg gyakorolható vagy átváltható potenciális szavazati jogok létezését és hatását kell figyelembe venni. A leányvállalatok pénzügyi kimutatásai az ellenőrzés létrejöttének kezdetétől annak megszűnéséig képezik a konszolidált pénzügyi kimutatások részét.

A leányvállalatok Bank általi akvizíciójának elszámolása az akvizíciós módszer alkalmazásával történik. A Bank az akvizícióhoz kapcsolódó költségeket a felmerülés időpontjában ráfordításként számolja el. Amennyiben a leányvállalatért fizetett ellenérték meghaladja a felvásárolt cég azonosítható eszközeiből, kötelezettségeiből és függő kötelezettségeiből való részesedés valós értékét, a különbözet goodwillként kerül elszámolásra. Amennyiben az kevesebb, mint a Bank felvásárolt azonosítható eszközökből, kötelezettségekből és függő kötelezettségekből való részesedésének valós értéke, a különbözetet azonnal az eredménykimutatásban jeleníti meg a felvásárolt eszközök azonosításának és értékelésének újbóli meghatározását követően. A felvásárolt társaság azonosítható eszközeinek, kötelezettségeinek és függő kötelezettségeinek értékelése a felvásárlás napján számított valós értéken történik.

ii. Speciális célú gazdálkodó egységek

A speciális célú gazdálkodó egységek valamely szűk, pontosan körülhatárolt cél – például egy konkrét hitelügylet – végrehajtására létrehozott gazdálkodó egységek. A speciális célú gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásait akkor tartalmazzák a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásai, ha a Csoporttal fennálló kapcsolatuk tartalmának, valamint az adott gazdálkodó egység kockázatainak és hasznainak értékelése alapján a speciális célú gazdálkodó egység a Csoport ellenőrzése alatt áll.

iii. Alapkezelési tevékenység

A Csoport befektetők megbízásából befektetési alapokban tartott eszközöket kezel. Ezeknek a befektetési alapoknak a pénzügyi kimutatásait nem tartalmazzák a jelen konszolidált pénzügyi kimutatások, csak abban az esetben, ha a Csoport ellenőrzi a befektetési alapot. A Csoport alapkezelési tevékenységére vonatkozó információkat a 45. számú kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

iv. Ellenőrzés

A konszolidációnak egyetlen alapfeltétele van, mégpedig a kontroll gyakorlása. Kontrollról akkor beszélünk, ha a befektető az alábbi három feltétel mindegyikével rendelkezik: (a) joga van a befektetés hozamaira, (b) a befektető ki van téve a befektetés hozamai változékonyságának, továbbá (c) a befektető hatalma útján képes befolyásolni ezeket a hozamokat. A kontroll fogalma a Nemzetközi Számviteli Sztenderdek (IFRS) 10-ben került meghatározásra. A Bank alkalmazta a kontroll fogalmát és a releváns hatások figyelembevételével konszolidálta a leányvállalatokat.

v. A konszolidáció során kiszűrt tranzakciók

Az egymás közötti egyenlegek, valamint a csoporton belüli tranzakciók realizált és nem realizált bevételei és ráfordításai kiszűrésre kerülnek a konszolidált pénzügyi kimutatások készítése során. A nem realizált veszteségek ugyanúgy kiszűrésre kerülnek, mint a nem realizált nyereségek, de csak amennyiben nincs értékvesztésre utaló bizonyíték.

(4.3) Társult vállalkozások

A társult vállalkozás olyan gazdálkodó egység, amelyben a Csoport jelentős befolyással bír, de azt nem ellenőrzi az IFRS 10 előírásai alapján.

A társult vállalkozások elszámolása a tőkemódszerrel történik, kivéve, ha a befektetést kizárólag a közeljövőben történő elidegenítés céljából tartják. Ilyen esetekben a társult vállalkozásban lévő befektetést a könyv szerinti érték és az eladási költségekkel csökkentett valós érték közül az alacsonyabb értéken értékelik.

A tőkemódszer szerint a befektetést kezdetben valós értéken tartják nyilván, és a könyv szerinti értéket növelik vagy csökkentik a Csoportnak a befektetést befogadó társaság felvásárlás utáni eredményéből való részesedésének megjelenítése céljából. Az eredmény változásai a konszolidált egyéb átfogó jövedelemben jelennek meg, de a társult vállalkozás tartalékaiban a megszerzés után bekövetkező változásokat közvetlenül a saját tőke változásainak konszolidált kimutatásában jelenítik meg. Amennyiben a társult vállalkozás veszteségéből a Csoportra jutó rész egyenlő vagy meghaladja a Csoport részesedését a társult vállalkozásban, beleértve az egyéb, biztosítékkal nem fedezett hosszú lejáratú követeléseket is, a Csoport nem számol el további veszteségeket, kivéve, ha kötelmei keletkeztek vagy fizetéseket teljesített a társult vállalkozás nevében.

A Bank és társult vállalkozásai közötti tranzakciókból származó nyereség a Banknak az adott társult vállalkozásban való érdekeltségének a mértékéig kiszűrésre kerül. A veszteségek a Banknak az adott társult vállalkozásban való érdekeltségének a mértékéig szintén kiszűrésre kerülnek, kivéve, ha az ügylet az átruházott eszköz értékvesztésére szolgáltat bizonyítékot

(4.4) Külföldi pénznemben bonyolított ügyletek

A Csoporthoz tartozó gazdálkodó egységek pénzügyi kimutatásaiban szereplő tételek értékelése annak az elsődleges gazdasági környezetnek a pénznemében történik, amelyben a gazdálkodó egység működik (funkcionális pénznem).

A funkcionális pénznemtől eltérő bármilyen más pénznemben végrehajtott ügyletek külföldi pénznemben végrehajtott ügyletnek számítanak. Az ilyen ügyleteket a Csoport az ügylet napján érvényes árfolyamon számítja át a funkcionális

pénznemre. A külföldi pénznemben nyilvántartott monetáris eszközöket és kötelezettségeket a Csoport a fordulónapon érvényes MNB középárfolyamon számítja át magyar forintra.

A monetáris tételek utáni árfolyamnyereség vagy veszteség az effektív kamatlábbal és az időszaki kifizetésekkel módosított, időszak elején funkcionális pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték, valamint az időszak végi árfolyamon átszámított, külföldi pénznemben fennálló amortizált bekerülési érték különbözete. A valós értéken értékeltként megjelölt, külföldi pénznemben lévő nem monetáris eszközök és kötelezettségek funkcionális pénznemre való átszámítása a valós érték meghatározásának napján érvényes árfolyamon történik.

Az átszámításból eredő árfolyamkülönbözetek az eredményben kerülnek elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékelt tőkebefektetések átszámításából származó különbözetek kivételével, ami az egyéb átfogó jövedelemkimutatásban szerepel.

(4.5) *Immateriális javak*

Az immateriális javak olyan azonosítható, nem monetáris, fizikai megjelenés nélküli eszközök, amelyek szolgáltatások nyújtását vagy adminisztrációs célokat szolgálnak.

i. Goodwill

Goodwill üzleti kombinációk során merül fel - ideértve leányvállalatok akvizícióját és társult vállalkozásokban való részesedésszerzést -, amikor az átadott ellenérték meghaladja a Csoport által a cég azonosítható eszközeiben, kötelezettségeiben és függő kötelezettségeiben szerzett részesedésének a valós értékét. Amennyiben a megvásárolt cég azonosítható eszközeiben, kötelezettségeiben és függő kötelezettségeiben való részesedés valós értéke meghaladja az átadott ellenértéket, a különbözet azonnal az eredménykimutatásban kerül kimutatásra.

A goodwill felhalmozott értékvesztéssel csökkentett bekerülési értéken van kimutatva. A goodwill könyv szerinti értéke minden fordulónapon felülvizsgálatra kerül az esetleges értékvesztésre utaló jelek meghatározása érdekében. Ilyen jel esetén becslés készül a goodwill megtérülő értékére. Értékvesztés miatti veszteség akkor kerül kimutatásra, ha a goodwill nettó könyv szerinti értéke meghaladja a megtérülő értékét. A goodwillre képzett értékvesztés az eredménykimutatás terhére kerül elszámolásra és a későbbiekben nem visszaírható.

A társult vállalkozásban való részesedésszerzés során keletkezett goodwill a *„Tőkemódszerrel elszámolt befektetések”* soron kerül kimutatásra.

ii. Egyéb immateriális javak

A határozott hasznos élettartamú immateriális javak kezdeti értékelése bekerülési értéken, majd azt követően felhalmozott amortizációval és felhalmozott értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik.

Az egyéb immateriális javakat lineáris módszerrel amortizálják hasznos élettartamuk alatt, amely nem haladja meg a 6 évet a használatbavételtől kezdődően. Az értékcsökkenés megszüntetésére a következő dátumok közül a korábbi időpontban kerül sor: amikor az eszközt az IFRS 5-tel összhangban értékesítésre tartott eszközként sorolják be (vagy értékesítésre tartottként besorolt elidegenítési csoportba foglalják), vagy amikor az eszköz kivezetésre kerül. Az értékcsökkenési módszerek és a hasznos élettartamok minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra és szükség esetén módosításra kerülnek.

Az immateriális javak létrehozása érdekében felmerült személyi jellegű ráfordítások aktiválásra kerülnek, majd értékcsökkenést számolnak el utána. A későbbiekben felmerülő egyéb ráfordítások aktiválására csak akkor kerül sor, ha azok növelik az adott eszközben megtestesülő jövőbeni gazdasági hasznokat. Minden egyéb ráfordítást a felmerülés időpontjában az eredményben kerül elszámolásra.

(4.6) *Ingatlanok és berendezések*

i. Saját használatú ingatlanok

Az ingatlanok és berendezések értékelése, beleértve a bérelt ingatlanon végzett beruházásokat is, halmozott értékcsökkenéssel és értékvesztés miatti veszteséggel csökkentett bekerülési értéken történik.

A bekerülési érték részét képezik a közvetlenül az eszköz beszerzéséhez kapcsolódó költségek. A karbantartási és javítási költségeket a Csoport azok felmerülésekor az eredménnyel szemben számolja el. Az ingatlanokhoz, gépekhez és berendezésekhez kapcsolódó főbb fejlesztéseket akkor jelenítik meg az adott eszköz könyv szerinti értékében, ha valószínű, hogy az adott részben megtestesülő jövőbeni gazdasági hasznok befolynak a Csoporthoz és annak költsége megbízhatóan mérhető.

Az értékcsökkenés a becsült hasznos élettartam alatt lineáris módszerrel kerül elszámolásra és az eredménykimutatás *„Értékcsökkenés és amortizáció"* során mutatja ki a Csoport.

A tárgyi eszközök becsült hasznos élettartama a következő:

- saját tulajdonú ingatlanok: 50 év,
- bérelt ingatlanok: a bérelt ingatlan szerződéses feltételeinek figyelembevételével történik,
- berendezések: 3-7 év.

Földterület után nem számol el a Csoport értékcsökkenést.

Az értékcsökkenési módszerek, a hasznos élettartamok és a maradványértékek minden pénzügyi év végén felülvizsgálatra és szükség esetén módosításra kerülnek. A Csoport az ingatlanokat, gépeket és berendezéseket értékvesztési vizsgálatnak veti alá, bizonyos események vagy a körülmények olyan változása esetén, amelyek azt jelzik, hogy a könyv szerinti érték esetleg nem térül meg.

Az ingatlanok és berendezések értékesítéséből származó nyereség és veszteség az értékesítés bevétele és a könyv szerinti érték alapján kerül meghatározásra és az *„Egyéb működési bevétel"* vagy az *„Egyéb működési ráfordítás"* sorokon kerül bemutatásra az eredményben.

ii. Befektetési célú ingatlanok

A befektetési célú ingatlanok olyan ingatlanok, amelyeket a Csoport bérleti díjbevétel szerzése vagy értéknövelés céljából tart. A Csoport a bekerülési érték modellt alkalmazza a befektetési célú ingatlanjaira. A Csoport a befektetési célú ingatlanokra is lineáris értékcsökkenési leírást alkalmaz, az ingatlanok hasznos élettartama 20 év. A befektetési célú ingatlanok valós értékét az IAS 40 szerint közzéteszi, azt külső független szakértő állapítja meg, és negyedévente felülvizsgálatra kerül. A valósérték piaci adatokkal van alátámasztva.

iii. Lízingelt eszközök

A Csoport az IFRS 16 standard esetében az áttérésre a módosított visszamenőleges alkalmazás módszerét választotta, ezért az összehasonlító időszak adatai nem kerültek újra megállapításra, azok továbbra is az IAS 17-nek, valamint az IFRIC 4-nek megfelelően kerülnek bemutatásra. Az IAS 17-re és az IFRIC 4-re vonatkozó számviteli politika külön kerül bemutatásra.

2019. január 1-jétől hatályos számviteli politika

A Csoport az IFRS 16 Lízing standard előírásainak megfelelően a szerződések megkötésekor megvizsgálja, hogy az adott szerződés lízing-e, vagy lízinget tartalmaz-e. A szerződés lízing, vagy lízinget tartalmaz, ha egy időszak tekintetében ellenérték fejében átadja a jogot egy azonosított eszköz használatának ellenőrzése felett. Annak megállapítására, hogy a Csoportnak egy szerződés alapján joga van-e egy azonosított eszköz használatának ellenőrzésére, az IFRS 16 standard előírásait alkalmazza. Ezt az irányelvet a Csoport a 2019. január 1-jén vagy azt követően megkötött vagy módosított szerződésekre alkalmazza.

A Csoport alkalmazza az IFRS 16 standard által megengedett rövid futamidejű lízingekre és olyan lízingekre vonatkozó megjelenítési kivételeket, melyek esetében a mögöttes eszköz kis értékű. Az ezekkel kapcsolatosan felmerült lízingdíjak a lízingfutamidő alatt lineáris módszerrel ráfordításként kerülnek elszámolásra.

A Csoport, mint lízingbevevő

A Csoport, mint lízingbevevő egy olyan szerződés esetében, amely egy lízing összetevőn kívül további egy vagy több lízing vagy nem lízing összetevőt is tartalmaz, a szerződésen meghatározott ellenértéket a lízing összetevő

relatív önálló eladási ára és a nem lízing összetevők összesített önálló eladási ára alapján rendelni hozzá az egyes lízing összetevőkhöz.

A Csoport, mint lízingbevevő a lízingfutamidő kezdetén egy használatijog-eszközt és egy lízingkötelezettséget jelenít meg.

A használatijog-eszköz bekerülési értéken kerül megjelenítésre, mely magában foglalja lízingkötelezettség kezdeti megjelenítéskori értékét, a lízingfutamidő kezdetén vagy azt megelőzően fizetett lízingdíjakat, csökkentve a kapott lízingösztönzőkkel, a Csoport kezdeti közvetlen költségeit, valamint a mögöttes eszköz leszerelésével, illetve a lízingfeltételekben előírt állapotra történő helyreállításával kapcsolatban becsült költségeket.

A Csoport, mint lízingbevevő a kezdőnap után a használatijog-eszközt bekerülésiérték-modell alkalmazásával értékeli, csökkentve bármely halmozott értékcsökkenéssel és bármely halmozott értékvesztés miatti veszteséggel; valamint kiigazítva a lízingkötelezettségnek újraértékelésével.

A Csoport, mint lízingbevevő a lízingfutamidő kezdetén a lízingkötelezettséget az addig a napig ki nem fizetett lízingdíjak jelenértékeként határozza meg. A lízingdíjak a járulékos lízingbevevői kamatlábbal kerülnek diszkontálásra, mely a szerződések devizanemének megfelelő kamatswap görbék alapján meghatározott alapkamat növelve a Bloomberg által publikált európai Csoportok fedezetlen és likvid (kereskedett) kötvényeiből származtatott felárral.

A lízingfutamidő kezdetén a lízingkötelezettségben figyelembe vett lízingdíjak a mögöttes eszköz lízingfutamidő alatti használati jogáért járó, a kezdőnapig ki nem fizetett következő összegekből állnak:

- fix díjak, csökkentve az esedékes lízingösztönzőkkel;
- változó lízingdíjak, amelyek valamely indextől vagy rátától függenek, kezdeti értékelésük alapja a kezdőnapi index vagy ráta;
- a lízingbevevő által a maradványérték-garanciák keretében várhatóan kifizetendő összegek;
- a vételi opció lehívási ára, ha a lízingbevevő észszerűen biztos abban, hogy lehívja az opciót; és
- a lízing megszüntetése miatti kötbérek, ha a lízing futamideje egy lízingmegszüntetési opció lízingbevevő általi lehívását is tükrözi.

A lízingkötelezettség a későbbiekben amortizált bekerülési értéken kerül értékelésre az effektív kamatláb módszer alkalmazásával.

A lízingkötelezettség újból meghatározásra kerülnek, amennyiben a lízingdíjak változnak. Ennek oka lehet, hogy a lízingdíjak meghatározásának alapját képező index vagy ráta megváltozik, vagy a maradványérték-garancia keretében várhatóan kifizetendő összegek megváltoznak, vagy a Csoport megváltoztatja az értékelését a vételi, a hosszabbítási, illetve a megszűntetési opciók lehívására vonatkozóan vagy amennyiben a fix lízingdíjak felülvizsgálatra kerültek.

A Csoport a lízingdíj újbóli meghatározásának összegét a használatijog-eszköz módosításaként jeleníti meg. Amennyiben a használatijog-eszköz könyv szerinti értéke nullára csökken és a lízingkötelezettség értékelésében további csökkenés következik be, a fennmaradó újra meghatározott összeg az eredményben kerül megjelenítésre.

A Csoport a mérlegben a használatijog-eszközöket a *„Ingatlanok és berendezések”* soron, a lízingkötelezettségeket az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek”* soron jeleníti meg.

Rövid futamidejű lízingek és a kisértékű eszközök lízingje

A Csoport úgy döntött, hogy a standard követelményeit nem alkalmazza a rövid futamidejű lízingek, valamint az olyan lízingek esetében, amelyeknél a mögöttes eszköz kis értékű. Az érintett lízingekhez kapcsolódó lízingdíjak lineáris módszerrel költségként kerülnek elszámolásra a lízingfutamidő alatt.

A Csoport, mint lízingbeadó

A Csoport, mint lízingbeadó a lízingeket a lízing kezdetekor vagy operatív lízingnek vagy pénzügyi lízingnek minősíti. Egy lízing akkor minősül pénzügyi lízingnek, ha lényegében a mögöttes eszköz tulajdonlásával járó összes kockázat és hasznon átadásra kerül. Egy lízing akkor minősül operatív lízingnek, ha lényegében nem kerül átadásra

a mögöttes eszköz tulajdonlásával járó összes kockázat és haszon. A lízing minősítése a kötési napon történik, újraértékelésére csak lízingmódosítás esetén kerül sor.

A nettó lízingbefektetésre az IFRS 9 standard kivezetésre és értékvesztésre vonatkozó követelményei kerülnek alkalmazásra

2019. január 1-jét megelőzően hatályos számviteli politika

A pénzügyi lízing során lényegében minden a lízingelt eszköz tulajdonlásával járó kockázat és haszon a Csoport részére átruházásra kerül. A Csoport az IAS 17 standard által meghatározott kritériumok önmagukban vagy kombinációban történő teljesülése esetén minősít egy lízinget pénzügyi lízinggé, kivéve amennyiben egyéb jellemzők alapján egyértelmű, hogy a lízing alapvetően nem adja át a tulajdonlással járó lényegileg összes kockázatot és hasznot, akkor az a lízing operatív lízingnek minősül.

A lízing kezdetekor a Csoport a pénzügyi lízinget eszközként és kötelezettségként jeleníti meg. Ezek az *„Ingatlanok és berendezések"*, valamint az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek"* sorokon kerülnek megjelenítésre. A lízingelt eszköz a lízing futamidő kezdetekor érvényes valós értéke vagy a minimális lízingfizetések nettó jelenértéke közül az alacsonyabb értéken kerül kimutatásra.

Az aktivált lízingelt eszköz értékcsökkenése a becsült hasznos élettartam és a lízingügylet futamideje közül a rövidebb időszak alatt történik. A pénzügyi lízing szerződés megkötésekor felmerült kezdeti költségek a lízingelt eszköz bekerülési értékét növelik és a lízing időtartama alatt kerülnek figyelembevételre a lízing bevételekhez hasonlóan.

Operatív lízingként kerül kimutatásra minden a pénzügyi lízingtől eltérő lízingügylet. A Csoport az operatív lízing alapján történő lízingfizetéseket a lízingügylet futamideje alatt az eredményben az *„Egyéb adminisztratív költségek"* soron lineárisan számolja el.

(4.7) *Követelések fejében szerzett eszközök*

Amennyiben a Csoport a fedezetként bevont ingatlanra bejegyzett jelzálogjoggal rendelkezik, jogosult azt bírósági végrehajtás útján vagy anélkül értékesíteni, a saját nevében végrehajtott értékesítési eljárás keretében. Az ingatlan kényszerértékesítés tárgya is lehet, amennyiben az ingatlan tulajdonosa felszámolási eljárás alá vont gazdasági társaság.

Amennyiben a Csoport vételi joggal rendelkezik az ingatlan felett, a Csoport követelése érvényesíthető az ingatlannal szemben. A Csoport jogosult ez esetben megvásárolni az ingatlant az opciós szerződésben meghatározott vételáron, és a vételárat a követelésével szemben beszámítani, vagy egy harmadik személyt kijelölni a vételi jog gyakorlására, és a harmadik személy által fizetett vételárat beszámítani a követelésével szemben.

A hitel- és lízingügyletek felmondásakor visszavett eszközöket szakértő által meghatározott áron értékelik. A lízingből visszavett eszközöknél az értékesítést megelőzően a Csoport csak a követelésre képzi meg az értékvesztést, mert később a követelést az eszközértékesítés bevételével csökkenti. Kölcsönszerződések esetében a visszavett eszközökre az értékesítés éves veszteséghányada és a jövőbeni kilátások alapján képeznek értékvesztést.

Az értékvesztés a mérlegben az *„Egyéb eszközök"* között, az eredménykimutatásban az *„Egyéb ráfordítások"*, a feloldás összege az *„Egyéb bevételek"* között kerül bemutatásra.

(4.8) *Részesedések*

A Csoport részesedései között azokat a tőkeinstrumentumokat mutatja ki, amelyek megszerzésére a Csoport hosszú távú stratégiai céljaival, terveivel, illetve üzletpolitikájával összhangban kerül sor. Az így megszerzett tulajdoni részesedések és üzletrészek között lehetnek leányvállalatok, társult vállalkozások és egyéb befektetések.

A leányvállalat olyan gazdálkodó egység, amely fölött a Csoport kontrollal rendelkezik.

Társult vállalkozás az az entitás, amely fölött a Csoport jelentős befolyással bír anélkül, hogy kontrollal rendelkezne. 2019-ben és 2018-ban a Csoport nem rendelkezett ilyen részesedéssel.

Azokat a nem kereskedési célú tőkeinstrumentumait, amelyek olyan gazdálkodó egységekben való befektetést testesítenek meg, amelyek felett a Csoport sem közös ellenőrzéssel, sem jelentős befolyással nem bír, az *„Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök"* soron mutatja be.

(4.9) *Készpénz és készpénz-egyenértékesek*

A készpénz és készpénz-egyenértékesek tartalmazzák a pénztári készpénzállományt, a jegybankoknál lévő korlátlan felhasználású egyenlegeket és azokat a magas likviditású pénzügyi eszközöket, amelyeknek eredeti lejárata három hónapnál rövidebb, amelyek valós értéke változásának kockázata elhanyagolható, és amelyeket a Csoport rövid távú kötelezettségeinek teljesítése során használ fel.

A készpénz és készpénz-egyenértékesek amortizált bekerülési értéken kerülnek a mérlegben kimutatásra a *„Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek"* soron.

(4.10) *A valós érték meghatározása*

A Csoport számviteli politikája és számos közzététel megköveteli a pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározását. A valós érték értékelési és/vagy közzétételi célok miatt kerül meghatározásra az alábbiakban leírt módszerek alapján.

A valós érték az az ár, amit egy eszköz eladása esetén kapna a Csoport, vagy egy kötelezettség átruházása esetén fizetnie kellene a Csoportnak a kötelezettséget átvállaló félnek egy piaci szereplővel kötött szokásos ügylet keretében az értékelés napján.

A kezdeti megjelenítést követően az aktív piacokon jegyzett pénzügyi instrumentumok valós értéke meghatározásának alapja eszközök esetében a vételi ár, kötelezettségek esetében pedig a piacon megfigyelhető eladási ár. Amennyiben megfigyelhető árfolyam nem áll rendelkezésre, megfigyelhető piaci adatokra támaszkodó értékelési technikákkal történik a valós érték meghatározása. A módszer lehet hasonló instrumentumokkal való összehasonlítás, amelyekre megfigyelhető piaci árjegyzés rendelkezésre áll, diszkontált cash-flow elemzés, opcióárazási modellek és a piaci szereplők által általánosan alkalmazott egyéb értékelési technikák. A pénzügyi instrumentumok valós értékét teljesen vagy részben olyan feltételezéseken alapuló technikával is meg lehet állapítani, melyeket nem támasztanak alá az aktuális piaci tranzakciók vagy a megfigyelhető piaci adatok.

A valós érték meghatározása feltételezi, hogy az eszköz értékesítésére vagy a kötelezettség átruházására irányuló ügylet az eszköz vagy kötelezettség elsődleges piacán, vagy ennek hiányában az eszköz vagy kötelezettség szempontjából legkedvezőbb piacon megy végbe.

Az elsődleges piac az értékelendő eszköz vagy a kötelezettség tekintetében a legnagyobb volumennel és aktivitási szinttel rendelkező piac.

A legkedvezőbb piac az a piac, amely maximalizálja azt az összeget, amelyet az eszköz értékesítéséért kapnának, vagy minimalizálja azt az összeget, amelyet a kötelezettség átruházásáért fizetnének a tranzakciós költségek és a szállítási költségek figyelembevételét követően.

A valós érték meghatározása részletesen a *(42) Valós érték meghatározása* kiegészítő megjegyzésben szerepel.

(4.11) *Pénzügyi instrumentumok*

(4.11.1) *Megjelenítés és kezdeti értékelés*

A pénzügyi eszközök szokásos módon történő vételét és eladását a Csoport a kötési időpontban jeleníti meg, amikor az eszköz vételére, illetve eladására elkötelezi magát. Szokásos módon történő vétel, illetve eladás egy pénzügyi eszköz megvásárlása vagy eladása olyan szerződés alapján, amelynek feltételei az eszköz átadását az érintett piacon érvényben lévő szabályozás vagy szokványok által általában meghatározott időtávon belül írják elő.

Minden egyéb pénzügyi eszköz és kötelezettség (beleértve az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközöket és kötelezettségeket is) kezdeti megjelenítésére akkor kerül sor, amikor a Csoport az instrumentumra vonatkozó szerződéses rendelkezések hatálya alá kerül. Pl. a bankokkal, vagy ügyfelekkel szembeni kölcsönökből eredő követeléseket akkor jelenítik meg, amikor a készpénz folyósításra kerül a hitelfelvevő részére.

Kezdeti megjelenítéskor a pénzügyi eszközt vagy pénzügyi kötelezettséget a Csoport valós értéken értékeli, növelve vagy csökkentve – amennyiben a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nem az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként – azon tranzakciós költségekkel, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy a pénzügyi kötelezettség kibocsátásának vagy megszerzésének tulajdoníthatók.

IFRS 9.B5.1.2A alapján egy pénzügyi instrumentum valós értéke a kezdeti megjelenítéskor sok esetben a tranzakciós ár (vagyis az adott vagy kapott ellenérték valós értéke).

Ha a kezdeti megjelenítés során az adott instrumentum Csoport által meghatározott valós értéke eltér a tranzakciós ártól - például nem piaci kamatozású követelések (ún. off-market interest rate loans) esetében - akkor a különbözetet az instrumentum kezdeti megjelenítésekor a Csoport ekképp számolja el:

a) ha a fent említett valós értéket az azonos eszközre vagy kötelezettségre vonatkozó aktív piaci jegyzett ár bizonyítja, vagy olyan értékelési technikán alapul, amely kizárólag megfigyelhető piacokról származó adatokat használ, a valós érték és a tranzakciós ár különbözetét a Csoport az eredményben számolja el a *„Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény”* eredménykimutatás soron,
b) minden más esetben a kezdeti megjelenítéskori valós értéket a Csoport a valós érték és az ügyleti ár különbözetének elhalasztása érdekében módosítja. A kezdeti megjelenítést követően a Csoport csak annyiban jeleníti meg a halasztott különbözetet nyereségként vagy veszteségként, amennyiben az valamely tényező (ideértve az időt is) olyan változásából származik, amelyet a piaci szereplők figyelembe vennének az eszköz vagy a kötelezettség árazásakor.

(4.11.2) *Besorolás és későbbi értékelés*

i. Pénzügyi eszközök besorolása és későbbi értékelése

Kezdeti megjelenítéskor a Csoport a pénzügyi eszközöket amortizált bekerülési értéken, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken vagy az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként sorolja be.

Az adott eszköz számviteli besorolását egy két lépcsős értékelési metodológia biztosítja, amely megadja, hogy az egyes instrumentum típusokat mely számviteli értékelési kategóriákba kell sorolni. A két fő lépés:

- az üzleti modell meghatározása,
- a szerződéses pénzáramok karakterisztikájának vizsgálata (Solely Payment of Principal and Interest, SPPI-teszt)

A fentieket összefoglalóan alábbi ábra mutatja be:

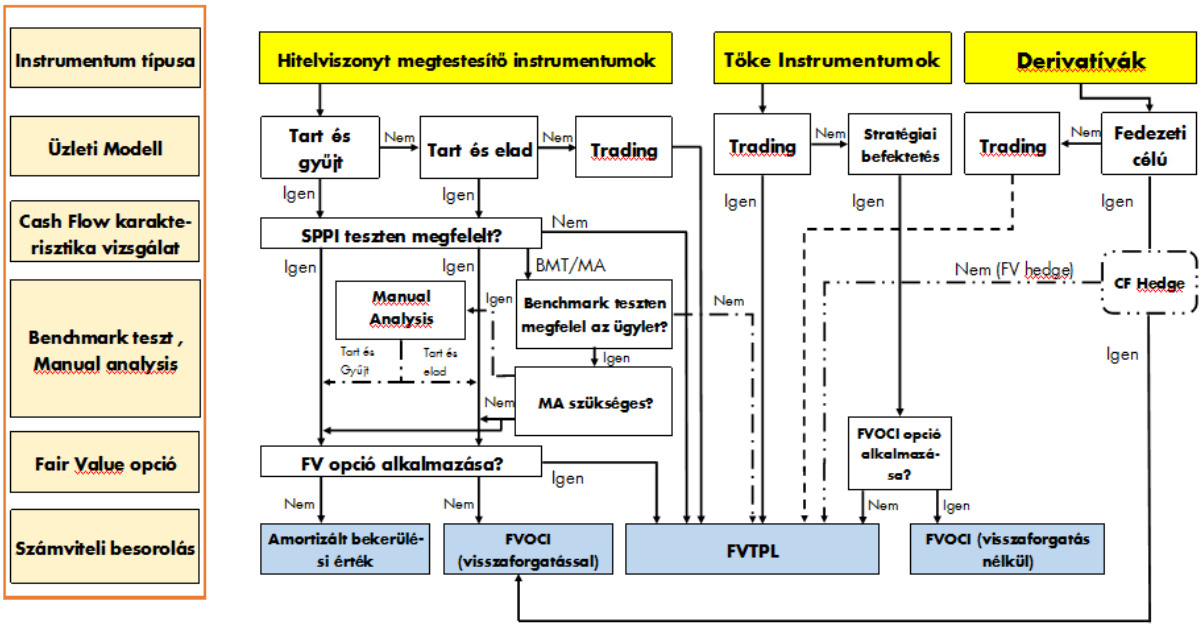

A pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modell

A Csoport üzleti modellje portfólió szinten kerül meghatározásra, mivel az tükrözi leginkább, hogy a pénzügyi eszközök csoportjait hogyan kezeli együtt egy adott üzleti cél elérése érdekében, és a management is ilyen szinten kap információkat a pénzügyi eszközökről. Az üzleti modell meghatározása során a Csoport az alábbi információkat mérlegeli:

- hogyan értékelik az üzleti modell teljesítményét (és az adott üzleti modellben lévő pénzügyi eszközöket), és hogyan jelentik a Csoport vezetőségének,
- milyen kockázatok befolyásolják az üzleti modell teljesítményét (és az adott üzleti modellben található pénzügyi eszközöket) és ezen kockázatok kezelésének módját,
- hogyan ösztönzik az üzleti vezetőket – az ösztönzés a kezelt vagyon valósértékén vagy a realizált szerződéses pénzáramokon alapuljon,
- a korábbi időszakok értékesítéseinek gyakorisága, értéke és időzítése, az értékesítés okai, valamint a jövőbeli értékesítési tevékenységre vonatkozó elvárások; és
- az értékesítési tevékenység és a szerződéses cash-flow-k beszedése mindegyike integráltan vagy járulékosan tartozik-e az üzleti modellhez (tart és gyűjt vagy tart és elad üzleti modell).

Tart és gyűjt (hold-to-collect) üzleti modell

Az üzleti modell célja a pénzeszköz vagy vagyon tartása és szerződéses cash-flow megszerzése, még akkor is, ha bizonyos eszközök értékesítésre kerülnek, vagy az értékesítés előfordulhat a jövőben.

A lentiek összeegyeztethetők a tart és gyűjt üzleti modellel, amennyiben:

- az értékesítés a pénzügyi eszköz hitelezési kockázata növekedésének következménye,
- az eladások nem gyakoriak (még ha jelentős is), vagy külön-külön és összességében is inszignifikánsak (még ha gyakori is az eladás),
- az értékesítés a pénzügyi eszköz lejáratához közel történik és az eladási bevételek megközelítőleg megegyeznek a hátralévő szerződéses cash-flow-k összegével.

Az IFRS 9 nem határoz meg számszaki útmutatást a tart és gyűjt portfólióból történő értékesítések mértékére és gyakoriságára vonatkozóan. A Csoport akkor tekinti az adott portfolióból történő értékesítéseket a tart és gyűjt üzleti modellel konzisztensnek, ha 3 éves periódus alatt a portfolió könyv szerinti érétkének kevesebb, mint 10%-át értékesítik. Lejárathoz közelinek tekinti a Csoport az értékesítést, amennyiben az a lejárat előtt legfeljebb 3 hónappal történik.

Tart és elad (hold-and-sell) üzleti modell

A modell elsődleges célja a napi likviditás biztosítása. A portfólióba tartozó instrumentumokból eredményrealizálás egyaránt történhet a szerződéses cash-flow elemek gyűjtéséből és az instrumentumok értékesítéséből.

Egyéb üzleti modellek

- Trading portfólió: elsődleges célja a rövidtávú nyereség szerzése.
- Stratégiai célú befektetések portfólió: célja, hogy az ebbe a kategóriába kerülő tőkeinstrumentumokat hosszú távon megtartsa és az azokból származó pénzáramokat (pl. osztalék) beszedje.
- Fedezeti portfólió: olyan derivatív ügyletek, melyek fedezeti elszámolásba kerültek bevonásra, mint fedező instrumentumok.

A szerződéses cash-flow jellemzőinek vizsgálata

A Csoport a pénzügyi eszköz szerződéses feltételeit elemzi annak megállapítására, hogy azok olyan cash-flow-kat eredményeznek-e, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései (SPPI teszt), azaz konzisztensek-e egy alapvető kölcsönmegállapodás feltételeivel, illetve hogy a tőke megegyezik-e a pénzügyi eszköz kezdeti megjelenítéskori valós értékével. A kamat a pénz időértékének, egy meghatározott időszak alatt kint levő tőkeösszeggel kapcsolatos hitelkockázatnak, továbbá egyéb alapvető hitelezési kockázatoknak (például likviditási kockázat) és költségeknek (például adminisztratív költségek) az ellenértékét, valamint a nyereségrátát tartalmazza. Ez magában foglalja annak értékelését is, hogy a pénzügyi eszköznek van-e olyan szerződéses feltétele, amely módosíthatja a szerződéses cash-flow-k ütemezését. Ennek értékelésekor a Csoport az alábbiakat mérlegeli:

- olyan feltételes események, amelyek megváltoztathatják a cash-flow-k összegét és ütemezését,
- tőkeáttétel,
- előtörlesztés és meghosszabbítási feltételek,
- olyan feltételek, amelyek a Csoport követelését az adós bizonyos eszközeire vagy bizonyos eszközökből származó cash-flow-kra korlátozzák (pl. nemteljesítés esetén nem végrehajtható pénzügyi eszközök), és
- olyan feltételek, amelyek módosítják a pénz időértékével kapcsolatos elemet – például ha a pénzügyi eszköz kamatlába rendszeres időközönként újra megállapításra kerül.

A pénzáram karakterisztikák vizsgálata során a Csoport a pénz időértékében bekövetkező torzulásokat is vizsgálja kvantitatív (Benchmark-test – a fenti ábrán BMT) és kvalitatív (Manual Analysis – a fenti ábrán MA) módszerekkel.

A szerződéses cash-flow jellemzők vizsgálatát a Csoport elsősorban a pénzügyi eszközök csoportba sorolásával (klaszterezés) hajtja végre. A szerződéses cash-flow jellemzők vizsgálata klaszterbe nem sorolható szerződések esetén egyedileg történik.

2019-ben a Csoport alábbi három portfóliójában azonosított olyan szerződéses feltételeket, melyek nem felelnek meg az IFRS 9 standard szerinti alapvető kölcsönmegállapodás feltételeinek.

Otthonteremtési célú kamattámogatott hitelek (CSOK – Családok otthonteremtési kedvezménye, Otthonteremtő kamattámogatott hitelek)

E magánszemélyeknek nyújtott, lakásvásárlást finanszírozó hitelek közös jellemzője, hogy a felszámított szerződéses kamat egy meghatározott részét általában a magyar állam fizeti meg a hitelt felvevő magánszemély helyett, egy meghatározott időszakon keresztül. Szintén közös jellemzője e hiteleknek, hogy a szerződéses kamat meghatározott időszakonként árazódik át (ez az időszak 3, 5 és 10 év lehet) és az Államadósság Kezelő Központ Zrt. ("ÁKK") által rendszeresen közzétett, államkötvény, illetve diszkont kincstárjegy aukciókon kialakuló hozamok átlagának ("ÁKK átlaghozamok") a függvénye. A szerződéses kamat megállapítására szolgáló képletben az ÁKK átlaghozamokat 1,3-del szorozza a Csoport, majd az így kapott értékhez egy kockázati felárat ad hozzá. Az ÁKK átlaghozamokra alkalmazott szorzót a Csoport olyan többszöröző jellemzőnek minősítette, amely inkonzisztens egy alapvető hitelezési megállapodással, ezért az otthonteremtési célú kamattámogatott hitelek esetén a szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőke- illetve a kint lévő tőkeösszeg után járó kamatfizetések.

MFB (Magyar Fejlesztési Bank) Hitelprogramok

A hitelprogramok kapcsán adott vállalkozási hitelek kamatának közös jellemezője, hogy a hitel devizaneme és a

báziskamat megállapítására szolgáló ráta devizaneme eltér (currency mismatch). Az IFRS 9 szerint az eltérő devizák miatt a hitelekből adódó szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőkét, illetve a kint lévő tőkeösszeg után járó kamatfizetéseket tartalmazzák.

Babaváró kölcsön

A babaváró kölcsön a magyar kormány családvédelmi akciótervének része. A program 2019 júliusában indult és 2022 decemberében zárul.

A program keretében a házaspárok maximum 10 millió forint állami támogatású hitelt vehetnek fel azzal a feltétellel, hogy öt éven belül legalább egy gyermekük születik. További állami támogatás jár tartozáselengedés formájában a második gyermek születése után (30% tartozáselengedés) és a harmadik gyermek után (teljes tartozáselengedés). A kölcsön a kölcsönfelvevő számára kamatmentes, ők csak a tőkét és a garanciadíjat fizetik. Az állami kamattámogatás az ÁKK által havi rendszerességgel közzétett megelőző három naptári hónapban tartott 5 éves névleges futamidejű államkötvény aukcióin kialakult átlaghozamok 130 százalékának 2 százalékponttal növelt értéke. Szerződésszegés esetén az ügyfélnek 120 napon belül vissza kell fizetnie a kamattámogatást és a kölcsön kamatozóvá válik, a kamat mértéke pedig az ÁKK által havi rendszerességgel közzétett megelőző három naptári hónapban tartott 5 éves névleges futamidejű államkötvény aukcióin kialakult átlaghozamok 130 százalékának 5 százalékponttal növelt értéke lesz Az ÁKK átlaghozamokra alkalmazott szorzót a Csoport olyan többszöröző jellemzőnek minősítette, amely inkonzisztens egy alapvető hitelezési megállapodással, ezért a babaváró kölcsön esetén a szerződéses pénzáramlások nem kizárólag tőke- illetve a kint lévő tőkeösszeg után járó kamatfizetések.

Számviteli besorolás

Amortizált bekerülési értéken értékelt

A Csoport a pénzügyi eszközeit amortizált bekerülési értéken (AAC, At Amortized Cost) értékeli, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartják, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash-flow-k beszedése érdekében történő tartása (hold-to-collect), valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash-flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései (SPPI).

Egy pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értéke a pénzügyi eszköznek a kezdeti megjelenítéskor meghatározott értéke, csökkentve a tőketörlesztésekkel, növelve vagy csökkentve a kezdeti megjelenítéskor meghatározott érték és a lejáratkori érték közötti különbözet effektív kamatlábmódszerrel kiszámolt halmozott amortizációjával, módosítva a várható hitelezési veszteség nyilvántartott összegével.

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt

Az adósságinstrumentum típusú pénzügyi eszközeit a Csoport az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken (FVOCI, at Fair Value Through Other Comprehensive Income) értékeli, ha mindkét alábbi feltétel teljesül:

- a pénzügyi eszközt olyan üzleti modell alapján tartják, amely szerződéses cash-flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját (hold-and-sell), valamint
- a pénzügyi eszköz szerződéses feltételei meghatározott időpontokban olyan cash-flow-kat eredményeznek, amelyek kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetései.

A kezdeti megjelenítéskor a Csoport visszavonhatatlanul dönthet amellett, hogy egy nem kereskedési célú és leányvállalatba, közös vezetésű vállalkozásba, társult vállalkozásba történő befektetésnek nem minősülő tőkeinstrumentum valós értékének későbbi változásait az egyéb átfogó jövedelemben mutatja be. Ezt a döntést instrumentumonként külön-külön hozza meg a Csoport.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt

Minden egyéb – tehát nem amortizált bekerülési értéken, vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt – pénzügyi eszközt a Csoport eredménnyel szemben valós értéken értékeltként (FVTPL, at Fair Value Through Profit and Loss) sorol be.

A Csoport emellett a kezdeti megjelenítéskor visszavonhatatlanul az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként jelölhet meg egy pénzügyi eszközt, ha ez megszüntet vagy lényegesen csökkent valamely értékelési vagy megjelenítési inkonzisztenciát (amelyet számviteli meg nem felelésnek (mismatch) is neveznek).

ii. Pénzügyi kötelezettségek besorolása és későbbi értékelése

A Csoport a pénzügyi kötelezettségeket, a pénzügyi garanciák és hitelnyújtási elkötelezettségek kivételével, amortizált bekerülési értéken, vagy eredménnyel szemben valós értéken értékeltként sorolja be.

Eredménnyel szemben valós értéken értékelt

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek közé tartoznak a kereskedési célú nem származékos pénzügyi kötelezettségek, a számvitelileg fedezeti kapcsolatba nem vont származékos pénzügyi kötelezettségek.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek kezdeti megjelenítést követő valós érték változásait a Csoport az eredményben jeleníti meg.

Amortizált bekerülési értéken értékelt

Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek bekerülést követő értékelése az effektív kamatláb módszerrel számított amortizált bekerülési értéken történik.

iii. Átsorolások

A Csoport akkor, és csak akkor sorolja át az érintett pénzügyi eszközeit, ha megváltoztatja a pénzügyi eszközök kezelésére alkalmazott üzleti modelljét.

Amennyiben a Csoport átsorolja pénzügyi eszközeit, az átsorolást az átsorolás időpontjától kezdve, a jövőre nézve kell alkalmaznia. A Csoport az átsorolás időpontjának az üzleti modell megváltozását követő első negyedéves beszámolási időszak első napját tekinti. A Csoport nem állapítja meg újra a korábban már megjelenített nyereségeket, veszteségeket (az értékvesztés miatti nyereségeket és veszteségeket is beleértve) és kamatokat.

A pénzügyi kötelezettségek átsorolása nem lehetséges a kezdeti megjelenítésük után.

(4.11.3) *Származékos termékek*

A származékos pénzügyi instrumentumok közé tartoznak a határidős devizaszerződések, a kamatlábswapok, a határidős kamatláb-megállapodások, a futures és a (vásárolt és kiírt) opciós szerződések. A származékos termékek kezdeti megjelenítése és későbbi értékelése valós értéken történik.

A Csoport egyrészt kereskedési céllal, másrészt kamat- és devizakockázat fedezésére köt ilyen ügyleteket. A Csoport minősített fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt egyéb származékos termékeket használ deviza-, kamatláb- és részvénypiaci kockázati kitettségei kezeléséhez. A használt instrumentumok közé kamatlábswapok, különböző valuták kamatlábaira kötött swapügyletek, határidős szerződések és opciók tartoznak. A Csoport a fedezeti ügyletek elszámolására az IAS 39 előírásait alkalmazza.

A Csoport rendelkezik olyan strukturált kibocsátott kötvénnyel, amely egyszerre tartalmaz kötelezettségelemet és beágyazott származékos terméket, amelyek értéke kölcsönösen összefügg egymással. A beágyazott származékos termékeket elkülönítik, amennyiben azok gazdasági jellemzői és kockázatai nincsenek egyértelmű és szoros kapcsolatban az alapszerződés jellemzőivel és kockázataival; a beágyazott származékos termék kondíciói megfelelnének egy önálló származékos termék meghatározásának, ha különálló szerződésben lennének; továbbá a kombinált szerződést nem valós értéken értékelik. Az ilyen beágyazott származékos termékeket a Csoport valós értéken értékeli, annak változásait az eredménykimutatásban jelenítve meg.

Az IFRS 9 hatálya alá tartozó pénzügyi eszközökbe beágyazott származékos termékek soha nem kerülnek elkülönítésre. Ebben az esetben a hibrid instrumentum egésze kerül értékelésre az SPPI teszt részeként.

A származékos termékek eszközként kerülnek besorolásra, ha valós értékük pozitív, és kötelezettségként, ha valós értékük negatív. A különböző ügyletekből eredő származékos eszközök és kötelezettségek csak abban az esetben kerülnek nettósításra, ha az ügyleteket ugyanazon féllel bonyolítják, jogi úton érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek nettósítására és a felek nettó módon kívánják rendezni a cash-flow-kat.

A Csoport a származékos ügyletek kamatait - függetlenül attól, hogy azok kereskedési vagy kockázatkezelési célúak-e – a *„Nettó kamateredmény"* soron számolja el, az elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési eredményt pedig a *„Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény"* soron mutatja ki.

(4.11.4) *Fedezeti elszámolás*

A Csoport bizonyos kockázatkezelési célú származékos ügyleteket fedezeti ügyletként jelölt meg fedezeti elszámolás céljára. A fedezeti kapcsolat indulásakor a Csoport formálisan dokumentálja a fedezeti ügyletet vagy ügyleteket és a fedezett ügylet vagy ügyletek közti kapcsolatot, az ügylet megkötésével követett kockázatkezelési célokat és stratégiát, továbbá a fedezeti kapcsolat hatékonyságának mérésére használt módszert. A Csoport a fedezeti kapcsolat elején és később folyamatosan is felméri, hogy a fedezeti ügylet várhatóan nagyon hatékony lesz-e a fedezett ügyletnek a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változásait ellentételező hatások elérésében a fedezeti ügylet teljes időtartama során, és hogy a tényleges eredmények 80-125 százalék közötti sávba esnek-e.

Valós érték fedezeti ügylet

Ha egy származékos ügyletet fedezeti ügyletként jelölnek meg egy kimutatott eszköz vagy kötelezettség valós értékében bekövetkezett változásoknak való kitettség fedezésére, amely a nettó eredményt érintheti, akkor a származékos ügylet elhatárolt kamattal csökkentett valós érték változása közvetlenül elszámolásra kerül az eredményben, a fedezett ügyleten keletkező, a fedezett kockázatnak tulajdonítható valós érték változással együtt a *„Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek"* soron. A valós érték fedezeti elszámolásba bevont származékos ügyletek kamatai a *„Nettó kamateredmény"* soron jelennek meg.

Ha a fedező származékos ügylet lejár, kivezetésre kerül vagy nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak, akkor a Csoport a fedezeti megjelölést megszünteti, és a fedezeti elszámolást prospektíven abbahagyja. Az effektív kamatláb módszerrel értékelt fedezett ügyleteknek addig elszámolt módosítását a hátralévő futamidő során az eredményben kell amortizálni az újraszámolt effektív kamatláb alkalmazásával.

A Csoport fix kamatozású hiteleket, betéteket, fix kamatozású kibocsátott, valamint vásárolt kötvényeket fedez valós érték fedezeti egy- és kétdevizás kamatswap ügyletekkel. A fedezeti kapcsolat megvalósul micro, illetve macro, azaz portfólió szinten is. Az utóbbi esetben modellezett folyószámla-állományt, valamint fix kamatozású hitelportfóliót von be fedezeti kapcsolatba a Csoport.

Cash-flow fedezeti ügylet

Ha egy származékos ügyletet fedezeti ügyletként jelölnek meg egy kimutatott eszköz vagy kötelezettség pénzáramainak változékonyságából eredő olyan kitettség fedezésére, ami a fedezett tétellel kapcsolatos beazonosítható kockázatnak tulajdonítható, akkor a származékos ügyleten képződött, elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési nyereségnek vagy veszteségnek azt a részét, amely hatékony fedezetként került meghatározásra, az egyéb átfogó jövedelemben kell elszámolni, a nem hatékony részt pedig a nettó nyereségben vagy veszteségben kell szerepeltetni a *„Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek"* soron. A cash-flow fedezeti elszámolásba bevont származékos ügyletek kamatai a *„Nettó kamateredmény"* soron jelennek meg.

A Csoport kockázatfedezési céllal alkalmaz cash-flow fedezeti egy- és kétdevizás kamatswap ügyleteket is, ahol a fedezett portfólió a devizás hitelek és a forint betétek egy csoportja, a fedezés célja pedig a kamatbevétel és kamatráfordítás ingadozásának megszüntetése, ami a referenciakamatok változásából, illetve a forint árfolyamának ingadozásából fakad.

Ha a fedező származékos ügylet lejár, kivezetésére kerül, vagy nem felel meg a fedezeti elszámolás kritériumainak,

akkor a Csoport fedezeti megjelölést megszünteti, és a fedezeti elszámolást prospektíven abbahagyja attól az időponttól, amikor a fedezeti kapcsolat hatékonysága megszűnt. A Csoport az átfogó jövedelemben felhalmozódott nyereség vagy veszteség komponenseket azon időszakokban vezeti át, melyek során az eszköz vagy kötelezettség hatással van az eredményre, illetve ha nem látja annak a lehetőségét, hogy az átfogó jövedelemben elszámolt veszteség egésze vagy egy része megtérüljön, akkor azt egy összegben átvezeti az eredménybe és a *„Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek"* soron mutatja ki.

(4.11.5) *Pénzügyi eszközök értékvesztése*

A várható hitelezési veszteségek meghatározása olyan számviteli becsléseket igényel, amelyek definíció szerint ritkán egyeznek meg a tényleges eredményekkel.

A Csoport a várható hitelezési veszteségeket a teljes futamidő alapján vizsgálja az amortizált bekerülési értéken nyilvántartott és az az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kategóriájába tartozó hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumokra, a hitelkeretekből eredő kitettségekre, a lízingkövetelésekre és a pénzügyi garancia szerződésekre vonatkozóan. A Csoport ezekre a várható veszteségekre valamennyi beszámolási időpontra értékvesztést (pénzügyi eszközök esetén) vagy céltartalékot (hitelkeretek, pénzügyi garancia szerződés esetén) képez.

A Csoport nem jelenít meg értékvesztést a tőkeinstrumentumokra vonatkozóan.

A várható hitelezési veszteségek megjelenítése

A Csoport a várható hitelezési veszteségek tekintetében az alábbi értékelési kategóriákba sorolja az eszközeit:

Teljesítő pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata nem nőtt jelentősen a kezdeti megjelenítés óta (Stage 1 besorolás):

A Stage 1 besorolású pénzügyi instrumentumokra 12 havi várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges, amely az élettartam alatti várható hitelezési veszteség része: azon várható hitelezési veszteség, amely a pénzügyi instrumentummal kapcsolatos, a pénzügyi kimutatások fordulónapja után 12 hónapon belül lehetséges nem-teljesítési eseményekből ered.

Teljesítő, de romló hitelkockázati profillal rendelkező pénzügyi instrumentumok (Stage 2 besorolás):

Olyan pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata azok kezdeti megjelenítése óta jelentősen növekedett vagy egyéb jelentős kockázatot jelző minőségi kritériumok állnak fenn. A Stage 2 besorolású pénzügyi instrumentumokra élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges. Az élettartam alatti várható hitelezési veszteség a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatt lehetséges nem-teljesítési eseményekből eredő várható hitelezési veszteség.

Értékvesztett pénzügyi instrumentumok (Stage 3 besorolás):

Értékvesztett minősítést kap az a kitettség, amely esetében fennáll annak objektív bizonyítéka, hogy az adós nem fog tudni eleget tenni a Csoport felé fennálló fizetési kötelezettségei teljesítésének. A Stage 3 besorolású pénzügyi instrumentumokra élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges (lásd ennek meghatározását fentebb).

Értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok (Purchased or Originated Credit Impaired, POCI besorolás):

POCI pénzügyi eszközök azok, amelyek a könyvekbe való bekerülésükkor értékvesztettnek minősülnek. A Csoport esetében vásárlással, vagy olyan szerződés módosítás esetén kerülhetnek POCI pénzügyi eszközök a könyvekbe, amely szerződésmódosítás az eredeti pénzügyi eszköz kivezetésével, és egyidejűleg a módosított pénzügyi eszköz könyvekbe való felvételével jár. POCI pénzügyi eszközök esetében azok bekerülésétől a könyvekből való kivezetésükig élettartam alatti várható hitelezési veszteség elszámolása szükséges.

Alacsony hitelkockázatú pénzügyi eszközök

A Csoport a befektetési fokozatú állampapírok esetén alkalmazza csak ezt a besorolást, melyre a Csoport 12 havi várható hitelezési veszteséget jelenít meg minden esetben, tehát abban az esetben is, ha azok hitelkockázata a

kezdeti megjelenítésük óta lényegesen növekedett. Befektetési fokozatúnak a Csoport azon állampapírokat minősíti, amelyekre a külső hitelminősítők AAA és BBB- (Standard &Poor's, Fitch), illetve Aaa és Baa3 (Moody's) minősítést adtak.

Jelentős növekedés a hitelkockázatban („Stage 2-be történő mozgás")

A Csoport akkor tekinti a pénzügyi instrumentum hitelkockázatának jelentős növekedését a pénzügyi instrumentum kezdeti megjelenítése óta bekövetkezettnek, amikor az alábbi mennyiségi, minőségi vagy felmondási kritériumok közül egy vagy több teljesült.

Mennyiségi kritériumok

A Csoport elsődleges indikátorként mennyiségi kritériumokat alkalmaz az összes portfólió hitelkockázatának jelentős emelkedésére vonatkozóan. A kvantitatív besoroláshoz a Csoport összehasonlítja az aktuális és ez eredeti hátralévő futamidőre vonatkozó nem-teljesítési valószínűséget. A jelentősnek tekintett nem-teljesítési valószínűség (Probability of Default, PD) növekmény szegmensenként eltérő, non-retail szegmensek esetében alapesetben 250%, amely egy évnél hosszabb futamidejű ügyletek esetében minimum 150%-ig csökkenhet összhangban az anyabanki előírásokkal. A lakossági (magánszemély és mikrovállalat) szegmens esetén az ügylet eredeti és aktuális hitelminősítése (ratingje), a hátralévő futamideje és a nem-teljesítési görbe alapján határozódik meg a jelentős PD növekmény. A jelentős portfolióromlás (az ügylet folyósításakor a futamidő hátralévő részére becsült nemfizetési valószínűség és az aktuális futamidő hátralévő részére becsült nemfizetési valószínűség hányadosa) alapján került meghatározásra a lakossági portfolió termékei szerint megbontva.

Minőségi kritériumok

A Csoport minőségi kritériumokat használ másodlagos mutatóként az összes lényeges portfólió hitelkockázatának jelentős növekedésének meghatározásához. A Stage 2-be történő mozgás akkor történik, ha az alábbi kritériumok teljesülnek.

A szuverén, banki, vállalati, pénzügyi intézmények, a helyi és regionális önkormányzati portfóliók esetében, ha a hitelfelvevőre vonatkozóan teljesül az alábbi kritériumok közül egy vagy több:

- pénzügyi nehézség miatti újratárgyalás,
- 30 napon túli késedelem,
- az ügyfél hitelkockázati státusza miatt megkülönböztetett kezelést igényel,
- az IFRS és az anyabanki szabályozással összhangban azok az egyéb, holisztikus kritériumnak megfelelő ügyletek, ahol a Csoport egyéb Stage 2 indikátorral nem azonosítható, de folyósítás óta jelentősen megnövekedett hitelezési kockázatot azonosít.
  A Csoport a szabályzatban definiált holisztikus kritériumot azoknál a non-retail ügyletkörben tartozó ingatlanfinanszírozási ügyleteknél alkalmazza, ahol a visszafizetési kockázat jelentősen megnövekedhet a következő feltételek együttes teljesülése esetén:
  - a jelenlegi hozamok alacsonyabbak, mint a hosszú távú átlag,
  - a finanszírozás jelentős balloon-t (>50%) tartalmaz.

  A fenti feltételek teljesülését a Csoport évenkénti egyedi vizsgálat keretein belül ellenőrzi, és amennyiben a hosszú távú hozamok az ügylet hozamánál alacsonyabb tartományba esnek, akkor Stage 1-be sorolja vissza.

A hitelkockázat jelentős emelkedésének vizsgálata magában foglalja az előretekintő információkat, és negyedévente kerül meghatározásra a Csoport valamennyi nem lakossági portfóliójában.

Lakossági (magánszemély és mikrovállalat**)** portfóliók esetében, ha a hitelfelvevő az alábbi kritériumok közül egyet vagy többet teljesít:

- pénzügyi nehézség miatti újratárgyalás,
- szakértői megítélés,
- 30 napon túli késedelem,
- nem-teljesítési (default) esemény az ügyfél másik ügyletén,
- az ügylet vagy ügyfél minősítése besorolatlan.

A hitelkockázat jelentős emelkedésének megítélése magában foglalja az előretekintő információkat és a Csoport lakossági portfólióira ügylet szinten, havi rendszerességgel valósul meg.

Értékvesztett hitelek definíciója („Stage 3-ba történő mozgás")

Nem lakossági ügyfelek esetén összhangban az értékvesztett hitelek definíciójával, a Csoport abban az esetben minősíti a finanszírozási szerződésből származó, hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi eszközt defaultosnak, ha megfelel egy vagy több kritériumnak az alábbiak közül.

Mennyiségi kritériumok

A hitelfelvevő több mint 90 napos késedelemben van a szerződéses fizetési kötelezettségéhez képest. A több, mint 90 napot meghaladó késedelmű ügyfelek nem Stage 3-ban történő feltüntetésre nincs lehetőség.

A 2019 novemberében bevezetett új default definíciónak megfelelően változtak a lényeges határai: lényeges késedelemnek minősül, ha a késedelem eléri a 150.000 Ft-ot (előtte 75 000 Ft) és a késedelem az ügyféllel szemben fennálló mérlegen belüli összes követeléshez viszonyított aránya eléri az 1%-ot (előtte 2,5% ot teljes kitettséghez viszonyítva).

Minőségi kritériumok

A hitelfelvevő várhatóan nem tudja teljesíteni fizetési kötelezettségeit, ami azt jelzi, hogy a hitelfelvevő jelentős pénzügyi nehézségekkel küzd. Nem lakossági ügyfelek esetében várható nemfizetés miatt defaultossá válik az ügyfél az alábbi esetekben:

- jogi igényérvényesítési eljárás (csőd, felszámolás) indul az ügyféllel szemben,
- a Csoport a finanszírozási szerződést azonnali hatállyal felmondja,
    - a Csoport a tartozást pénzügyi nehézségek fennállása miatt lényeges veszteség mellett átstrukturálja, a fent említett 1%-os lényegességi határ alkalmazása mellett,
- a Csoport az ügyfélen hitelezési veszteséget szenved el, vagy pénzügyi nehézségek és megemelkedett hitelkockázat miatt az eszközt veszteséggel értékesíti (jellemzően ezek nem elsődleges defaultok),
- pénzügyi szervezetek esetén a felügyeleti engedély visszavonásra kerül,
- fizetési moratórium egy országban.

Egyéb okokból történő várható veszteség valószínűsítése esetén: A várható veszteség vizsgálat érdekében a Csoport a pénzügyi nehézséggel érintett ügyfelek kiszűrésére korai komplex, kvalitatív és kvantitatív jelzéseken alapuló figyelmeztető rendszert és folyamatot alkalmaz, mely során pénzügyi indikátorok segítségével vizsgálja az ügyfél várható veszteségének és várható megtérülésének viszonyát.

Minden IFRS szerint értékvesztett ügyfelet nem teljesítőnek minősít a Csoport és Stage 3-ban minősíti értékvesztés és céltartalékolás tekintetében.

A fenti kritériumok alkalmazásra kerülnek a Csoport valamennyi nem lakossági hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumára vonatkozóan, és összhangban vannak a belső hitelkockázat-kezelési célú nem-teljesítés fogalmával. A default definíció következetesen került alkalmazásra a Csoport default valószínűségre (Probability of Default, PD), a defaultkori kitettségre (Exposure at Default, EAD), és a nem-teljesítéskor várható veszteségére (Loss Given Default, LGD) vonatkozó modelljeiben.

Egy eszközt a továbbiakban nem kell defaultosnak tekinteni, ha már nem állnak fenn a default kritériumok legalább 3 hónapos vagy az átstrukturált hitelek esetén annál hosszabb ideig, de legalább egy évig tartó időszakon keresztül.

Lakossági ügyfelek esetén a Csoport abban az esetben minősíti a finanszírozási szerződésből származó, hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi eszközt a 2019. novemberében implementált új definíció szerint defaultosnak, összhangban az értékvesztett hitelek definíciójával, ha megfelel egy vagy több kritériumnak az alábbiak közül:

Mennyiségi kritériumok

Az adott pénzügyi eszköz több mint 90 napos lényeges késedelemben van a finanszírozási szerződésből származó hitelviszonyt megtestesítő fizetési kötelezettségéhez képest.

Lényeges késedelemnek minősül, ha a finanszírozási szerződésből származó hitelviszonyt megtestesítő késedelem

eléri a 100 euró forintban meghatározott ellenértékét és az ügyleti (mikrovállalatok esetében ügyfél) teljes (késedelmes és nem késedelmes) kitettség 1%-át.

Minőségi kritériumok

A hitelfelvevő várhatóan nem tudja teljesíteni fizetési kötelezettségeit, ami azt jelzi, hogy a hitelfelvevő jelentős pénzügyi nehézségekkel küzd. Lakossági ügyfelek esetében várható nem fizetés miatt defaultossá válik az ügylet (mikrovállalatok esetében ügyfél) az alábbi esetekben:

- az adós elhunyt,
- az adós csalást követett el,
- jogi igényérvényesítési eljárás (csőd, felszámolás) indul az ügyféllel szemben,
- követelést a magas hitelkockázat miatt értékesítette a Csoport,
- finanszírozási szerződés azonnali hatállyal történő felmondása,
- tartozás pénzügyi nehézségek fennállása miatti átstrukturálása,
- egyéb okokból történő várható veszteség valószínűsítése,
- cross-default ok áll fenn, azaz egy ügyfél másik ügylete vagy egy másik ügyfél defaultja defaultot okoz egy adott ügyletnél.

Egy eszközt a továbbiakban nem kell defaultosnak tekinteni, ha már nem állnak fenn a default kritériumok legalább 3 hónapon vagy az átstrukturált hitelek esetén legalább egy éven keresztül, és az ügyfél minden egyéb kikerülési kritériumot teljesít.

Minden értékvesztett (a fogalom meghatározását lásd fentebb) ügyletet nem teljesítőnek minősít a Csoport és Stage 3-ban minősíti értékvesztés és céltartalékolás tekintetében. A fenti kritériumok alkalmazásra kerülnek a Csoport valamennyi lakossági hitelviszonyt megtestesítő pénzügyi instrumentumára vonatkozóan.

A várható hitelezési veszteségek értékelése

A várható hitelezési veszteség az az elfogulatlan módon számszerűsített és valószínűséggel súlyozott összeg, ami tükrözi a pénz időértékét, valamint azokat az ésszerű és indokolható információkat, amelyek a pénzügyi kimutatások fordulónapján aránytalanul magas költség vagy erőfeszítés nélkül rendelkezésre állnak múltbeli eseményekről, aktuális körülményekről és a jövőbeli gazdasági körülményekre vonatkozó előrejelzésekről.

Specifikusabban, a Csoport a következőképpen értékeli a várható hitelezési veszteségeket:

Stage 1 és Stage 2 hitelkockázati kitettségek esetén: Az adott hónapra vonatkozó várható marginális hitelezési veszteség a PD, az LGD és az EAD szorzatának összege. A fenti számítás hatékonyan becsüli a várható hitelezési veszteségek jövőbeli értékeit, amelyekből ezután jelenértéket számítunk a fordulónapra vonatkozóan. Ezután a várható hitelezési veszteségek kiszámolt értékeinek előretekintő forgatókönyv alapján történő súlyozására kerül sor.

A Stage 3-as kategóriába sorolt hitelkockázati kitettségek tartalékainak becslésére a Csoport különböző modelleket alkalmaz:

- A szuverén, a vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozási, a pénzintézeti, a helyi és regionális önkormányzati, a biztosítótársasági és a kollektív befektetési vállalkozási Stage 3-as kitettségek esetében a tartalékokat a workout szakértők számítják ki a várható megtérülések ügylet effektív kamatlábával történő diszkontálásával. A várható megtérüléseket ügyfélszinten, több szcenárióban adja meg a szakértő és az egyes megtérülés szcenáriók valószínűséggel súlyozott átlaga kerül figyelembevételre a jelenérték-számításban.
- A lakossági hitelek esetében a Stage 3-as besorolásnak megfelelő várható hitelezési veszteséget a legvalószínűbb vártható veszteségnek (BEEL, Best Estimate of Expected Loss) közvetett költségekkel kiigazított, konzervatív pótlékokat (add-on-okat) nem tartalmazó statisztikai becslése alapján számítjuk ki.

Diszkontráta

A Csoport a várható hitelezési veszteségek számításánál a következő diszkontrátákat alkalmazza:

- nem értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok (nem POCI) pénzügyi eszközök: eredeti vagy aktuális effektív kamatláb,
- értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi eszközök (POCI): hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatláb,

- le nem hívott hitelkeretek: piaci kamatláb, ami jól közelíti az effektív kamatot,
- pénzügyi garanciák: piaci kamatláb,, ami jól közelíti az effektív kamatot,
- lízing követelések: implicit kamatláb.

Jövőbe tekintő információk

A hitelkockázat jelentős növekedésének és a várható hitelezési veszteségek számításának becslése magába foglalja a jövőt érintő információkat is. A Csoport kronologikus elemzést végez, és meghatározza a hitelkockázatot befolyásoló legfontosabb gazdasági változókat az egyes portfoliók tekintetében.

Ezen gazdasági változók köre és a nem-teljesítés valószínűségére, a nem-teljesítéskor várható veszteségre és a várhatóan nem teljesítő kitettség mértékére gyakorolt hatásuk a kategóriatípusoktól függően változhat. Az elemzés során szakértői becslést is alkalmaz a Csoport. E gazdasági változók előrejelzését (az "alap közgazdasági forgatókönyv") a Raiffeisen Research szolgáltatja negyedévente, a gazdasági mutatók lehető legjobb becslését nyújtva a következő három évre vonatkozóan. E gazdasági változók hatása a nem-teljesítés valószínűségére, a nem-teljesítéskor várható veszteségre és a várható nem-teljesítő kitettségre vonatkozóan statisztikai regresszióval határozódik meg, hogy az ilyen változók historikus alakulásának a defaultrátákra és a nem-teljesítő kitettségre, várható veszteségre gyakorolt hatása érthetővé váljék.

Lakossági portfóliók esetén a Csoport ezen gazdasági változók alapján egy makromodellt használ a várható bedőlési valószínűségek becslésére, ezen makromodell alapján előre vetített PD változás hatása három éves periódusra vonatkozik, utána egy egyéves átmeneti időszakban visszatér az eredeti PD görbéhez.

Az alap gazdasági forgatókönyv mellett a Raiffeisen Research az optimista és a pesszimista forgatókönyvet is előállítja azok súlyozásával együtt, a várható eltérések megragadása érdekében. A Csoport arra a következtetésre jutott, hogy három forgatókönyv megfelelően rögzíti a várható eltéréseket. A forgatókönyv súlyozásait statisztikai elemzés és szakértői hitelminősítés kombinációja határozza meg, figyelembe véve az egyes választott forgatókönyvek esetleges kimeneteleit. A valószínűséggel súlyozott várható hitelezési veszteségek az egyes forgatókönyveknek a megfelelő várható hitelezési modellen történő futtatásával kerülnek kiszámításra úgy, hogy az eredményt a megfelelő szcenárió valószínűséggel súlyozzuk.

Mint minden gazdasági előrejelzés, a becslések és az előfordulásuk valószínűsége nagyfokú bizonytalanságnak van kitéve, ezért a tényleges kimenetelek jelentősen eltérhetnek a tervezettektől. A Csoport úgy ítéli meg, hogy ezek az előrejelzések képviselik a lehetséges eredmények legjobb becslését, és lefedik az esetleges eltéréseket és aszimmetriákat a Csoport különböző portfolióira vonatkozóan.

A várható hitelezési veszteségek megjelenítése a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban

A Csoport a várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztést az alábbiak szerint jeleníti meg a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban:

- az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök esetében: az eszköz bruttó könyv szerinti értékéből történő levonással;
- a hitelnyújtási elkötelezettségek és pénzügyi garanciaszerződések esetében: céltartalékként;
- az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén: a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nem jelenik meg az értékvesztés-állomány, mert ezen pénzügyi eszközök könyv szerinti értéke megegyezik a valós értékkel. Ezen pénzügyi eszközökre elszámolt értékvesztést a valós értékelés értékelési tartalékában jeleníti meg a Csoport, valamint a kiegészítő megjegyzésekben bemutatja ennek összegét.

(4.11.6) *Pénzügyi eszközök leírása*

A hitelek és adósságinstrumentumok (részlegesen vagy teljes mértékben) leírásra kerülnek, amennyiben a Csoport ésszerűen nem várja a pénzügyi eszköz egészének vagy egy részének megtérülését. Általában ez a helyzet, ha a Csoport úgy ítéli meg, az adósnak nem áll rendelkezésre elegendő bevételforrás, amely a leírással érintett összeg visszafizetésére alkalmas cash-flow-t generálna.

A Csoport a jogi igényérvényesítési eljárásban érintett, nem magánszemély ügyféllel szemben fennálló követelések leírásáról az alábbi szempontrendszer alapján dönt:

- a jogi igényérvényesítési eljárás (felszámolás, végrehajtás) során a követelés behajthatatlannak lett minősítve,
- a fennálló tartozásból várható megtérülés nem éri el a behajtás költségeit,
- vagy a felszámolási eljárásban a hitelezői besorolás alapján a Csoport várható megtérülése nulla.

A Csoport nem magánszemélyek esetén alkalmazza az IFRS 9 részleges leírásra vonatkozó bekezdéseit, amennyiben a teljes kintlévőség megtérülésére nem lehet számítani a folyamatban lévő igényérvényesítés alapján vagy az ügyfél működési pénzáramlásainak hiányában. Ebben az esetben a meglévő értékvesztés erejéig részleges leírást hajt végre. Az ügyféltől jogilag követelt érték változatlanul a részleges leírás előtti követelés bruttó értékével egyezik meg.

Nem magánszemély ügyfelek esetén lehetőség van követelések elengedésére, ami szintén kivezetési eseménynek minősül. Elengedésre az ésszerű gazdálkodás követelményének teljesülése esetén kerülhet sor. Az ésszerűség kritériumai között nem csak üzleti, gazdasági megfontolások állhatnak, hanem bármilyen természetű érvelés lehet ésszerű, mint pl. jogi, technikai, technológiai érdekek egyebek között.

Magánszemély esetén abban az esetben alkalmazható leírás, ha az ügyletből várható megtérülés nem éri el a behajtás költségeit és az ügylet behajthatatlannak lett minősítve.

A hitel leírása vagy elengedése a tárgyévi eredménykimutatásban, a hitel számviteli kategóriájának függvényében a *"Pénzügyi eszközök értékvesztése"* (amortizált bekerülési értéken értékelt vagy egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén) vagy a *„Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény"* soron (eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök esetén) kerül elszámolásra. A már leírt pénzügyi eszközökből származó megtérüléseket a Csoport szintén ezeken az eredménysorokon számolja el.

(4.11.7) *A pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetése – módosítások esetét kivéve*

A pénzügyi eszközök akkor kerülnek kivezetésre, amikor lejárnak az eszközből származó pénzáramokra vonatkozó szerződéses jogok, vagy a Csoport átadja a pénzügyi eszköz szerződéses pénzáramainak átvételére vonatkozó jogokat egy olyan ügylet keretében, amelyben lényegileg a pénzügyi eszköz tulajdonjogából származó összes kockázatot és hasznot átruházza. Az átadott pénzügyi eszközben a Csoport által létrehozott vagy megtartott bármilyen érdekeltség önálló eszközként vagy kötelezettségként kerül kimutatásra.

A Csoport olyan ügyleteket is köt, amelyek során a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban megjelenített eszközöket ruház át, de teljes egészében vagy részben megtartja az átadott eszközöknek vagy azok egy részének valamennyi vagy lényegében valamennyi kockázatát és hasznát. Amennyiben a Csoport az összes vagy lényegében összes kockázatot és hasznot megtartja, az eszköz nem kerül kivezetésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásból. Az összes vagy lényegileg összes haszon és kockázat megtartása melletti eszközátadások közé tartoznak például az értékpapír-kölcsönzési és -visszavásárlási ügyletek.

Az egyidejű teljes hozamcsere-ügylet megkötésével átruházott eszközök - a repóügyletekhez hasonlóan - fedezett finanszírozási ügyletként kerülnek elszámolásra.

Olyan ügyletek során, amikor a Csoport nem tartja meg, és nem is ruházza át lényegében a pénzügyi eszköz tulajdonlásával kapcsolatos összes kockázatot és hasznot, az eszköz akkor kerül kivezetésre, ha a Csoport nem tartja meg az eszköz feletti ellenőrzést. Amennyiben lényegileg az összes kockázat és haszon a Csoportnál marad, a megtartott jogok és kötelmek önálló eszközként, illetve kötelezettségként kerülnek kimutatásra az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök"* vagy az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek"* soron az adott ügylet irányának típusától függően. Amennyiben a tranzakció során a Csoport megtartja az eszköz feletti ellenőrzést, akkor az eszköz a folytatódó részvételből következő kitettség mértékéig kerül továbbra is kimutatásra, amit az határoz meg, hogy milyen mértékben kitett a Csoport az átruházott eszköz értékében bekövetkezett változásoknak.

Bizonyos ügyleteknél a Csoport megtartja azt a kötelmet, hogy díj ellenében kezelje az átadott pénzügyi eszközt. Az átadott eszközt teljes egészében kivezetik, ha megfelel a kivezetési kritériumoknak. A szolgáltatási szerződéssel kapcsolatban eszközt kell kimutatni, amennyiben a szolgáltatási díj magasabb a szolgáltatás értékénél, illetve forrást, ha alacsonyabb annál.

A Csoport értékpapír-vásárlásokat (-eladásokat) hajt végre lényegében azonos értékpapírok bizonyos jövőbeni időpontban rögzített áron történő viszonteladására (visszavásárlására) vonatkozó megállapodások keretében. A jövőbeni időpontban történő viszonteladási elkötelezettséggel vásárolt értékpapírokat nem jelenítik meg értékpapírként. A kifizetett összegeket az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök"* soron jelenítik meg és úgy mutatják be, mint amelynek biztosítéka a mögöttes értékpapír. A visszavásárlási megállapodás keretében eladott értékpapírok továbbra is az értékpapírok között szerepelnek és kerülnek értékelésre a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban. Az értékpapírok átadásával kapcsolatos kötelezettségeket a Csoport *„Az amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek"* között jeleníti meg. Az eladási és visszavásárlási ellenértékek közötti különbözetet időarányosan jelenítik meg az ügylet időtartama alatt, és az egyéb kamatbevételben vagy a kamatráfordításokban mutatják ki.

A pénzügyi kötelezettségeket akkor kerülnek kivezetésre, amikor a szerződéses kötelmek teljesülnek, törlésre kerülnek vagy lejárnak.

A pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetésének eredménye a *„Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény"* és a *„Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek"* soron kerül elszámolásra.

(4.11.8) *Pénzügyi eszközök és kötelezettségek módosításai*

i. Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek módosításai

Pénzügyi eszközök

Amennyiben a Csoport egy pénzügyi eszközt újratárgyal, a szerződéses feltételeit módosítja vagy új pénzügyi eszközre cserél, minden esetben értékelést hajt végre. Ennek alapján, ha az újratárgyalt cash-flow-k lényegesen különböznek az eredeti eszköz szerződéses cash-flow-itól, akkor az eredeti pénzügyi eszköz kivezetésre kerül a könyvekből és helyette az új eszköz kerül felvételre az újratárgyaláskor érvényes valós értéken. A kivezetett pénzügyi eszköz könyv szerinti értéke és a valós értéken a könyvekbe felvett pénzügyi eszköz értéke közötti különbözet az eredményben az *„Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek* soron kerül elszámolásra.

A Csoport a lényegességet az alábbi kritériumok mentén vizsgálja:

- minőségi kritériumok:
  - devizanem változása, amennyiben nem szerepelt a szerződésben a különböző devizanemekben történő lehívás,
  - pénzügyi instrumentum változása,
  - SPPI tesztet sértő kitétel szerződésbe iktatása/eliminálása,
- mennyiségi kritériumok:
  - az ügylet cash-flow-val súlyozott átlagos hátralévő futamideje kumulatívan számolva legalább 2 évvel és az eredeti futamidő legalább 50%-ával változik (a két kritérium közül a nagyobb változást figyelembe véve),
  - a módosított ügyleti cash-flow-k eredeti (vagy változó kamatozású ügyletek esetén aktuális) effektív kamatlábbal számított nettó jelenértéke az eredeti ügyleti cash-flow-k ugyanezen diszkontrátával számított nettó jelenértékétől legalább 10%-kal és nem lakossági ügyletek esetében legalább 100.000 EUR-val, lakossági ügyletek esetén legalább 2.000 EUR-val eltér (a két kritérium közül a nagyobb változást figyelembe véve).

Amennyiben az amortizált bekerülési értéken értékelt módosított pénzügyi eszközből származó cash-flow-k nem lényegesen eltérőek a módosítás előtti cash-flow-któl, a módosítás nem eredményezi az eredeti pénzügyi eszköz kivezetését. Ebben az esetben a Csoport újraszámolja a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékét és az új, valamint a módosítás előtti bruttó könyv szerinti érték közötti különbözetet módosítás miatti nyereségként vagy veszteségként jeleníti meg az eredményben. Amennyiben a módosításra az adós pénzügyi nehézségével összefüggésben került sor, a módosítási miatti nyereség vagy veszteség az értékvesztéssel együtt kerül bemutatásra. Egyéb esetekben, a módosítási nyereséget vagy veszteséget *„Egyéb eredményként"* számolja el a Csoport.

A módosítás kapcsán elszámolt, az új eszköz valós értékének meghatározása során figyelembe vett díjak és a megtérített tranzakciós költségek az új kitettség amortizált bekerülési értékét módosítják. Az egyéb tranzakciós költségek a kivezetésből származó eredményében kerülnek megjelenítésre.

Pénzügyi kötelezettségek

A Csoport kivezeti a pénzügyi kötelezettséget, amennyiben annak feltételei módosultak és a módosított pénzügyi kötelezettségből származó cash-flow-k lényegesen eltérőek (a lényegességi feltételek megegyeznek a pénzügyi eszközökre vonatkozó feltételekkel). Ebben az esetben a módosított feltételeknek megfelelő új pénzügyi kötelezettséget a Csoport a módosítás időpontjában érvényes valós értéken jeleníti meg. A megszűnt pénzügyi kötelezettség könyv szerinti értéke és az új, módosított pénzügyi kötelezettség valós értéke közötti különbözetet a Csoport az eredményben a *"Nem az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök kivezetéséből származó nettó nyereségek/veszteségek"* soron kerül elszámolásra.

Amennyiben az amortizált bekerülési értéken értékelt módosított pénzügyi kötelezettségből származó cash-flow-k nem lényegesen eltérőek a módosítás előtti cash-flow-któl, a módosítás nem eredményezi az eredeti pénzügyi kötelezettség kivezetését. Ebben az esetben a Csoport újraszámolja a pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét és az új, valamint a módosítás előtti amortizált bekerülési érték közötti különbözetet módosítás miatti nyereségként vagy veszteségként jeleníti *meg az „Egyéb eredmény"* soron.

A módosítás kapcsán elszámolt tranzakciós költségek és díjak a pénzügyi kötelezettség amortizált bekerülési értékét módosítják, amennyiben a szerződésmódosítás nem eredményez kivezetést.

Amennyiben a szerződésmódosítás a módosított pénzügyi kötelezettség kivezetését eredményezi, a módosításhoz kapcsolódó tranzakciós költségek és díjak általában az eredményben számolandók el, azt az esetet kivéve, amikor egyértelműen bizonyítható, hogy azok kizárólag a módosítás miatt a könyvekbe felvett pénzügyi kötelezettséghez kapcsolónak.

(4.11.9) *Pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szemben történő beszámítása*

A pénzügyi eszközök és pénzügyi kötelezettségek egymással szemben történő beszámítására és a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban nettó módon történő megjelenítésére abban az esetben kerül sor, amennyiben jogilag érvényesíthető jog áll fenn a megjelenített összegek egymással szemben történő beszámítására, és szándék van a nettó alapon történő rendezésre, vagy arra, hogy egyidejűleg történjen meg az eszköz realizálása és a kötelezettség rendezése.

(4.11.10) *Pénzügyi és operatív lízing*

Pénzügyi lízingnek minősülnek azok a szerződések, ahol az adott eszköz tulajdonjogával kapcsolatos lényegileg valamennyi kockázat és haszon átadásra kerül a másik fél számára, de a tulajdonjog nem feltétlenül száll át. A Csoport lízingbe adóként a pénzügyi lízing keretében lízingbe adott eszközöket követelésként jeleníti meg a pénzügyihelyzet-kimutatásban (a bankokkal, illetve az ügyfelekkel szembeni követelések között) a lízingben lévő nettó befektetéssel megegyező összegben. A Csoport a nettó lízingbefektetésből származó pénzügyi bevételeket állandó időszakonkénti megtérülési ráta alkalmazásával mutatja ki. Az elszámolási időszakra vonatkozó lízingfizetéseket a bruttó lízingbefektetéssel szemben kell figyelembe venni, csökkentve ezáltal mind a tőke összegét, mind pedig a nem realizált pénzügyi bevételt.

Minden egyéb lízinget operatív lízingként sorolnak be. Lízingbe adóként a Csoport az operatív lízingbe adott eszközöket az „Ingatlanok, gépek, berendezések" között mutatja ki, és ennek megfelelően számolja el. Értékvesztés miatti veszteséget olyan mértékben számolnak el, amilyen mértékben a maradványérték nem térül meg teljesen és ezáltal a berendezés könyv szerinti értéke értékvesztett.

(4.12) *Betétek, kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és hátrasorolt kötelezettségek*

A betétek, a kibocsátott, hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a hátrasorolt kötelezettségek alkotják a Csoport adósságfinanszírozási forrásait.

A betétek, a kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok és a hátrasorolt kötelezettségek kezdeti értékelése a közvetlenül kapcsolódó tranzakciós költségekkel növelt valós értéken, majd a későbbiekben amortizált bekerülési értéken, az effektív kamatláb módszer alkalmazásával történik.

(4.13) *Céltartalékok függő kötelezettségekre*

A Csoport céltartalékot mutat ki, ha múltbeli események következtében meglévő jogi vagy vélelmezett kötelme van, amely megbízhatóan becsülhető, és valószínű, hogy a kötelem kiegyenlítése gazdasági haszon kiáramlását fogja eredményezni. A céltartalékok meghatározása a várható jövőbeli cash-flow-k diszkontálásával történik, a pénz időértékére és adott esetben a kötelezettségre jellemző kockázatokra vonatkozó jelenlegi piaci értékítéletet tükröző, adózás előtti ráta alkalmazásával.

A függő kötelezettségek, amelyek hitelkereteket és bizonyos kibocsátott garanciákat foglalnak magukban, és az egyéb kötelezettségek, amelyek a peres kötelezettségek és a munkavállalókkal szembeni kötelezettségek, múltbeli események nyomán felmerülő lehetséges kötelmek, amelyeknek meglétét csak egy vagy több bizonytalan, a Csoport által nem teljesen befolyásolható jövőbeli esemény bekövetkezése vagy be nem következése igazolja majd.

A kiáramlások várható ütemezése a Csoport által nem teljesen befolyásolható jövőbeli esemény bekövetkezésétől vagy be nem következésétől függ, ami a hitelkeretek és garanciák esetén a lejáratáig bármikor, míg a peres kötelezettségek esetén a perzárást követően várható.

(4.14) *Pénzügyi garanciák*

A pénzügyi garanciák olyan szerződések, amelyek alapján a Csoport meghatározott kifizetéseket köteles teljesíteni a garancia kedvezményezettje felé olyan veszteség kapcsán, amit a kedvezményezett amiatt szenved el, hogy egy bizonyos adós nem teljesíti határidőre egy adósságinstrumentum feltételei alapján fennálló fizetési kötelezettségét.

A pénzügyi garancia kötelezettségek kezdeti megjelenítése valós értéken történik, majd a kezdeti valós értéket amortizálják a pénzügyi garancia futamideje alatt. A garanciakötelezettség ezt követően az amortizált összeg és (amennyiben a garancia alapján történő kifizetés valószínűvé vált) a várható fizetendő összeg jelenértéke közül a magasabb értéken kerül kimutatásra. A pénzügyi garanciák a céltartalékok között kerülnek kimutatásra.

További részletek a *(40) Függő és jövőbeni kötelezettségek* kiegészítő megjegyzésben találhatók.

(4.15) *Kamatbevétel és kamatráfordítás*

A Csoport pénzügyi instrumentumainak kamatbevétele az effektív kamatláb módszer alkalmazásával az eredménykimutatás *„Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel”* során, *a Magyar Nemzeti Banknál lévő látra szóló követelésekhez, illetve* a pénzügyi kötelezettségekhez kapcsolódó negatív kamat az *„Egyéb kamatbevétel”* soron, a pénzügyi kötelezettségek után fizetendő kamat és a pénzügyi eszközökhöz kapcsolódó negatív kamat a *„Kamatráfordítások”* soron kerül kimutatásra. Ez alól képeznek kivételt az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kereskedési könyvben tartott és kereskedési célúként besorolt pénzügyi instrumentumok, valamint a kockázatkezelési célra megjelölt származékos termékek, amelyek kamatbevétele az *„Egyéb kamatbevétel”*, kamatráfordítása a *„Kamatráfordítások”* soron kerül megjelenítésre. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelek kamatbevétele szintén az *„Egyéb kamatbevétel”* soron, míg az eredménnyel szemben valós értéken értékelt betétek kamatráfordítása a *„Kamatráfordítások”* soron jelenik meg. A derivatívák esetén a kamatok leválasztásra kerülnek a valós érték változásairól, így a kamateredmény már csak realizált és nem realizált kamateredményt tartalmaz a derivatívákat illetően.

Az effektív kamatláb módszer a pénzügyi eszközök és kötelezettségek amortizált bekerülési értékének kiszámítására, és a kamatbevételek és kamatráfordítások adott időszakra való felosztására használt módszer.

Az effektív kamatláb az a kamatláb, amely a pénzügyi instrumentum várható élettartama alatti vagy adott esetben ennél rövidebb időszak alatti becsült jövőbeni pénzkifizetéseket és pénzbevételeket pontosan a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség nettó könyv szerinti értékére diszkontálja. Az effektív kamatláb meghatározása a pénzügyi eszköz vagy pénzügyi kötelezettség kezdeti megjelenítésekor történik, és a későbbiekben a változó kamatozású instrumentumoknál az átárazódáskor kerül felülvizsgálatra. Az effektív kamatláb számításánál a Csoport úgy készít becslést a jövőbeli cash-flow-kra, hogy figyelembe veszi a pénzügyi instrumentum összes szerződéses feltételét.. Az effektív kamatszámítás tartalmaz a szerződő felek közötti minden olyan kapott vagy fizetett összeget, amely szerves része az effektív kamatlábnak, beleértve a tranzakciós költségeket és minden más prémiumot és diszkontot. A tranzakciós költségek olyan járulékos költségeket tartalmaznak, amelyek közvetlenül a pénzügyi eszköz vagy kötelezettség megszerzéséhez vagy kibocsátásához kapcsolódnak.

A kamatbevétel összegének kiszámítása

A nem értékvesztett (Stage 1 és Stage 2) pénzügyi eszközök utáni kamatot a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábának a pénzügyi eszköz bruttó könyv szerinti értékre történő alkalmazásával számítja ki a Csoport. Értékvesztett (de nem POCI) pénzügyi eszközök esetén a kamatbevételt a pénzügyi eszköz eredeti effektív kamatlábának a pénzügyi eszköz amortizált bekerülési értékére (nettó könyv szerinti értékére) való alkalmazásával számítja ki a Csoport. Amennyiben e pénzügyi eszközök visszakerülnek a nem értékvesztett kategóriákba (Stage 1 és Stage 2), a kamatelszámolás alapja ismét a bruttó könyv szerinti érték lesz. POCI pénzügyi eszközök esetén az eszköz könyvekből való kivezetéséig a kamatbevételt úgy számítja ki a Csoport, hogy a hitelezési veszteséggel korrigált effektív kamatlábat az amortizált bekerülési értékre (nettó könyv szerinti értékre) alkalmazza.

(4.16) *Díj- és jutalékbevételek*

A díj- és jutalékeredmény között kerül kimutatásra minden realizált és elhatárolt díj- és jutalékeredmény, kivéve azokat a díjakat és jutalékokat, amelyeket a pénzügyi instrumentumok effektív kamatlábának kiszámításakor a Csoport figyelembe vett, illetve azokat, amelyek eredménnyel szemben valósan értékelt pénzügyi eszközökhöz kapcsolódnak.

A Csoport díj- és jutalékbevételeire az IFRS 15 Vevői szerződésekből származó bevétel standardot alkalmazza. Ez egy 5 lépéses modellt határoz meg, ami általános keretrendszerként szolgál a vevőkkel kötött szerződésekből eredő bevételek elszámolására.

A Csoport díj és jutalékbevételeinek elszámolásának lépései a következők:

i. A szerződés azonosítása
A Csoport gyakorlatában a szerződés két vagy több fél közötti megállapodás, amely érvényesíthető jogokat és kötelmeket teremt. A szerződések a Csoport szabályozott tevékenységéből adódóan rögzített szóbeli vagy írásbeli megegyezések lehetnek. Formától függetlenül a szerződések gazdasági tartalommal bírnak, továbbá jogilag kikényszeríthető jogokat és kötelezettségeket hoznak létre.

ii. A szerződésben foglalt teljesítési kötelmek azonosítása
Ebben a lépésben kerül meghatározásra, hogy a szerződés alapján mely ígért szolgáltatás, vagy azok kombinációja kezelhető elkülönült teljesítési kötelemként.
A Csoport a vevőnek ígért szolgáltatást különállónak tekinti a következő két feltétel teljesülése esetén:
- a vevő különállóan vagy egyéb rendelkezésre álló erőforrással együtt tudja hasznosítani a szolgáltatást (tehát a szolgáltatás elkülöníthető),
- és a szolgáltatás a szerződésben szereplő egyéb ígéretektől elkülönülten azonosítható.

iii. Az ellenérték meghatározása
Az ügylet ára az az összeg, amelyre a Csoport a várakozásai szerint jogosult lesz a vevő számára nyújtott szolgáltatás ellenértékeként, ide nem értve a harmadik felek nevében beszedett összegeket.

Változó ellenérték
A Csoport az ügyleti árban csak annyiban veszi figyelembe a változó ellenérték becsült összegének egy részét vagy egészét, amennyiben nagyon valószínű, hogy a megjelenített halmozott bevétel összegében nem következik be jelentős visszaírás akkor, amikor a későbbiekben megszűnik a változó ellenértékhez kapcsolódó bizonytalanság. Ezen valószínűség értékelésekor a Csoport a bevétel-visszaírás valószínűségét és nagyságrendjét is figyelembe veszi.

iv. Az ellenérték allokálása a teljesítési kötelmekre
Az ügyleti ár allokálásával a Csoport azt a célkitűzést követi, hogy minden teljesítési kötelemhez olyan összegű ügyleti árat rendeljen hozzá, amely megfelel annak az ellenértékösszegnek, amelyre a Csoport az ígért szolgáltatások vevőnek való átadásáért várakozása szerint jogosultságot szerez. Az allokációs célkitűzés megvalósítása érdekében a Csoportnak az ügyleti árat a relatív önálló eladási áron kell hozzárendelnie a szerződésben azonosított minden teljesítési kötelemhez. Az önálló eladási ár az az ár, amelyen a Csoport az ígért szolgáltatást elkülönülten eladná egy vevőnek.

v. A díj- és jutalékbevétel elszámolása
A díj- és jutalékbevételt akkor kell megjeleníteni, amikor az ígért szolgáltatás feletti ellenőrzés átszáll a Csoporttól a vevőre, ezáltal a Csoport kielégíti a teljesítési kötelmet. Ez történhet egy meghatározott

időtartam alatt (folyamatosan kielégített teljesítési kötelmek) vagy egy konkrét időpontban.

A Csoport tevékenységéből adódóan a szolgáltatások elszámolása jellemzően a teljesítés időpontjában, vagy rövid ciklussal, leggyakrabban havi gyakorisággal történik. Előfordulnak negyedéves, valamint éves díjak, jutalékok, melyek az adott időszakra vonatkozó szolgáltatás igénybevételére jogosítják a szerződő partnert.

A Csoport díj- és jutalékbevételeket eredményező lényeges szolgáltatásait a *(8) Nettó jutalék- és díjbevétel* pont tartalmazza.

(4.17) Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény

A *„Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény"* sor a kereskedési célú, valamint a fedezeti elszámolás nélküli kockázatkezelési céllal tartott eszközökre és kötelezettségekre vonatkozó - veszteséggel csökkentett - nyereséget tartalmazza és magában foglal minden realizált és nem realizált valósérték-változást, kamatot, osztalékot és árfolyamkülönbözetet.

(4.18) Egyéb működési bevétel és ráfordítás

Az egyéb működési bevétel és ráfordítás tartalmazza a készletek, az immateriális javak, az ingatlanok és berendezések elidegenítéséből, valamint minden máshová nem besorolható tételből származó nyereségeket és veszteségeket.

(4.19) Osztalékbevétel

Osztalékbevétel akkor kerül kimutatásra, amikor az osztalék felvételéhez való jog létrejön. A tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok esetében ez rendszerint az osztalék jóváhagyásának a napja.

(4.20) Munkavállalói juttatások

A Csoport alkalmazza az IAS 19 munkavállalói juttatások standard előírásait. Munkavállalói juttatásoknak minősülnek azok a kötelezettségek, amelyek a munkavállaló által nyújtott szolgálatért cserébe keletkeznek.

Rövid távú munkavállalói juttatások közé tartoznak a 12 hónapon belül kifizetendő bérek, fizetések és kapcsolódó társadalombiztosítási járulékok, a rövid távú fizetett távollétek, jutalmak, bónuszok, valamint a nem pénzben nyújtott juttatások.

Hosszú távú juttatások közé tartoznak a 12 hónapon túl kifizetésre kerülő egyéb jutalmak, juttatások.

Végkielégítés címén a Csoport csak akkor mutat ki kötelezettségeket és követeléseket, ha bizonyíthatóan elkötelezte magát az adott munkaviszony megszüntetésére.

A munkavállalói juttatásokat a Csoport a *„Személyi jellegű ráfordítások"* között számolja el, a standardhoz kapcsolódó lényeges tételeket a *(15) Személyi jellegű ráfordítások* megjegyzés tartalmazza.

(4.21) Nyereségadó

Az időszakra vonatkozó nyereségadó a tényleges és a halasztott adót foglalja magában. A nyereségadót az eredménykimutatásban jelenítik meg, az üzleti kombinációkra vagy a közvetlenül a saját tőkében vagy az egyéb átfogó jövedelemben megjelenített tételekre vonatkozó rész kivételével.

A tényleges adó a tárgyévi adóköteles nyereség után fizetendő adó a mérleg fordulónapján hatályban lévő, vagy lényegileg hatályban lévő adókulcsokkal számítva, valamint a korábbi időszakokkal kapcsolatosan fizetendő adó bármely módosítása. A Csoport a nyereségadók közé sorolja a magyar adótörvények által meghatározott társasági adót, helyi iparűzési adót, valamint az innovációs járulékot.

A halasztott adó meghatározása a mérlegmódszer alkalmazásával történik, amely figyelembe veszi az eszközök és kötelezettségek pénzügyi kimutatásokban szereplő könyv szerinti értéke és az adófizetés céljából kiszámított összegek közötti átmeneti különbözeteket. A halasztott adó számítása azokkal az adókulcsokkal történik, amelyek a mérlegfordulónapig hatályba lépett vagy lényegileg hatályba lépett törvények alapján várhatóan vonatkozni fognak az átmeneti különbözetekre azok visszafordulásakor.

Halasztott adókövetelés csak a jövőben várhatóan rendelkezésre álló adóköteles eredmény mértékéig számolható el, amellyel szemben a követelés felhasználható lesz. A halasztott adókövetelésekет minden egyes mérlegfordulónapon felülvizsgáljuk és csökkentjük azt, ha a kapcsolódó adóelőny realizálása már nem valószínű.

A halasztott adókövetelések és adókötelezettségek nettósítására akkor kerül sor, ha ugyanabban az adóbevallási csoportban merülnek fel és ugyanazon adóhatóság által kivetett nyereségadóra vonatkoznak, valamint a nettósítás jogilag megengedett.

A közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem terhére vagy javára elszámolt pénzügyi eszközök valós értéken történő újraértékeléséhez kapcsolódó halasztott adót szintén közvetlenül az egyéb átfogó jövedelem terhére vagy javára számolják el, és a későbbiekben az eredményben jelenítik meg, amikor a halmozott valósérték-nyereséget vagy -veszteséget megjelenítik az eredményben.

(4.22) *Jegyzett tőke*

A jegyzet tőke a tulajdonosok által alapításkor, tőkeemeléskor megfizetett elsőbbségi és törzsrészvények összessége. Jegyzett tőke állományba vétele a cégbírósági bejegyzéssel egyidejűleg történik az ott bejegyzett és a létesítő okiratban meghatározott összeggel. A jegyzett tőke értékelése historikus árfolyamon, könyv szerinti értéken történik.

(4.23) *Kiegészítő alapvető tőke*

A Bank az általa kibocsátott olyan kötvényeket (Additional Tier 1 Capital, kiegészítő alapvető tőke), melyek az IAS 32.16. bekezdésben leírtaknak megfelelően nem eredményeznek jogot fix vagy meghatározható számú pénzegység átvételére, vagy kötelmet annak átadására, tőkeinstrumentumként jeleníti meg a pénzügyi kimutatásaiban.

Amennyiben ezek a kötvények külföldi pénznemben kerülnek kibocsátásra, nem monetáris tétel lévén az IAS 21.23 b) pontja alapján azon az átváltási árfolyamon kell átszámítani funkcionális pénznemre, amely a bekerülési ügylet időpontjában érvényben volt (historikus árfolyam).

(4.24) *Állami támogatások*

Az állami támogatások alatt az állam (kormányzat és annak szervei) által – különféle feltételek ellenében átadott/nyújtott olyan konkrét erőforrásokat értjük, amelyek a Csoport működési tevékenységéhez kapcsolódnak. Ezeknek több típusa lehet, így: eszközökhöz kapcsolódó támogatások, jövedelemhez kapcsolódó támogatások, elengedhető kölcsönök és kedvező kamatozású hitelek.

Az állami támogatásokat a Csoport csak akkor mutatja ki állami támogatásként, ha kellő bizonyosság van arra, hogy a Csoport eleget tesz a támogatáshoz kapcsolódó feltételeknek és, hogy a támogatást meg fogja kapni.

Az állami támogatások kezdeti megjelenítése az IAS 20 standard alapján valós értéken történik. A jövedelmi megközelítés értelmében a Csoport ezeket az eredménnyel szemben számolja el azokban az időszakokban, amikor a kapcsolódó – kompenzálandó – költségeket/ráfordításokat elszámolja.

Az eszközhöz kapcsolódó állami támogatást a Csoport a bruttó elszámolás módszerével élve halasztott bevételként mutatja ki, és az eszköz élettartama alatt arányosan oldja fel az eredménnyel szemben, mintegy csökkentve így az adott időszak értékcsökkenési költségeit.

(5) *Még nem alkalmazott standardok és értelmezések*

Az alább bemutatott standardok, standardmódosítások, illetve értelmezések nem kerültek alkalmazásra a pénzügyi kimutatásokban, mivel a 2019. december 31-én végződő üzleti évre még nem hatályosak, és a Csoport nem döntött az előalkalmazásuk mellett sem.

A Pénzügyi Kimutatások IFRS Fogalmi Keretének Módosítása (hatálybalépés időpontja: 2020. január 1.)

Az új fogalmi keret az eszközök és kötelezettségek módosított megahatározásait, valamint az értékelés, kivezetés, bemutatás és közzététel új útmutatásait tartalmazza. A fogalmi keret nem került olyan mértékben módosításra, mint

ahogyan azt eredetileg a projekt indításakor 2014-ben tervezték. Ehelyett a Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) olyan témákra összpontosított, amelyek még nem voltak lefedve, vagy amelyek nyilvánvaló hiányosságokat mutattak, amelyekkel foglalkozni kellett. Az Európai Unió hivatalosan elfogadta a felülvizsgált fogalmi keret módosításait.

Az IFRS 9, IAS 39 és IFRS 7 módosításai (Referencia-kamatláb Reform; hatálybalépés időpontja: 2020. január 1.)

A főbb referencia kamatlábak alapvető globális reformja van folyamatban, amely az IBOR-nak (interbank offer rates) alternatív, közel kockázatmentes hozamokkal való lecserélésére vagy reformjára irányul. A Csoport pénzügyi instrumentumain nincsenek jelentős bankközi referencia-kamatlábaknak (IBOR) való kitettségek, amelyek lecserélődnének vagy megreformálásra kerülnének ezen piaci-szintű kezdeményezés hatására.

A módosítások leginkább a fedezeti elszámolási szabályok bizonyos egyszerűsítéseit érintik, és kötelezőek minden olyan fedezeti kapcsolat esetében, amelyet a referencia-kamatláb reform érint. Ezenkívül további információkat ad arról, hogy a módosítások milyen mértékben érintik a társaságok fedezeti kapcsolatait.

A változásokat a 2020. január 1-jétől kezdődő jelentési időszakokra kell alkalmazni. A korábbi alkalmazása megengedett. Az EU még nem ültette be a szabványt az európai jogba. A Csoport várakozása szerint az IBOR reform nem fog az üzletmenetében jelentős operatív, kockázatkezelési és számviteli hatást okozni.

Az IAS 1 és az IAS 8 módosításai (A Lényegesség Meghatározása; hatálybalépés időpontja: 2020. január 1.)

A Nemzetközi Számviteli Standard Testület (IASB) kiadta a lényegesség meghatározását (az IAS 1 és az IAS 8 módosításai) a Fogalmi Keretben alkalmazott lényegesség fogalom meghatározás és a standardok összehangolása érdekében. A felülvizsgált standard alkalmazása várhatóan nem befolyásolja a Csoport pénzügyi kimutatásait.

A fenti standardoknak, standardmódosításoknak és értelmezéseknek várhatóan nem lesz jelentős hatásuk a Csoport konszolidált pénzügyi kimutatásaira.

(6) Pénzügyi kockázatkezelés

(6.1) Bevezetés és áttekintés

A Csoport kamat-, devizaárfolyam-, hitel- és likviditási kockázat kezelésére vonatkozó elveit a felsőbb vezetés és az Igazgatóság rendszeresen felülvizsgálja.

A kockázatkezelés az üzleti területektől teljesen függetlenül működik. A nem sztenderd termékeket és szolgáltatásokat igénybe vevő ügyfelek esetében a Hitelkockázati Főosztály (CRM - Credit Risk Management Department), a sztenderd termékeket igénybe vevő ügyfelek esetében a Lakossági és KKV Kockázatkezelési Főosztály (RRM - Retail Risk Management Department) látja el a hitelkockázat-kezelést. Az egyedi hitelkockázat-elemzés, -minősítés, -bírálat és -monitoring a Hitelkockázati Főosztály feladata; a portfoliószintű hitelkockázat-mérést, a piaci (kamat-, árfolyam-, likviditási-) és működési kockázatok elemzését az Integrált Kockázatelemzési Főosztály végzi.

A Csoport az alábbi kockázatoknak van kitéve:

i. Hitelkockázat
ii. Piaci kockázat
iii. Likviditási kockázat
iv. Működési kockázat

Ez a kiegészítő megjegyzés bemutatja a Csoport fenti kockázatokkal szembeni kitettségét, a kockázatok mérésére és kezelésére vonatkozó céljait, politikáját és folyamatait, továbbá tőkemenedzsmentjét.

(6.2) Hitelkockázat

A hitelkockázat egy ügyfél vagy partner szerződéses kötelmének a nem-teljesítéséből fakadó pénzügyi veszteség kockázatát jelenti. Elsősorban a Csoport hitelezési, kereskedelem-finanszírozási és lízingtevékenységéből merül fel, de egyes mérlegen kívüli termékekből (például garancia) vagy hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok formájában tartott eszközökből is eredhet.

A hitelkockázat kezelése

A hitelezés korlátait az üzleti és kockázati szempontoknak a Csoport vezetése által meghatározott, kívánatosnak tartott egyensúlya jelenti, a hitelintézeti törvény és más jogszabályok, továbbá a Csoport Hitelpolitikai Irányelvei (Credit Policy) keretein belül.

A Csoport elsődlegesen cash-flow alapon hitelez, amikor az ügyfél alaptevékenységének előre látható cash-flow-i biztosítják a hitel visszafizetését. Esetenként nagyobb hangsúlyt kap a biztosíték értéke, vagy a finanszírozott projektek jövőbeli bevétele, egy portfolió megtérülési aránya, illetve ezek kombinációja. A hiteldöntések ennek megfelelően az igényelt összeg nagysága, futamideje, a termék típusa, az ügyfél pénzügyi helyzete, nem pénzügyi jellemzői és kilátásai, továbbá a biztosíték alapján születnek.

A hitelkockázat elsősorban a lakossági és vállalati ügyfelekkel, bankokkal és önkormányzati hitelfelvevőkkel folytatott banki tevékenységgel kapcsolatos nem-teljesítési kockázatból ered. A nem-teljesítési kockázat annak a kockázata, hogy az ügyfél nem lesz képes a szerződés szerinti pénzügyi kötelmeit teljesíteni. Hitelkockázat eredhet azonban migrációs kockázatból, a hitelezők koncentrálódásából, hitelkockázat-mérséklési technikákból és országkockázatból is.

A hitelkockázat a legfőbb kockázati tényező a Csoporton belül, amit a belső és jogszabályi tőkekövetelmények is jeleznek. Így a Csoport egyedi és portfolió alapon is elemzi és figyelemmel kíséri a hitelkockázatot. A hitelkockázatkezelés és a hitelezési döntések a vonatkozó hitelkockázati politikán, hitelkockázati kézikönyveken, valamint az e célból kifejlesztett eszközökön és folyamatokon alapulnak.

A belső hitelkockázat-ellenőrző rendszer különféle típusú monitoring-intézkedéseket foglal magában, amelyek szorosan beépültek az ügyfél hitelkérelmével kezdődő, a Csoport jóváhagyásán keresztül a hitel törlesztéséig vezető munkafolyamatba.

A hitelkockázatból eredő veszteségek elszámolása egyedi értékvesztés és csoportos értékvesztés képzésével történik. Az utóbbi esetben az értékvesztés azonos kockázati profillal rendelkező, bizonyos feltételeknek megfelelő hitelekből álló portfoliók esetében kerül elszámolásra. A lakossági üzletágban az értékvesztés képzése egyes termékportfóliók szerint történik.

Az ügyfelekkel és bankokkal szembeni követelésekkel kapcsolatos hitelkockázat kapcsán az értékvesztés elszámolása a várható veszteség összegében, a csoportszintű standardok alapján történik. Értékvesztés miatti veszteséget akkor kell elszámolni, ha a várhatóan visszafizetésre kerülő tőke- és kamatösszegek diszkontált értéke - a biztosítékok figyelembevételével - nem éri el a hitel könyv szerinti értékét. A portfólió alapú értékvesztés számítása olyan értékelési modell alapján történik, amely a múltbeli veszteségtapasztalat alapján és a gazdasági környezetet is figyelembe véve, jövőbeli gazdasági feltételekre vonatkozó előrejelzések figyelembe vételével becslést ad az adott portfoliót alkotó hitelekkel kapcsolatos várható jövőbeni cash-flow-kra.

A Csoport félévente végez integrált céltartalék- és értékvesztés-, tőkekövetelmény-, adózás utáni eredmény előrejelzéseket és stressztesztet. A makrogazdasági környezetre vonatkozó várakozások alapján statisztikai modellek segítségével felmérjük a nem-teljesítési arányokat és ezek fenti mennyiségekre gyakorolt hatását. Az előrejelzés időtávját 3 évre terjesztettük ki, az idei évtől a stressz szcenárióké is 3 évesek, valamint vizsgáljuk az első és második pilléres tőkemegfelelést mind a várható, mind pesszimista forgatókönyvek esetén.

A Csoport átstrukturálással, korai figyelmeztető folyamatok bevezetésével, valamint a behajtás és követeléskezelés megerősítésével reagált ügyfeleinek a pénzügyi és reálgazdasági válság okozta pénzügyi nehézségeire.

Hitelminősítés folyamata

A vállalati ügyfelek, projektcégek, áru- és kereskedelemfinanszírozással foglalkozó cégek és önkormányzati ügyfelek kockázatértékelése és ügyfélminősítése egyedi értékelésen és minősítésen alapul, rendszeres pénzügyi monitoringgal és éves limitmegújítás mellett. A finanszírozás hitellimiteken alapul, ügyletszinten csak egyszerű jóváhagyási metódussal.

Magánszemélyek, privátbanki ügyfelek valamint kis- és középvállalkozások hiteltermékei esetében automatikus scorecard alapú értékelés van érvényben.

A belső ügyfélminősítési kategóriák a következők:

- **Minimális kockázatú:**

  Nem lakossági portfolió: Ez a besorolás a külsőleg legjobb minősítésű (AAA) vállalatok számára van fenntartva, valamint egyéb speciális esetekre, amelyeket minimális kockázatúnak tekintenek (például a kormányhoz kapcsolódó társaságok, külső minősítő által AAA-nak minősített OECD országok).

  Lakossági portfolió: Ez a besorolás a legjobb minősítésű ügyfelek számára van fenntartva.

- **Kiváló minősítésű:**

  Nem lakossági portfolió: Minden egyéb ügyfél számára ez a legjobb elérhető minősítési kategória. A kiváló jövedelmezőségre alapozva a pénzügyi kötelmek bármikor teljesíthetőek. Az ebben a kategóriában szereplő vállalatoknak erős a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük.

  Lakossági portfolió: A kiváló jövedelemre alapozva a pénzügyi kötelmek bármikor teljesíthetőek.

- **Nagyon jó minősítésű:**

  Nem lakossági portfolió: Nagyon erős jövedelmezőségre alapozva nagyon nagy annak valószínűsége, hogy valamennyi fizetést - tőkét és kamatot egyaránt - hosszú távon is teljesíteni tud. Az ebbe a csoportba tartozó vállalatoknak szintén erős a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük és piaci helyzetük.

  Lakossági portfolió: Magas jövedelmi helyzetre alapozva nagyon nagy annak valószínűsége, hogy valamennyi fizetést - tőkét és kamatot egyaránt - hosszú távon is teljesíteni tud. Az ebbe a csoportba tartozó ügyfeleknek megnyugtató a pénzügyi helyzetük.

- **Jó minősítésű:**

  Nem lakossági portfolió: Erős jövedelmezőség alapján várható, hogy középtávon valamennyi pénzügyi kötelmet teljesíteni tud. Jó a tőkehelyzetük és egészséges a finanszírozási szerkezetük.

  Lakossági portfolió: Magas jövedelme és szociodemográfiai helyzete alapján várható, hogy középtávon valamennyi pénzügyi kötelmet teljesíteni tud.

- **Átlagos minősítésű:**

  Nem lakossági portfolió: Erős jövedelmezőség alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Észszerű mérlegszerkezet kielégítő tőkebázissal.

  Lakossági portfolió: Megfelelő hitelkapacitása és szociodemográfiai helyzete alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható.

- **Elfogadható minősítésű:**

  Nem lakossági portfolió: Kielégítő jövedelmezőség alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Nagyobb érzékenység a gazdasági helyzet súlyos romlásával szemben. Korlátozott finanszírozási rugalmasság.

  Lakossági portfolió: Kielégítő jövedelmi helyzet és megfelelő szociodemográfiai helyzete alapján folyamatos tőketörlesztés és kamatfizetés várható. Nagyobb érzékenység a gazdasági helyzet súlyos romlásával szemben.

- **Alacsony hitelképességű:**

  Nem lakossági portfolió: Ezen kategóriába tartozó ügyfelek alacsony jövedelmezőséggel rendelkeznek és korlátozott a pénzügyi rugalmasságuk. A gazdasági paraméterek jelentős romlása negatívan befolyásolhatja a tőke és kamatok időben való törlesztését. Üzleti fundamentumaik átlag alattiak és bizonyos helyeken gyengeségeket mutatnak.

  Lakossági portfolió: Ezen kategóriába tartozó ügyfelek alacsonyabb jövedelemmel rendelkeznek és hitelkapacitásuk korlátozottabb. A gazdasági paraméterek jelentős romlása negatívan befolyásolhatja a tőke és kamatok időben való törlesztését.

- **Gyenge hitelképességű/átlag alatti:**

  Nem lakossági portfolió: Gyenge jövedelmezőségű és gyenge finanszírozási szerkezetű társaságok. A gazdasági környezetnek már kisebb negatív irányú változása is meggátolhatja a pénzügyi kötelezettségek teljes és időben való teljesítését.

Lakossági portfolió: Alacsony a jövedelme és kedvezőtlen a szociodemográfiai helyzete. A gazdasági környezetnek már kisebb negatív irányú változása is meggátolhatja a pénzügyi kötelezettségek teljes és időben való teljesítését.

- **Kétes / magas nem-teljesítési kockázatú:**

  Nem lakossági portfolió: Nagyon gyenge jövedelmezőségű és problémás finanszírozási szerkezetű társaságok. Számolni kell a tőke vagy kamatok részleges veszteségével.

  Lakossági portfolió: Nagyon alacsony jövedelmezőségű és kedvezőtlen a szociodemográfiai helyzete. Számolnak a tőke vagy kamatok részleges veszteségével.

- **Default:**

  Nem teljesítés. A pénzügyi kötelmeket nem tudták vagy várhatóan nem fogják tudni teljes egészében határidőre teljesíteni.

- **Besorolatlan:**

  Nem lakossági portfolió: A besorolatlan kitettségek a vállalati szektorban többségükben a társasági portfóliónak a standard megközelítés alá eső alszegmense (575/2013/EU rendelet 150 cikkelye), így definíció szerint nincsen belső ügyfélminősítésük. (pl.: peresített kötelezettség).

  Lakossági portfolió: A besorolatlan kitettségeket a lakossági szektorban többnyire a negatív számlaegyenlegek (külön szabály szerint 100%-os értékvesztést képez rájuk a Csoport), kódolatlan ügyletek, elhanyagolható számosságban adathiba következményeképp nem minősített ügyletek és a standard megközelítés alá eső private és babaváró hitelek jelentik. Másrészről a lakossági portfolióban ugyanebbe a kategóriába sorolódnak a leányvállalatok által harmadik félnek nyújtott hitelek.

A következő táblázat tartalmazza a közzétételek céljaira meghatározott pénzügyi eszköz osztályokat illetve a hitelkereteket és pénzügyi garanciák pénzügyi instrumentum osztályok egyeztetését a megfelelő mérlegsorokkal. A *„Céltartalékok"* mérlegsoron a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákkal kapcsolatos várható hitelezési veszteségek jelennek meg.

2019.12.31 (millió Ft)	Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek*	Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	Céltartalékok***	Összesen
Készpénz	98.634	0	0	0	0	0	0	**98.634**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	27.521	0	0	0	0	381.186	0	**408.707**
Ügyfelekkel szembeni követelések	0	0	33.996	0	0	1.228.996	0	**1.262.992**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	24.858	0	20.237	523.355	178.678	0	**747.128**
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok**	0	2.834	0	0	1.567	0	0	**4.401**
Egyéb követelések	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	0	0	0	0	0	0	6.218	**6.218**
Származékos eszközök	0	30.668	0	0	0	0	0	**30.668**
Total	**126.155**	**58.360**	**33.996**	**20.237**	**524.922**	**1.788.860**	**6.218**	**2.558.748**

*A mérlegsor tartalmaz MNB-vel szembeni követelést 3.452 millió Ft értékben, amely a *(21)Bankközi kihelyezések* táblában nem szerepel.

** A sor szerepeltetése kizárólag a mérleghez való egyeztetést szolgálja, és nem kerül figyelembe vételre a hitelkockázati kitettséget bemutató tábláknál.

*** A Céltartalékok oszlop adatai csak az IFRS 9 alapján képzett céltartalékokat tartalmazza, az IAS 37 szerint képzett értékeket a *(33) Céltartalékok* tábla részletezi.

**** A Hitelintézetekkel szembeni követelések és az Ügyfelekkel szembeni követelések a további táblákban összevonva *"Hitelek és előlegek"* soron szerepelnek.

2018.12.31 (millió Ft)	Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek*	Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	Az eredménynyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	Céltartalékok***	Összesen
Készpénz	91.867	0	0	0	0	0	0	**91.867**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	64.863	0	0	0	0	408.332	0	**473.195**
Ügyfelekkel szembeni követelések	0	0	7.691	0	0	1.061.896	0	**1.069.587**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	14.860	0	24.212	467.128	201.866	0	**708.066**
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok**	0	1.447	0	0	1.197	0	0	**2.644**
Egyéb követelések	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	0	0	0	0	0	0	2.485	**2.485**
Származékos eszközök	0	31.631	0	0	0	0	0	**31.631**
Total	**156.730**	**47.938**	**7.691**	**24.212**	**468.325**	**1.672.094**	**2.485**	**2.379.475**

*A mérlegsor tartalmaz MNB-vel szembeni követelést 39.845 m Ft értékben, amely a *(21)Bankközi kihelyezések* táblában nem szerepel.

** A sor szerepeltetése kizárólag a mérleghez való egyeztetést szolgálja, és nem kerül figyelembe vételre a hitelkockázati kitettséget bemutató tábláknál.

*** A Céltartalékok oszlop adatai csak az IFRS 9 alapján képzett céltartalékokat tartalmazza, az IAS 37 szerint képzett értékeket a *(33) Céltartalékok* tábla részletezi.

**** A Hitelintézetekkel szembeni követelések és az Ügyfelekkel szembeni követelések a további táblákban összevonva *"Hitelek és előlegek"* soron szerepelnek.

A Csoport kitettségeinek hitelminősége

Az alábbi táblázatok eszközosztályonként tartalmaznak információt a pénzügyi eszközök, valamint a kihasználatlan hitelkeretek és garanciák hitelminőségéről. Azoknál a pénzügyi eszközöknél, amelyek amortizált bekerülési értéken vagy az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeltek, az egyes hitelminősítési kategória sorokban a bruttó könyv szerinti értékek szerepelnek. Azoknál az instrumentumoknál, amelyek az eredménnyel szemben valós értéken értékeltek, a sorok a könyv szerinti értéket tartalmazzák. A garanciák és kihasználatlan hitelkeretek esetén az egyes hitelminősítési kategória sorokban a garantált összeg, illetve a hitelkeret összege szerepel.

	2019.12.31									
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredménynyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	
(millió Ft)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI		Összesen
Hitelintézetekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	1.141	0	0	0	0	0	0	0	0	**1.141**
Kiváló minősítésű	136.730	0	0	0	0	0	0	0	0	**136.730**
Nagyon jó minősítésű	74.924	0	0	0	0	0	0	0	0	**74.924**
Jó minősítésű	2	0	0	0	0	0	0	0	0	**2**
Átlagos minősítésű	660	0	0	0	0	0	0	0	0	**660**
Elfogadható minősítésű	195.198	0	0	0	0	0	0	0	0	**195.198**
Alacsony hitelképességű	59	0	0	0	0	0	0	0	0	**59**
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Besorolatlan	16	0	0	0	0	0	0	0	0	**16**
Bruttó érték	**408.730**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**408.730**
Értékvesztés állomány	-23	0	0	0	0	0	0	0	0	**-23**
Könyv szerinti érték	**408.707**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**408.707**
Ügyfelekkel szembeni követelések										
Minimális kockázatú	48.188	4.572	0	0	0	0	0	0	2.212	**54.972**
Kiváló minősítésű	47.718	4.854	0	0	0	0	0	0	1.179	**53.751**
Nagyon jó minősítésű	289.398	49.838	0	66	0	0	0	0	2.040	**341.342**
Jó minősítésű	181.271	21.986	1	427	0	0	0	0	1.107	**204.792**
Átlagos minősítésű	219.317	27.860	2	991	0	0	0	0	890	**249.060**
Elfogadható minősítésű	213.415	18.854	15	497	0	0	0	0	367	**233.148**
Alacsony hitelképességű	39.945	7.897	51	75	0	0	0	0	92	**48.060**
Gyenge hitelképességű	5.637	5.588	0	29	0	0	0	0	47	**11.301**
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	2.857	3.873	1	0	0	0	0	0	0	**6.731**

	2019.12.31									
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredménynyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	
(millió Ft)	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**		**Összesen**
Default	32	0	56.087	6.223	0	0	0	0	78	**62.420**
Besorolatlan	7.813	573	18	0	0	0	0	0	25.984	**34.388**
Bruttó érték	**1.055.591**	**145.895**	**56.175**	**8.308**	**0**	**0**	**0**	**0**	**33.996**	**1.299.965**
Értékvesztés állomány	-2.156	-5.904	-25.873	-3.041	0	0	0	0	0	**-36.974**
Könyv szerinti érték	**1.053.435**	**139.991**	**30.302**	**5.267**	**0**	**0**	**0**	**0**	**33.996**	**1.262.991**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok										
Minimális kockázatú	60.014	0	0	0	47.075	0	0	0	0	**107.089**
Kiváló minősítésű	0	0	0	0	113.903	0	0	0	0	**113.903**
Nagyon jó minősítésű	0	0	0	0	118.072	0	0	0	73	**118.145**
Jó minősítésű	0	0	0	0	14.229	0	0	0	0	**14.229**
Átlagos minősítésű	0	0	0	0	3.249	0	0	0	0	**3.249**
Elfogadható minősítésű	118.676	0	0	0	226.876	0	0	0	45.022	**390.574**
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Bruttó érték	**178.690**	**0**	**0**	**0**	**523.404**	**0**	**0**	**0**	**45.095**	**747.189**
Értékvesztés állomány	-12	0	0	0	-49	0	0	0	0	**-61**
Könyv szerinti érték	**178.678**	**0**	**0**	**0**	**523.355**	**0**	**0**	**0**	**45.095**	**747.128**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák										
Minimális kockázatú	9.810	5.461	1	0						**15.272**
Kiváló minősítésű	85.140	530	7	0						**85.677**
Nagyon jó minősítésű	178.521	6.116	44	0						**184.681**
Jó minősítésű	53.724	2.231	10	0						**55.965**
Átlagos minősítésű	153.789	4.189	8	0						**157.986**

	2019.12.31									
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredménynyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	
(millió Ft)	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**		**Összesen**
Elfogadható minősítésű	92.773	3.167	7	0						**95.947**
Alacsony hitelképességű	13.782	1.737	1	0						**15.520**
Gyenge hitelképességű	719	1.428	1	0						**2.148**
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	160	64	0	0						**224**
Default	0	0	25.424	0						**25.424**
Besorolatlan	2.740	970	0	0						**3.710**
Bruttó érték	**591.158**	**25.893**	**25.503**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**642.554**
Könyv szerinti érték (Céltartalékok mérlegsoron)	-294	-147	-5.777	0	0	0	0	0	0	**-6.218**
Származékos eszközök										
Minimális kockázatú									0	**0**
Kiváló minősítésű									18.219	**18.219**
Nagyon jó minősítésű									1.510	**1.510**
Jó minősítésű									1.699	**1.699**
Átlagos minősítésű									5.158	**5.158**
Elfogadható minősítésű									3.879	**3.879**
Alacsony hitelképességű									107	**107**
Gyenge hitelképességű									1	**1**
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú									0	**0**
Default									81	**81**
Besorolatlan									14	**14**
Könyv szerinti érték									**30.668**	**30.668**

	2018.12.31									
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredmény-nyel szemben valós értéken értékelt pénz-ügyi eszközök	
(millió Ft)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI		Összesen
Hitelintézetekkel szembeni követelé-sek										
Minimális kockázatú	1.925	0	0	0	0	0	0	0	0	**1.925**
Kiváló minősítésű	154.279	61.735	0	0	0	0	0	0	0	**216.014**
Nagyon jó minősítésű	35.014	30.134	0	0	0	0	0	0	0	**65.148**
Jó minősítésű	160	0	0	0	0	0	0	0	0	**160**
Átlagos minősítésű	304	0	0	0	0	0	0	0	0	**304**
Elfogadható minősítésű	189.653	0	0	0	0	0	0	0	0	**189.653**
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kétes / magas nem telje-sítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Bruttó érték	**381.335**	**91.869**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**473.204**
Értékvesztés állomány	-6	-3	0	0	0	0	0	0	0	**-9**
Könyv szerinti érték	**381.329**	**91.866**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**473.195**
Ügyfelekkel szem-beni követelések										
Minimális kockázatú	35.374	2.555	0	0	0	0	0	0	864	**38.793**
Kiváló minősítésű	68.689	4.143	0	6	0	0	0	0	1.410	**74.248**
Nagyon jó minősítésű	208.019	33.029	0	15	0	0	0	0	1.459	**242.522**
Jó minősítésű	123.556	11.630	0	49	0	0	0	0	932	**136.167**
Átlagos minősítésű	219.450	39.040	0	68	0	0	0	0	1.470	**260.028**
Elfogadható minősítésű	165.925	37.111	0	27	0	0	0	0	1.201	**204.264**
Alacsony hitelképességű	39.217	32.554	0	15	0	0	0	0	129	**71.915**
Gyenge hitelképességű	10.085	7.663	0	12	0	0	0	0	157	**17.917**
Kétes / magas nem telje-sítési kockázatú	720	4.700	0	23	0	0	0	0	12	**5.455**

	2018.12.31									
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredmény-nyel szemben valós értéken értékelt pénz-ügyi eszközök	
(millió Ft)	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**		**Összesen**
Default	9	388	54.876	8.450	0	0	0	0	57	**63.780**
Besorolatlan	5.682	1.027	216	0	0	0	0	0	0	**6.925**
Bruttó érték	**876.726**	**173.840**	**55.092**	**8.665**	**0**	**0**	**0**	**0**	**7.691**	**1.122.014**
Értékvesztés állomány	-1.730	-7.207	-39.458	-4.032	0	0	0	0	0	**-52.427**
Könyv szerinti érték	**874.996**	**166.633**	**15.634**	**4.633**	**0**	**0**	**0**	**0**	**7.691**	**1.069.587**
Hitelviszonyt meg-testesítő értékpapí-rok										
Minimális kockázatú	60.011	0	0	0	46.354	0	0	0	0	**106.365**
Kiváló minősítésű	0	0	0	0	128.611	0	0	0	0	**128.611**
Nagyon jó minősítésű	0	0	0	0	65.916	3.230	0	0	449	**69.595**
Jó minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Átlagos minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Elfogadható minősítésű	141.867	0	0	0	223.068	0	0	0	38.623	**403.558**
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kétes / magas nem telje-sítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Bruttó érték	**201.878**	**0**	**0**	**0**	**463.949**	**3.230**	**0**	**0**	**39.072**	**708.129**
Értékvesztés állomány	-12	0	0	0	-46	-5	0	0	0	**-63**
Könyv szerinti érték	**201.866**	**0**	**0**	**0**	**463.903**	**3.225**	**0**	**0**	**39.072**	**708.066**
Egyéb követelések										
Minimális kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kiváló minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Nagyon jó minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Jó minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Átlagos minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**

	2018.12.31									
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredmény-nyel szemben valós értéken értékelt pénz-ügyi eszközök	
(millió Ft)	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**		**Összesen**
Elfogadható minősítésű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Alacsony hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Gyenge hitelképességű	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Default	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Besorolatlan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Bruttó érték	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Értékvesztés állomány	0	0	0	0	0	0	0	0	0	**0**
Könyv szerinti érték	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák										
Minimális kockázatú	19.460	979	0	0						**20.439**
Kiváló minősítésű	73.686	1.812	0	0						**75.498**
Nagyon jó minősítésű	176.521	4.426	0	0						**180.947**
Jó minősítésű	51.661	8.691	0	0						**60.352**
Átlagos minősítésű	89.491	9.639	0	0						**99.130**
Elfogadható minősítésű	72.740	22.509	0	0						**95.249**
Alacsony hitelképességű	11.335	13.250	0	0						**24.585**
Gyenge hitelképességű	833	293	0	0						**1.126**
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	122	324	0	0						**446**
Default	0	0	1.686	0						**1.686**
Besorolatlan	1.234	859	761	0						**2.854**
Bruttó érték	**497.083**	**62.782**	**2.447**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**562.312**
Könyv szerinti érték (Céltartalékok mérlegsoron)	-235	-268	-1.982	0	0	0	0	0	0	**-2.485**
Származékos eszközök										
Minimális kockázatú									0	**0**

	2018.12.31									
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredmény-nyel szemben valós értéken értékelt pénz-ügyi eszközök	
(millió Ft)	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**		**Összesen**
Kiváló minősítésű									17.151	**17.151**
Nagyon jó minősítésű									1.265	**1.265**
Jó minősítésű									165	**165**
Átlagos minősítésű									6.293	**6.293**
Elfogadható minősítésű									6.622	**6.622**
Alacsony hitelképességű									109	**109**
Gyenge hitelképességű									0	**0**
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú									0	**0**
Default									1	**1**
Besorolatlan									25	**25**
Könyv szerinti érték									**31.631**	**31.631**

A következő táblázat a Csoport kitettségeinek hitelminőségét mutatja be szektoronkénti bontásban:

	2019.12.31								
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (bruttó érték)				Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (értékvesztés állomány)				
(millió Ft)	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**	**Összesen**
Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések									
Nem-lakossági									
Központi bankok	178.590	0	0	0	0	0	0	0	**178.590**
Államháztartások	7.997	0	0	0	-5	0	0	0	**7.992**
Hitelintézetek	224.390	0	0	0	-23	0	0	0	**224.367**
Pénzügyi vállalatok	33.274	80	171	0	-34	0	-167	0	**33.324**
Nagyvállalatok	765.719	68.219	35.467	0	-701	-719	-10.407	0	**857.578**
Kis- ,és középvállalatok	36.469	4.510	638	0	-25	-53	-407	0	**41.132**
Lakossági									
Háztartások	187.755	70.534	17.436	8.308	-1.115	-4.926	-13.232	-3.041	**261.719**
ebből jelzálog	*122.981*	*65.161*	*13.742*	*8.286*	*-337*	*-4.215*	*-9.983*	*-3.025*	***192.610***
Mikrovállalatok	30.127	2.554	2.464	0	-276	-207	-1.660	0	***33.002***
Összesen	**1.464.321**	**145.897**	**56.176**	**8.308**	**-2.179**	**-5.905**	**-25.873**	**-3.041**	**1.637.704**

	2018.12.31								
	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (bruttó érték)				Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök (értékvesztés állomány)				
(millió Ft)	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**POCI**	**Összesen**
Hitelintézetekkel és ügyfelekkel szembeni követelések									
Nem-lakossági									
Központi bankok	189.367	0	0	0	0	0	0	0	**189.367**
Államháztartások	8.590	0	0	0	-11	0	0	0	**8.579**
Hitelintézetek	187.661	91.869	0	0	-6	-3	0	0	**279.521**
Pénzügyi vállalatok	12.945	7.410	8.955	0	-5	-3	-4.380	0	**24.922**
Nagyvállalatok	637.057	112.581	22.256	0	-795	-1.037	-15.850	0	**754.212**
Kis- ,és középvállalatok	28.252	5.435	574	0	-33	-47	-427	0	**33.754**
Lakossági									
Háztartások	169.638	42.939	21.664	8.665	-751	-5.611	-17.367	-4.032	**215.145**
ebből jelzálog	*127.717*	*35.073*	*15.072*	*8.649*	*-401*	*-4.596*	*-10.997*	*-4.019*	***166.498***
Mikrovállalatok	24.551	5.475	1.643	0	-135	-509	-1.434	0	***29.591***
Összesen	**1.258.061**	**265.709**	**55.092**	**8.665**	**-1.736**	**-7.210**	**-39.458**	**-4.032**	**1.535.091**

Hitelportfólióra vonatkozó információk

Magyar Nemzeti Bank „Növekedési Hitelprogram"

A Magyar Nemzeti Bank a monetáris politikai eszköztár elemeként 2013. június 1-jén elindította a három pillérből álló Növekedési Hitelprogramját (NHP), melynek célja kifejezetten a kis- és középvállalkozások kedvezményes hitelhez való juttatása.

2016-ban tovább bővül a program és elindult annak harmadik szakasza, mely két pillérből áll. A Harmadik szakasz II. pillérben a forint refinanszírozási hitelhez egy piaci árazású EUR/HUF csereügylet (CIRS) kapcsolódik, amely lehetővé teszi hitelintézetek számára, hogy devizában nyújtsanak finanszírozást – árfolyamkockázat nélkül – a természetes devizafedezettel rendelkező kis- és középvállalatok (KKV) részére.

Az MNB kizárólag a hitelintézet által már folyósított összeget refinanszírozza, 0%-os kamatozású fedezett hitelt nyújt, tehát előfinanszírozást nem nyújt. A maximális futamidő a beruházási hiteleknél, az EU támogatás előfinanszírozásánál és a kiváltó hitel esetében 10, a forgóeszköz hitelek esetében 1 év lehet. A bankok legfeljebb évi 2,5 százalékos hiteldíjat számolhatnak fel. A hitel igényelhető beruházásra, forgóeszköz-finanszírozásra, EU támogatás előfinanszírozásra, illetve deviza hitelek kiváltására.

Az NHP keretében kapott források és folyósított hitelek nem piaci kondíciók mellett kötött ügyletnek minősülnek. Az IFRS 9.5.1.1A és a B5.1.2A-ban foglaltakkal összhangban, ebben az esetben a Csoport meghatározza a valós érték különbözetet, ami a futamidő alatt amortizálásra kerül a kamat eredménybe.

2019 év végén az NHP refinanszírozási állomány 74.988 millió Ft volt (2018: 73.767 millió Ft NHP refinanszírozási állománnyal rendelkezett a Csoport).

Magyar Nemzeti Bank „Piaci Hitelprogram"

2016-ban a Magyar Nemzeti Bank a hitelezési kockázatok csökkentése és a gazdasági növekedés kis- és középválllati hitelezésen keresztüli dinamizálása érdekében elindította a bankok piaci hitelezésre való átállását segítő Piaci Hitelprogramot (PHP). A PHP részeként az MNB bevezetett a hitelezési aktivitáshoz kötött kamatcsere ügyletet, amely a bankok KKV-hitelezésből adódó kamatkockázatának kezelésén, jegybank általi részleges átvállalásán keresztül ösztönözheti a hitelezési aktivitást.

A Csoport a program keretében 40.000 millió Ft értékben kötött kamatcsere ügyletet az MNB-vel, mellyel 10.000 millió forintnyi új KKV-nak történő hitelkihelyezést vállalt. A Csoport a program keretében tett vállalását teljesítette.

A kezdeti valósérték meghatározásának alapja a tender zárulásának időpontjában érvényes piaci 'bid ár' alapján képzett hozamgörbével diszkontált jelenérték. A nem piaci kamatozás egyértelmű bizonyítéka a jelentős kezdeti valósérték különbözet a hasonló kondícióval rendelkező, de piaci kamatozású források költsége és a program keretében kapott forrás ár különbözete.

Értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok

A Csoport POCI eszközállományának jelentős része a 2014. évi XXXVIII. Törvény („Kúria törvény"), a 2014. évi XL. Törvény („Elszámolási törvény") valamint a 2014. évi LXXVII. Törvény („Forintosítási törvény") hatálya alá tartozó hitelek a 2015. évi CXLV. Törvényben elrendelt egyes fogyasztóbarát kölcsönszerződések fixált árfolyamon történt forintosítása kapcsán történt devizaváltás okán került a könyvekbe.

A portfólióval kapcsolatos változások

2019-ben a hitelintézetekkel szembeni kitettség jelentősen csökkent pár nagy összegű kihelyezés visszafizetése következtében (2019: 409 milliárd Ft; 2018: 473 milliárd Ft), illetve a kockázati besorolásban a Raiffeisen Csoport hitelminősítési változása miatt volt mozgás.

2019-ben a vállalati szegmensben nagymértékű portfólió növekedés mellett (2019: 921,5 milliárd Ft; 2018: 816,9 milliárd Ft) a nem-teljesítő hitelek állománya is nőtt a tavalyi évhez képest elsősorban a Csoport egyik leányvállalatában lévő, egy nagy ügyfélhez tartozó kitettség nem-teljesítővé válása miatt (2019: 36,2 milliárd Ft; 2018: 31,8 milliárd Ft).

A növekedés ellenére a nem teljesítő portfóliót érintő átfogó stratégia van implementálva: a Csoport továbbra is részletes operatív workout tervet követ, melynek keretében külső refinanszírozási, jogi igényérvényesítési és követeléseladási lépések mellett él a részleges és/vagy teljes leírás lehetőségével is, amennyiben további megtérülésre már nem számít.

A defaultos állomány csökkenése mellett a Stage 2-be sorolt vállalati állomány is csökkent pár nagy ügyfél kitettségének köszönhetően, valamint a számításhoz felhasznált PD/LGD paraméterek változása miatt.

A lakossági és kisvállalati portfólióban jelentős állománybővülés volt 2019-ben (2019: 369,8 milliárd Ft; 2018: 296 milliárd Ft). A lakossági szektorban a piaci aktivitás miatt mind a jelzáloghitelek, mind a fedezetlen termékcsoportban jelentősen nőtt az állomány, a fedezetlenek közül a kötelezően valós értékre sorolt babaváró hitel állomány az év végére elérte a 25 milliárd Ft-ot. A lakossági portfólióban a stage2-es állomány jelentősen nőtt 2019-ben a minőségi kritériumok, elsősorban a szakértői megítélés alapján idesorolt kitettségek miatt. A lakossági portfólióban a Stage 2-es állomány jelentősen nőtt 2019-ben a minőségi kritériumok, elsősorban szakértői megítélés alapján az aktuális gazda-

sági körülmények között megnövekedett kockázatú iparágakban foglalkoztatott ügyfelek átsorolása miatt. Emellett csökkent a nem teljesítő állományok nagysága 2019-ben (2019: 26,2 milliárd Ft, 2018: 31,9 milliárd Ft).

A lakossági szegmensben a nem minősített (besorolatlan) állomány (2019: 29 milliárd Ft; 2018: 2,4 milliárd Ft) legnagyobb részét a babaváró hitelek teszik ki.

Az önkormányzatokkal és költségvetési szervekkel szembeni követelések állománya tovább nőtt 2019 folyamán. (2019: 8,6 milliárd Ft; 2018: 7,8 milliárd Ft).

Várható hitelezési veszteségek

Az amortizált bekerülési értéken illetve egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt eszközök értékvesztésének megállapítása a számviteli politikában leírtak szerint történik, lásd a *(4.11.5) A pénzügyi eszközök értékvesztése* kiegészítő megjegyzést.

A kockázatkezeléshez szükséges hitelkockázati kitettség meghatározása összetett feladat és modellek alkalmazását igényli, mivel a kitettség változik a piaci feltételek, a várható cash-flow és az idő múlásának függvényében. A portfólió hitelkockázatának felmérése további becsléseket tartalmaz a default valószínűség, a default esetén várható veszteség arányok és az ügyfelek közötti nem-teljesítési korrelációk valószínűségének tekintetében. A Csoport a hitelkockázatot a nem-teljesítési valószínűség (PD), a kockázati kitettség (EAD) és a nem-teljesítésből származó várható veszteség (LGD) felhasználásával méri. Ez az elsődlegesen használt megközelítés az IFRS 9 szerinti várható hitelezési veszteségek mérésére vonatkozóan.

A szuverén, a vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozási, a pénzintézeti, a helyi és regionális önkormányzati, a biztosítótársasági és a kollektív befektetési vállalkozási Stage 3-as kitettségek esetében a tartalékokat a workout szakértők számítják ki a várható megtérülések az ügylet effektív kamatlábával történő diszkontálásával. A várható megtérüléseket ügyfélszinten, több szcenárióban adja meg a szakértő és az egyes megtérülés szcenáriók valószínűséggel súlyozott átlaga kerül figyelembevételre a jelenérték-számításban.

Az amortizált bekerülési értéken és az egyéb átfogó jövedelemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztések mérése olyan terület, amely komplex modelleket és jelentős előfeltételezéseket igényel a jövőbeni gazdasági feltételekre és a hitelek viselkedésére vonatkozóan. A várható hitelezési veszteségek számviteli követelményeinek alkalmazása során jelentős becslések az alábbiak:

- a jelentős hitelkockázat-növekedési kritériumainak meghatározása,
- megfelelő modellek és feltételezések kiválasztása a várható hitelezési veszteségek meghatározására vonatkozóan,
- megfelelő számú és súlyozású jövőbeni szcenárió meghatározása az egyes terméktípusokra, piacokra, valamint a hozzájuk kapcsolódó várható hitelezési veszteségekre vonatkozóan,
- portfóliók képzése a hasonló pénzügyi eszközökből a várható hitelezési veszteségek mérésére érdekében.

A lakossági portfóliókban (magánszemély és mikrovállalati) a PD becslés alapvetően homogén szegmensek és termékportfóliók vonatkozásában történik, míg az LGD becslés ennél jellemzően granulárisabb (homogén fedezetű portfóliók).

A nem lakossági portfólió esetében a PD becslés szegmens szinten történik, míg az LGD becslés ennél több paraméterrel kalkulál (szegmens, termék, fedezettség ténye és mértéke).

A nemteljesítés (default) valószínűsége (PD)

A fizetésképtelenség valószínűsége azt a valószínűséget jelenti, hogy a hitelfelvevő nem teljesíti pénzügyi kötelezettségeit az elkövetkező 12 hónap során vagy a kötelezettség fennmaradó élettartama alatt. Non-retail szegmensek esetében általánosságban elmondható, hogy a nem-teljesítés élettartam-valószínűségének számítása a CRR 178. cikke szerinti nem-teljesítés szabályozásának 12 hónapos időtartamú, konzervatív margintól megtisztított valószínűségéből indul ki. (A CRR. 178.cikke szerinti nem-teljesítés definíciója alapján nem-teljesítő minden IFRS9 szerint értékvesztett – „impaired" – eszköz, valamint minden nem-teljesítő eszköz értékvesztettnek minősül.)

Lakossági szegmensek esetében az ügyletek teljes élettartamára vonatkozó nem-teljesítési valószínűség számítás történik, a havi marginális nem-teljesítési és visszafizetési valószínűségek modellezésével. Negatív számlaegyenlegek esetében a Csoport a teljes követelésre értékvesztést képez, így a PD és LGD értéke is 100%.

Ezt követően különféle statisztikai módszerek kerülnek alkalmazásra annak becsléséhez, hogy az alapértelmezett jellemzők (többek között rating, késedelem) hogyan alakulnak a kezdeti felismeréstől kezdve a kölcsön vagy hitelportfólió

teljes élettartama alatt. A jellemző kockázati profil historikus adatokon és paramétereken alapul.

A Csoport a következő szegmensekre használ statisztikai modelleket az előretekintő információk beépítésére a PD-be:
- szuverén, a helyi és regionális kormányzatok, a biztosítótársaságok és a kollektív befektetési vállalkozások,
- vállalati ügyfelek, projektfinanszírozás és pénzügyi intézmények,
- lakossági (magánszemély és mikrovállalat).

A korlátozott információk esetén, amikor egyes bemeneti értékek nem állnak rendelkezésre teljes körűen, csoportosításra, átlagolásra és összehasonlító adatok alkalmazására kerül sor a számítások elvégzéséhez.

	Átlag PD	
Nem lakossági	**Nem lakossági**	**Lakossági**
Minimális kockázatú	0,01%	0,30%
Kiváló minősítésű	0,06%	0,32%
Nagyon jó minősítésű	0,15%	0,39%
Jó minősítésű	0,33%	0,86%
Átlagos minősítésű	0,74%	1,57%
Elfogadható minősítésű	0,78%	3,33%
Alacsony hitelképességű	4,80%	6,64%
Gyenge hitelképességű	10,94%	12,92%
Kétes / magas nem teljesítési kockázatú	22,55%	36,76%
Besorolatlan		5,21%

Nemteljesítéskor várható veszteségráta (LGD)

A nem teljesítéskor várható veszteségráta a Csoport várakozása a veszteség mértékére vonatkozóan. A nem-teljesítéskor várható veszteségráta partner- és terméktípustól függően eltérő.

Non-retail szegmensek esetében tekintettel az elérhető adatok mennyiségére és a non-retail szegmensek portfólión belüli súlyára a modellezési feladatokat az RBI látja el:
- vállalati ügyfelek, a projektfinanszírozás, a pénzintézetek és biztosítótársaságok, ill. a helyi és regionális kormányzatok esetében a Csoport saját LGD becsléseket használ a tapasztalt megtérülési adatok figyelembe vételével,
- szuverén adósságok nem-teljesítéskor várható vesztesége piaci információs források felhasználásával kerül megállapításra,
- befektetési alapok esetében tapasztalati bedőlések hiányában szakértői alapon a tőkeszámításhoz figyelembe vett fedezetlen LGD használt.

Az LGD paraméterek meghatározásához az anyavállalati modellezés adatot gyűjt a csoporttagoktól, melyet az egyes entitások küldenek ki külön-külön a központi adatbázisokba. Ezután a központi modellezés a kapott adatokat valamint az ország specifikus információkat felhasználva számolja ki az LGD paramétereket, úgy, hogy az illeszkedjen a különböző entitások hitelezési információihoz.

Az alkalmazott saját becsléseken alapuló LGD értékekbe a makrogazdasági előrejelzések is beépítésre kerültek, és a Csoport az LGD értékek esetében három szcenárió súlyozott átlagaként kalkulált értéket használ a várható veszteség számszerűsítése során.

Lakosság szegmens esetén az LGD becslés a Csoport által gyűjtött megtérülési adatokon alapul. A modellezést a Csoport termékenként saját hatáskörben végzi a RBI által jóváhagyott módszertan alapján, a modellt az RBI validálja. Általánosságban elmondható, hogy a Csoport a CRR szerinti nem-teljesítéskori veszteségráta konzervatív elemektől megtisztított értékét használja értékvesztés-képzés során. Negatív számlaegyenlegek esetében az LGD 100%.

Kockázati kitettség nem teljesítéskor (EAD)

A kockázati kitettség meghatározása azon összegek figyelembevételével történik, amelyre a Csoport követelésként tekint egy várható nem-teljesítési időpontban, a következő 12 hónap vagy a teljes élettartam során. A 12 hónapos és élettartamra vonatkozó kitettség meghatározása a várható visszafizetési jellemzők alapján történik, amely terméktípusonként változik. Az amortizálódó termékek és a bullet típusú hitelek esetében a 12 hónapos vagy élethosszig tartó szerződéses

visszafizetési kötelezettségeken alapul. Adott esetben a számítás során figyelembe vételre kerülnek az előtörlesztésre/refinanszírozásra vonatkozó feltételezések is, ha ez releváns.

A Csoport nem lakossági szegmensek tekintetében az ún. magas bedőlési valószínűségekkel rendelkező Corporate és SMB portfólió esetében végez saját becsléseket a mérlegen kívüli tételek nem teljesítéskori várható kitettségének számszerűsítése érdekében. Az alkalmazott hitelkonverziós faktorok rulírozó és nem rulírozó kitettségek esetében különböző módszertannal vannak számszerűsítve, a kapcsolódó modellezési feladatokat az RBI végzi. Ennek folyamata megegyezik az LGD paraméterek modellezésénél már vázolt folyamattal. Azaz az egyes entitások adatot küldenek a központi adatbázisokba, majd a központi modellezés ezt és az ország specifikus információkat felhasználva számolja ki az EAD paramétereket, úgy, hogy az illeszkedjen a különböző entitások hitelezési információihoz.

A lakossági portfóliók tekintetében a kockázati kitettség meghatározása havi szinten történik a jövőbeli várható tőketörlesztések figyelembevételével. Revolving típusú ügyletek esetében a kitettség a hitelkonverziós faktor (CCF) figyelembevételével kerül meghatározásra a következőképpen: EAD= kihasznált keret + ki nem használt keret * CCF. A revolving ügyletek várható élettartama statisztikai módszerekkel kerül megbecslésre, aminek segítségével ezen terméktípusok esetén is tudunk lejáratig tartó várható veszteséget kalkulálni.

Jövőbe tekintő információk

A hitelkockázat jelentős növekedésének és a várható hitelezési veszteségek számításának becslése magába foglalja a jövőt érintő információkat is. A Csoport kronologikus elemzést végzett, és meghatározta a hitelkockázatot befolyásoló legfontosabb gazdasági változókat és a várható hitelezési veszteségeket az egyes portfóliók tekintetében.

Ezek a gazdasági változók és a nem teljesítés valószínűségére, a nem-teljesítéskor várható veszteségre és a várhatóan nem teljesítő kitettség mértékére gyakorolt hatásuk a kategóriatípusoktól függően változhatnak. Ezen elemzés során szakértői becslést is alkalmaztak. E gazdasági változók előrejelzését (az "alap közgazdasági forgatókönyv") a Raiffeisen Research szolgáltatja negyedévente, a gazdasági mutatók lehető legjobb becslését nyújtva a következő három évre vonatkozóan. E gazdasági változók hatását a nem-teljesítés valószínűségére, a nem-teljesítéskor várható veszteségre és a várható nem-teljesítő kitettségre vonatkozóan statisztikai regresszióval határozzák meg, hogy az ilyen változók historikus alakulásának a default rátákra és a nem teljesítő kitettségre, várható veszteségre gyakorolt hatása érthetővé váljék.

A várható veszteséget befolyásoló legfontosabb makrogazdasági feltételezések a következők:

- Vállalati portfóliók: bruttó hazai termék, munkanélküliségi ráta, hosszú lejáratú (10 éves) államkötvények hozama, inflációs ráta.
- Lakossági portfóliók: bruttó hazai termék.

Az alapgazdasági forgatókönyv mellett a Raiffeisen Research az optimista és a pesszimista forgatókönyvet is előállítja azok súlyozásával együtt, (a három forgatókönyv súlyozása: 25% optimista, 50% alap, 25% pesszimista szcenárió), a várható eltérések megragadása érdekében. A forgatókönyv súlyozásait statisztikai elemzés és szakértői hitelminősítés kombinációja határozza meg, figyelembe véve az egyes választott forgatókönyvek esetleges kimeneteleit. A valószínűséggel súlyozott várható hitelezési veszteségek az egyes forgatókönyveknek a megfelelő várható hitelezési modellen történő futtatásával kerülnek kiszámításra úgy, hogy az eredményt a megfelelő szcenárió valószínűséggel súlyozzuk.

Bruttó hazai termék	Szcenárió	2020	2021	2022
	Optimista	3,30%	3,80%	4,10%
	Alap	2,80%	3,20%	3,60%
	Pesszimista	0,20%	0,10%	1,00%
Munkanélküliségi ráta	**Szcenárió**	**2020**	**2021**	**2022**
	Optimista	2,80%	2,70%	2,70%
	Alap	3,60%	3,70%	3,50%
	Pesszimista	5,70%	6,20%	5,60%
Hosszú lejáratú (10 éves) állam-kötvények hozama	**Szcenárió**	**2020**	**2021**	**2022**
	Optimista	1,90%	1,80%	2,80%
	Alap	2,60%	2,70%	3,00%
	Pesszimista	5,10%	5,60%	5,50%
Inflációs ráta	**Szcenárió**	**2020**	**2021**	**2022**
	Optimista	4,60%	5,30%	5,20%
	Alap	2,50%	2,80%	3,10%
	Pesszimista	1,00%	1,00%	1,60%

Mint minden gazdasági előrejelzés, a becslések és az előfordulásuk valószínűsége nagyfokú bizonytalanságnak van kitéve, ezért a tényleges kimentelek jelentősen eltérhetnek a tervezettektől. A Csoport úgy ítéli meg, hogy ezek az előrejelzések képviselik a lehetséges eredmények legjobb becslését, és lefedik az esetleges eltéréseket és aszimmetriákat a Csoport különböző portfólióira vonatkozóan.

Érzékenységvizsgálat

Az alábbi táblázat a Stage 1 és Stage 2-es értékvesztés és céltartalék összegeket mutatja az egyes szcenáriók szerinti súlyozva (25/50/25%) és az egyes forgatókönyvek szerinti teljes összeget:

2019.12.31	**Súlyozva**	**100%**	**100%**	**100%**
(millió Ft)	**(25/50/25%)**	**Optimista**	**Alap**	**Pesszimista**
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkere-tekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	8.587	6.853	8.705	10.084

2018.12.31	**Súlyozva**	**100%**	**100%**	**100%**
(millió Ft)	**(25/50/25%)**	**Optimista**	**Alap**	**Pesszimista**
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkere-tekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	9.512	7.481	9.340	11.886

Az alábbi táblázat a teljesítő kitettségek vizsgálatát mutatja, ha teljes kitettség Stage 1-ben szerepelne (12 havi nem teljesítési rátával számolva), akkor mennyivel módosulnak a teljesítő kitettségekre számolt értékvesztés és céltartalék összege:

2019.12.31 **(millió Ft)**	**Súlyozva** **(25/50/25%)**	**Az teljesítő ügy-letek 100%-a stage1-ben**	**Stage hatás**
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	8.587	3.834	-4.751

2018.12.31 **(millió Ft)**	**Súlyozva** **(25/50/25%)**	**Az teljesítő ügy-letek 100%-a stage1-ben**	**Stage hatás**
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	9.512	4.127	-5.383

Az alábbi táblázat a teljesítő kitettségek vizsgálatát mutatja, ha teljes kitettség Stage2-ben szerepelne (élettartam alatti nem-teljesítési rátával számolva), akkor mennyivel módosulnak a teljesítő kitettségekre számolt értékvesztés és céltartalék összege:

2019.12.31 **(millió Ft)**	**Súlyozva** **(25/50/25%)**	**Az teljesítő ügy-letek 100%-a Stage2-ben**	**Stage hatás**
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	8.587	19.893	11.309

2018.12.31 **(millió Ft)**	**Súlyozva** **(25/50/25%)**	**Az teljesítő ügy-letek 100%-a Stage2-ben**	**Stage hatás**
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése és a hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	9.512	24.467	14.957

A következő táblázat a várható hitelezési veszteségekre képzett értékvesztések és céltartalékok alakulását (a céltartalék és értékvesztés állomány nyitó és záró értékének pénzügyi instrumentum osztályonként való egyeztetését) mutatja

Várható hitelezési veszteségek tárgyévi alakulása

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2019.01.01	Keletkeztetésből és vásárlásból származó növekedés	Kivezetésből származó csökkenés	Hitelkockázat-változásból származó változás (nettó)	Becslési módszertan aktualizálásából származó változás (nettó)	Az értékvesztési számla leírásokból származó csökkenése	Egyéb változások hatása	Záró egyenleg 2019.12.31	Korábban leírt összegek eredményben elszámolt megtérülései*
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok									
Hitelintézetekkel szembeni követelések	6	88	-4	-69	0	0	2	23	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	1.730	1.220	-329	-445	-36	0	16	2.156	34
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	58	30	-14	-13	0	0	0	61	0
Stage 1 összesen	**1.794**	**1.338**	**-347**	**-527**	**-36**	**0**	**18**	**2.240**	**34**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	3	0	0	-3	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	7.207	1.393	-1.952	1.121	-1.853	-28	15	5.904	1
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	5	0	0	-5	0	0	0	0	0
ebből: nemteljesítőkre képzett értékvesztés	1.605	21	-55	-1.025	0	0	-546	0	0
Stage 2 összesen	**7.215**	**1.393**	**-1.952**	**1.113**	**-1.853**	**-28**	**15**	**5.903**	**1**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	39.458	3.590	-24.032	3.828	4.111	-1.219	138	25.873	2
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	19.023	380	-8.006	41	4.111	-413	-36	15.100	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	20.435	3.210	-16.026	3.787	0	-806	174	10.774	0
Stage 3 összesen	**39.458**	**3.590**	**-24.032**	**3.828**	**4.111**	**-1.219**	**138**	**25.874**	**2**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	4.032	5	-4.153	2.994	160	-12	15	3.041	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	4.032	5	-4.153	2.994	160	-12	15	3.041	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
POCI összesen	**4.032**	**5**	**-4.153**	**2.994**	**160**	**-12**	**15**	**3.041**	**0**
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése összesen	**52.499**	**6.326**	**-30.484**	**7.408**	**2.382**	**-1.259**	**186**	**37.058**	**37**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák									
Stage 1	234	344	-288	9	-5	0	1	295	0
Stage 2	268	155	-240	50	-85	0	1	149	0
Stage 3	1.983	4.479	-698	-60	52	0	21	5.777	0
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	**2.485**	**4.978**	**-1.226**	**-1**	**-38**	**0**	**23**	**6.221**	**0**

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2018.01.01	Keletkeztetésből és vásárlásból származó növekedés	Kivezetésből származó csökkenés	Hitelkockázat-változásból származó változás (nettó)	Becslési módszertan aktualizálásából származó változás (nettó)	Az értékvesztési számla leírásokból származó csökkenése	Egyéb változások hatása	Záró egyenleg 2018.12.31	Korábban leírt összegek eredményben elszámolt megtérülései*
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok									
Hitelintézetekkel szembeni követelések	3	6	-2	-1	0	0	0	6	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	1.487	1.226	-257	-625	0	0	-101	1.730	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	3	9	0	48	0	0	-2	58	0
Stage 1 összesen	**1.493**	**1.241**	**-259**	**-578**	**0**	**0**	**-103**	**1.794**	**0**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	3	0	0	0	3	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	8.559	2.198	-1.759	-1.960	0	-30	198	7.207	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	5	0	0	0	5	0
ebből: nemteljesítőkre képzett értékvesztés	2.148	1	-234	-716	0	-1	407	1.605	0
Stage 2 összesen	**8.559**	**2.198**	**-1.759**	**-1.952**	**0**	**-30**	**198**	**7.214**	**0**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	46.870	3.070	-9.835	5.816	0	-6.794	332	39.458	182
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	21.392	483	-6.111	3.346	0	-331	244	19.023	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	25 478	2.587	-3.724	2.470	0	-6.463	88	20.436	0
Stage 3 összesen	**46.870**	**3.070**	**-9.835**	**5.816**	**0**	**-6.794**	**332**	**39.459**	**182**
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	5.334	40	-6.771	5.529	0	-69	-31	4.032	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ebből: csoportosan képzett értékvesztés	5.334	40	-6.771	5.529	0	-69	-31	4.032	0
ebből: egyedileg képzett értékvesztés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
POCI összesen	**5.334**	**40**	**-6.771**	**5.529**	**0**	**-69**	**-31**	**4.032**	**0**
Hitelviszonyt megtestesítő instrumentumok értékvesztése összesen	**62.256**	**6.549**	**-18.624**	**8.815**	**0**	**-6.893**	**396**	**52.499**	**182**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák									
Stage 1	190	178	-136	-20	0	0	23	235	0
Stage 2	301	419	-512	89	0	0	-28	269	0
Stage 3	2.131	35	-586	392	0	0	9	1.981	0
Hitelkeretekre és pénzügyi garanciákra képzett céltartalék összesen	**2.622**	**632**	**-1.234**	**461**	**0**	**0**	**4**	**2.485**	**0**

*A Csoport a korábban leírt összegek későbbi megtérüléseit a *„Pénzügyi eszközök értékvesztése”* eredménykimutatás soron mutatja be.

2019-ben a nem-teljesítő hitelek definíciójának változásának értékvesztésre gyakorolt hatását a becslési módszertan aktualizálásából származó változás oszlop mutatja.

A hitelezési veszteségek éves változását bemutató összes mozgás tartalmazza a nem a „Pénzügyi eszközök értékvesztése" között elszámolt értékvesztett (Stage 3-as) ügyletekhez kapcsolódó nettó kamatszámítás miatti- nettó kitettségben megjelenő- korrekciót a hitelkockázat változásából származó változás között, amely a kamatban csapódik le (2019: 6 335 millió Ft, 2018: 8 441 millió Ft). A „Pénzügyi eszközök értékvesztése" eredménysor a fentieken kívül még tartalmazza az ügyletek eladásából, leírásából származó kivezetés összegét (2019: 14.405 millió Ft, 2018: 14.813 millió Ft), amelyek nagyvállalati nagy egyedi tételeket és lakossági csomagokat is magukba foglalnak, illetve az értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett pénzügyi instrumentumok megtérüléséből származó eredménynövekedést (2019: 3.755 millió Ft, 2018: 3.807 millió Ft)

A Csoport bizonyos, leírt pénzügyi eszközeivel kapcsolatosan továbbra is végez behajtási tevékenységet. Az ilyen pénzügyi eszközökkel kapcsolatos szerződéses követelés összege 11.051 millió Ft (2018: 27.904 millió Ft).

Szerződésmódosítások és várható hitelezési veszteségek

2019-ban is sor került olyan szerződésmódosításra, amely nem vezetett a pénzügyi eszközök kivezetéséhez. Az ilyen módon módosított és élettartami várható hitelezési veszteséggel érintett pénzügyi eszközök módosítás előtti amortizált bekerülési értéke 3.510 millió Ft (2018: 2.503 millió Ft) volt, nettó módosítási vesztesége 8 millió Ft (2018: 353 millió Ft) volt.

Hitelek újratárgyalt feltételekkel

Az újratárgyalt feltételek melletti hitelek olyan hitelek, amelyeket átstrukturáltak a hitelfelvevő pénzügyi helyzetének romlása miatt. Ilyen esetekben a szerződés eredeti feltételeit azért változtatják meg, hogy segítsék az ügyfelet a pénzügyi nehézségből való kilábalásban.

A Csoport által használt újratárgyalási (forborne) definíció az EBA (EU) 2015/227 szabályozáson alapul.

Nem lakossági: A vállalati, önkormányzati ügyfelekkel és költségvetési szervekkel szembeni követelések minden típusú kitettsége lehet az újratárgyalás alapja (hitelek, folyószámlakeretek, kötvények, garanciák, faktorkeretek és egyéb pénzügyi eszközök).

A Csoport a nem lakossági hitelek esetén azon ügyleteket tekinti átstrukturáltnak, amelyek esetében nehéz pénzügyi helyzet miatt az ügyletek kényszerű újratárgyalására kerül sor, melynek során az ügyfél olyan könnyítésekben (engedményben) részesül az új szerződés keretében, amit a Csoport számára a nehéz pénzügyi helyzetére tekintettel a teljes megtérülést célozva nyújt, és amely intézkedést normál üzleti helyzetben más adós számára nem nyújtana.

Az engedmények (concessions) jellemző esetei: a futamidő meghosszabbítása, revolving/rulírozó hitel átalakítása amortizálódó hitellé, türelmi idő biztosítása, standstill megállapodás, kamattőkésítés, kedvező árazás, pénzügyi kötelezettségvállalástól való eltekintés, tőke- vagy kamatelengedés, régi ügylet kiváltása. A gyakorlatban a korábbi évekhez hasonlóan legtöbbször futamidő és törlesztő részlet átütemezés és amortizálódóvá alakítás fordul elő.

A **lakossági hitelek** minden típusa (személyi hitelek, hitelkártyák, folyószámlakeretek, jelzáloghitelek) képezheti az újratárgyalás alapját. Az újratárgyalás két fő típusa:

- a Csoport által kívánt újratárgyalási módozatok,
- kormányzati programok.

Az ügylet akkor tekintendő türelmi intézkedéssel érintettnek, azaz forborne-nak a fentiek alapján, ha

- az ügyfél nehéz pénzügyi helyzetben van és
- az adott ügylet kondícióiban, feltételeiben olyan, az ügyfél részére a lent nevesített engedmény (concessions) nyújtására vonatkozó módosítás(ok) történt(ek) (kiváltás vagy módosítás formájában), amelyeket normál pénzügyi helyzetben lévő ügyfélnek nem biztosítana a Csoport.

Forborne ügyletnek tekinthető az adott ügylet – a módosított kondícióktól, aktuális késedelmes státusztól függetlenül –, amennyiben a szerződésmódosításban engedményt nyújt a Csoport (concessions), és a szerződéskötést megelőző 3 hónapban az ügyfélen legalább egyszer 30 napot meghaladó késedelem állt fenn vagy a szerződésmódosításkor 30

napot meghaladó késedelemben volt.

A türelmi intézkedéssel érintett (forborne) kitettségeket tekinti a Csoport az MNB 39/2016 rendelete szerinti átstrukturált követelésnek.

A Csoport átstrukturált hitelkitettségét a mérlegfordulónapon az alábbi táblázat mutatja:

2019.12.31	Átstrukturált kitettségek bruttó könyv szerinti értéke / névértéke			Halmozott értékvesztés, a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege és céltartalékok			Kapott biztosítékok és kapott pénzügyi garanciák
(millió Ft)	Teljesítő kitettségek	Nemteljesítő kitettségek	Összesen	Teljesítő kitettségek	Nemteljesítő kitettségek	Összesen	
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	7.287	21.378	28.665	-703	-14.383	-15.086	10.969
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken pénzügyi eszközök összesen	**7.287**	**21.378**	**28.665**	**-703**	**-14.383**	**-15.086**	**10.969**
Ügyfelekkel szembeni követelések	0	2	2	0	0	0	0
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	**0**	**2**	**2**	**0**	**0**	**0**	**0**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	1.000	525	1.525	-3	-409	-412	110
Összesen	**8.287**	**21.905**	**30.192**	**-706**	**-14.792**	**-15.498**	**11.079**

2018.12.31	Átstrukturált kitettségek bruttó könyv szerinti értéke / névértéke			Halmozott értékvesztés, a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege és céltartalékok			Kapott biztosítékok és kapott pénzügyi garanciák
(millió Ft)	Teljesítő kitettségek	Nemteljesítő kitettségek	Összesen	Teljesítő kitettségek	Nemteljesítő kitettségek	Összesen	
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	12.647	37.865	50.512	-1.016	-18.926	-19.942	39.615
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken pénzügyi eszközök összesen	**12.647**	**37.865**	**50.512**	**-1.016**	**-18.926**	**-19.942**	**39.615**
Ügyfelekkel szembeni követelések	55	35	90	0	-2	-2	82
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	**55**	**35**	**90**	**0**	**-2**	**-2**	**82**
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	713	458	1.171	0	-260	-260	307
Összesen	**13.415**	**38.358**	**51,773**	**-1.016**	**-19.188**	**-20.204**	**40.004**

Az újratárgyalt hitelek állománya jelentősen csökkent 2018-ről 2019-re, elsősorban a nem lakosság szegmensben a nem teljesítő hitelek állományát csökkentő lépések hatására, mint például bankon kívüli hitelkiváltások és egyéb térülések, a lakossági szegmensben részben a portfoliótisztítás, részben az új nem-teljesítési definíció alapján kigyógyuló ügyletek miatt csökkent az átstrukturált állomány.

Hitelek leírása

Hitel (és a kapcsolódó értékvesztési számla) leírására rendszerint akkor kerül sor, részben vagy teljesen, ha a tőkeösszeg megtérülésére nincs reális kilátás, a biztosítékkal fedezett hitelek esetében pedig akkor, ha a biztosíték realizálásából származó bevételek már befolytak és további megtérülés a hitellel kapcsolatban reálisan már nem várható.

Biztosítékok

A Csoport hitelezési politikája szerint a hitelezés során az ügyfél visszafizetési képességét veszik figyelembe, ahelyett, hogy túlzott mértékben biztosítékokra támaszkodnának. Az ügyfél hitelképességi besorolásától és a terméktípustól függően egyes hitelek biztosíték nélküliek is lehetnek. Mindazonáltal a biztosíték fontos hitelkockázatot mérséklő tényező lehet.

A biztosítéki fedezettség számításakor általános elv, hogy a Csoport csak olyan biztosítékot vesz figyelembe értékkel,

amely szerepel a Raiffeisen Bank Nemzetközi Csoport "Biztosíték értékelés és kezelés" című funkcionális szabályokban [Raiffeisen Bank International Group Collateral Evaluation and Management (Functional regulations)] és az összes alábbi feltételnek megfelel:

- jogi érvényesíthetőség,
- fenntartható belső érték,
- érvényesíthetőség és érvényesítési hajlandóság,
- a hitelfelvevő hitelképességi besorolása és a biztosíték értéke csak kevéssé vagy egyáltalán nem függ össze.

Az allokált súlyozott biztosítéki érték (WCV, Weighted Collateral Value)) a fedezetek diszkontált valós értéke, csökkentve a megelőző terheléssel, maximalizálva a jelzálogjog összegében, korrigálva a devizapufferrel (Hfx) és lecsökkentve a fedezett szerződés szerinti kitettség összegére.

A főbb elfogadott biztosítéktípusok az alábbiak: ingatlan jelzálog, pénzóvadék, értékpapírok, gépeken lévő zálogjog, készleteken lévő zálogjog, áruk, kezességek és garanciák, valamint egyéb komfortfaktorok.

A biztosítékokkal kapcsolatos folyamatok (értékelés és rendszeres újraértékelés, ingatlan helyszíni szemle, fizikai meglét ellenőrzése, fedezettségi követelmények vizsgálata, stb.) felelőse a Hitelkockázati Főosztály Biztosíték Menedzsment Területe.

A mérlegfordulónapon meglévő biztosítékok értékét - a követelések erejéig számított allokált súlyozott biztosítéki értéket-biztosíték típusok szerint az alábbi táblázatok mutatják:

2019.12.31 (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Egyéb követelések	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	Származékos eszközök	Összes biztosíték
Pénzóvadék	**0**	**15.180**	**0**	**0**	**10.690**	**1.176**	**27.046**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	**0**	**94.996**	**0**	**0**	**1.384**	**0**	**96.380**
Államkötvények	0	1.105	0	0	38	0	1.143
Vállalati kötvények	0	84.155	0	0	713	0	84.868
Egyéb kötvények	0	9.736	0	0	633	0	10.369
Részvények	**0**	**8.489**	**0**	**0**	**220**	**298**	**9.007**
Jelzálog	**0**	**334.042**	**0**	**0**	**23.767**	**0**	**357.809**
Lakóingatlanon	0	172.810	0	0	1.426	0	174.236
Kereskedelmi ingatlanon	0	133.849	0	0	13.990	0	147.839
Egyéb jelzálog	0	27.383	0	0	8.351	0	35.734
Garancia	**0**	**146.115**	**0**	**0**	**20.518**	**0**	**166.633**
Állami garancia	0	42.287	0	0	0	0	42.287
Bankgarancia	0	103.828	0	0	20.518	0	124.346
Egyéb biztosíték	**0**	**87.307**	**0**	**0**	**28.900**	**0**	**116.207**
Összes biztosíték	**0**	**686.129**	**0**	**0**	**85.479**	**1.474**	**773.082**

2018.12.31 (millió Ft)	Hitelintézetekkel szembeni követelések	Ügyfelekkel szembeni követelések	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Egyéb követelések	Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	Származékos eszközök	Összes biztosíték
Pénzóvadék	**0**	**22.849**	**0**	**0**	**10.631**	**293**	**33.773**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	**0**	**13.141**	**0**	**0**	**826**	**0**	**13.967**
Államkötvények	0	2.199	0	0	34	0	2.233
Vállalati kötvények	0	2.830	0	0	64	0	2.894
Egyéb kötvények	0	8.112	0	0	728	0	8.840
Részvények	**0**	**7.280**	**0**	**0**	**631**	**0**	**7.911**
Jelzálog	**0**	**336.355**	**0**	**0**	**12.226**	**0**	**348.581**
Lakóingatlanon	0	185.377	0	0	1.170	0	186.547
Kereskedelmi ingatlanon	0	126.341	0	0	5.384	0	131.725
Egyéb jelzálog	0	24.637	0	0	5.672	0	30.309
Garancia	**0**	**72.806**	**0**	**0**	**32.434**	**0**	**146.687**
Állami garancia	0	26.892	0	0	13.003	0	39.895
Bankgarancia	0	45.914	0	0	19.431	0	106.792
Egyéb biztosíték	**0**	**78.952**	**0**	**0**	**11.651**	**0**	**90.603**
Összes biztosíték	**0**	**531.383**	**0**	**0**	**68.399**	**293**	**600.075**

A mérlegfordulónapon meglévő biztosítékok értékét a kitettségek besorolása szerint az alábbi táblázatok mutatják:

2019.12.31	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	
(millió Ft)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI		Összesen
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	549.076	95.938	6.597	4.756	29.761	686.128
Egyéb követelések	0	0	0	0	0	0
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	80.165	5.104	211	0		85.480
Származékos eszközök					1.474	1.474
Összesen	**629.241**	**101.042**	**6.808**	**4.756**	**31.235**	**773.082**

2018.12.31	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök				Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	
(millió Ft)	Stage 1	Stage 2	Stage 3	POCI		Összesen
Hitelintézetekkel szembeni követelések	0	0	0	0	0	0
Ügyfelekkel szembeni követelések	411.587	68.488	26.636	17.742	6.930	531.383
Egyéb követelések	0	0	0	0	0	0
Hitelkeretek és pénzügyi garanciák	56.366	11.691	342	0		68.399
Származékos eszközök					293	293
Összesen	**467.953**	**80.179**	**26.978**	**17.742**	**7.223**	**600.075**

Az időszak alatt birtokbavétellel megszerzett biztosíték

A fedezetérvényesítés vagy egyéb biztosíték érvényesítése során a Csoport által átvett eszközök nettó könyv szerinti értékét az alábbi táblázat mutatja:

(millió Ft)	2019.12.31	2018.12.31
Ingatlanok és berendezések	626	1.182
Egyéb	12	14
Átvett eszközök összesen	**638**	**1.196**

Koncentrációk

A Csoport szektoronként vizsgálja a hitelkockázat koncentrációját. A hitelkockázat koncentrációjának szektoronkénti bontását a mérlegfordulónapokra vonatkozóan bruttó módon az alábbi táblázatok mutatják:

2019.12.31 (millió Ft)	**Hitelintézetekkel szembeni követelések**	**Ügyfelekkel szembeni követelések**	**Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok**	**Származékos eszközök**	**Hitelkeretek és pénzügyi garanciák**
Ingatlan	0	170.427	142	1.740	9.319
Belföldi kereskedelem	0	141.639	0	150	99.987
Egyéb, főleg szolgáltatás	0	138.263	0	205	53.680
Pénzügyi tevékenység	230.140	136.864	331.193	22.216	160.348
Nemzeti Bank	178.590	0	0	2.752	0
Közigazgatás	0	8.651	407.258	0	180
Bányászat	0	1.178	0	39	1.204
Feldolgozóipar	0	232.704	8.596	185	108.189
Mezőgazdaság	0	30.016	0	7	4.199
Közlekedés, hírközlés	0	85.121	0	3.123	66.756
Építőipar	0	14.716	0	240	115.825
Energiaipar	0	3.916	0	0	382
Infrastruktúra	0	1.833	0	0	2.415
Háztartások	0	334.639	0	11	20.070
Összesen	**408.730**	**1.299.967**	**747.189**	**30.668**	**642.554**

2018.12.31 (millió Ft)	**Hitelintézetekkel szembeni követelések**	**Ügyfelekkel szembeni követelések**	**Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok**	**Származékos eszközök**	**Hitelkeretek és pénzügyi garanciák**
Ingatlan	0	178.802	0	1.647	6.273
Belföldi kereskedelem	0	163.524	0	174	102.468
Egyéb, főleg szolgáltatás	0	124.739	0	109	43.934
Pénzügyi tevékenység	283.851	74.411	287.752	18.727	116.476
Nemzeti Bank	189.353	14	0	5.883	0
Közigazgatás	0	7.887	420.377	0	658
Bányászat	0	27.552	0	7	2.836
Feldolgozóipar	0	132.996	0	794	100.281
Mezőgazdaság	0	22.027	0	6	2.119
Közlekedés, hírközlés	0	89.213	0	4.244	27.011
Építőipar	0	12.671	0	13	100.545
Energiaipar	0	20.585	0	7	38.564
Infrastruktúra	0	1.329	0	0	1.155
Háztartások	0	266.264	0	20	19.992
Összesen	**473.204**	**1.122.014**	**708.129**	**31.631**	**562.312**

A koncentrációk tekintetében nagyobb változás 2018-ról 2019-re az Ügyfelekkel szembeni kitettségben az pénzügyi szektorban és a feldolgozóiparban volt, pár nagy összegű kihelyezéssel.

(6.3) *Piaci kockázat*

A piaci kockázat annak a kockázatát jelenti, hogy egy pénzügyi instrumentum jövőbeli cash-flow-inak valós értéke a piaci árakban bekövetkező változások hatására ingadozni fog. A piaci kockázat három típusú kockázatból áll: deviza-kockázat, kamatkockázat és egyéb árfolyamkockázat.

A piaci kockázat kezelése

A piaci kockázatkezelés célja a piaci kockázati kitettségek elfogadható paramétereken belüli ellenőrzése, a hozam optimalizálása mellett.

Az RBI VaR (Value at Risk) limitrendszert működtet, amelynek keretében külön VaR limiteket határoztak meg az alábbi kockázattípusokra: kereskedési könyvi kamatlábkockázat, banki könyvi kamatlábkockázat, kereskedési könyvi részvény-árfolyam-kockázat, volatilitási kockázat továbbá a teljes banki nyitott devizapozícióra vonatkozó kockázat. Ezen kívül a kötvények és a pénzpiaci termékek közötti spread kockázatot is külön komponensként jelenítik meg a riportok.

Az elmúlt évek során a Csoporton belüli audit és kontroll funkciók sokkal szigorúbbakká váltak. A piaci kockázatok területéhez kapcsolódóan további jelentések lettek kialakítva. A Csoport a piackonformitással kapcsolatban rendszeres napi monitoring-tevékenységet végez, melynek eredményéről a Vezetőség rendszeres beszámolót kap.

A Csoport különböző stressz teszteket dolgozott ki, amiknek eredményei a Vezetőség számára szintén rendszeresen bemutatásra kerülnek.

A Csoport elkülönítetten kezeli a kereskedési és a nem kereskedési portfóliján belüli piaci kockázattal kapcsolatos kitettségeit.

A **kereskedési portfólió** az árjegyzésből vagy a saját számlás pozíciókból fakadó és egyéb, a Csoport által ilyen típusként megjelölt, piaci árazás módszerével értékelt pozíciókat tartalmazza. A kereskedési tevékenység a hitelviszonyt és tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírokkal, devizával és származékos pénzügyi instrumentumokkal végzett tranzakciókat foglalja magában.

A **nem kereskedési (banki könyvi) portfóliók** a Csoport lakossági és kereskedelmi banki eszközeinek és kötelezettségeinek kamatkockázat kezeléséből eredő pozícióit tartalmazza. A Csoport nem kereskedési tevékenysége felölel minden tevékenységet, amely nem a kereskedési tevékenységhez tartozik, beleértve a hitelnyújtást, betétgyűjtést és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátását.

A banki könyvbe sorolt lejárattal nem rendelkező termékcsoportokra vonatkozóan speciális kamatláb-modell került bevezetésre, mely beépült a kockázati riportokba is.

Kamatkockázattal szembeni kitettség – kereskedési és banki könyv

A kamatkockázat annak kockázata, hogy a piaci kamatlábak változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak. A kamatlábkockázat mérése a banki könyvi nettó kamatbevétel, valamint a kereskedési könyv piaci árazási értékének a kamatlábak volatilitásával szembeni érzékenységvizsgálatával történik.

A banki és kereskedési könyvi portfóliók legjelentősebb kockázati tényezője a kamatkitettség. A Csoport szigorú bázispontérték- és VaR limiteket határoz meg, amelyeket naponta ellenőriz.

A Csoport kamatozó pénzügyi instrumentumai a mérlegfordulónapon kamattípus szerinti bontásban a következők:

Kamatozó pénzügyi instrumentumok

Fix kamatozású instrumentumok

(millió Ft)	2019.12.31	2018.12.31
Pénzügyi eszközök	1.218.690	1.169.715
Pénzügyi kötelezettségek	218.177	312.298
Összesen	**1.000.513**	**857.417**

Változó kamatozású instrumentumok

	2019.12.31		2018.12.31	
(millió Ft)	Pénzügyi eszközök	Pénzügyi kötelezettségek	Pénzügyi eszközök	Pénzügyi kötelezettségek
HUF	667.652	1.344.888	682.984	1.195.441
CHF	5.875	12.144	6.925	11.328
EUR	451.406	504.636	341.304	436.863
USD	51.057	113.855	29.335	106.639
Egyéb deviza	11.676	13.998	10.765	14.185
Összesen	**1.187.666**	**1.989.521**	**1.071.313**	**1.764.456**

A változásokat az alábbi tételek magyarázzák:

- a fix kamatozású eszközök 2019-ben 49 milliárd Ft-tal nőttek (a valódi penziós ügyletekből származó követelések 83 milliárd Ft-tal, az ügyfélhitelek 75 milliárd Ft-tal, a fix kamatozású kincstárjegyek és hitelintézeti kötvények 37-37 milliárd Ft-tal nőttek, míg a bankközi kihelyezések 195 milliárd Ft-tal csökkentek),
- a fix kamatozású források esetében 2019-ben 94 milliárd Ft-os csökkenés volt tapasztalható (az ügyfélbetétek esetében 57 milliárd Ft, a bankközi felvétek esetében 17 milliárd Ft volt a csökkenés),
- a változó kamatozású eszközök állománya 116 milliárd Ft-tal nőtt (amiből az ügyfélhitelek állománynövekedése 107 milliárd Ft volt),
- a változó kamatozású források 225 milliárd Ft-tal nőttek (ebből a legjelentősebb növekedés az ügyfelek folyószámla betéteinél volt látható 171 milliárd Ft értékben).

A Csoport elsődleges kockázatkezelési módszerként kamatláb-swapokat és egyéb derivatív kamatláb megállapodásokat köt annak érdekében, hogy a kamatkockázati kitettség elfogadható határokon belül maradjon.

A Csoport fedezeti elszámolásnak megfelelő fedezeti kapcsolatban megjelölt származékos termékeket használ egyes fix kamatozású hitelek, fix kamatozású betétek, kibocsátott és vásárolt fix kamatozású kötvények valós értékének fedezésére. A Csoport rendelkezik fedezeti elszámolásnak megfelelő fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt szerződésekkel is kamatkockázati kitettségének kezelése céljából. A Csoport a származékos ügyletek kamatait - függetlenül attól, hogy azok kereskedési vagy kockázatkezelési célúak-e – a *„Nettó kamateredményben"* számolja el, az elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelési eredményt pedig a fedezeti elszámolásba be nem vont ügyletek esetén a *„Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény"* soron, a fedezeti elszámolásba bevont ügyletek esetén pedig a *„Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek"* eredménykimutatás soron mutatja ki.

A Csoport kockázatfedezési céllal alkalmaz cash-flow fedezeti kétdevizás kamatswap ügyleteket is, ahol a fedezett portfólió a devizás hitelek és a forint betétek egy csoportja, a fedezés célja pedig a kamatbevétel és kamatráfordítás ingadozásának megszüntetése, ami a referenciakamatok változásából, illetve a forint árfolyamának ingadozásából fakad.

A cash-flow fedezeti ügyletekkel kapcsolatos információkat a *(10) Fedezeti elszámolásból eredő veszteségek vagy nyereségek* megjegyzés tartalmazza.

Devizaárfolyam-kockázattal szembeni kitettség

A devizaárfolyam-kockázat annak a kockázata, hogy a devizaárfolyamok változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak. A devizaárfolyam-kockázatnak való kitettség meghatározásakor a Csoport a teljes nyitott pozíciót figyelembe veszi.

A Csoport mérlegfordulónapon érvényes devizapozícióját mutatják be az alábbi táblázatok:

2019.12.31 (millió Ft)	**HUF**	**CHF**	**EUR**	**USD**	**Egyéb**	**Összesen**
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	96.542	864	16.750	6.957	5.042	126.155
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök – a származékos termékek kivételével	27.615	0	35	43	0	27.693
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	33.996	0	0	0	0	33.996
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	20.237	0	0	0	0	20.237
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	310.087	0	177.903	18.882	18.050	524.922
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.059.102	6.016	637.685	76.912	9.145	1.788.860
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	**1.547.579**	**6.880**	**832.373**	**102.794**	**32.237**	**2.521.863**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek – a származékos termékek kivételével	37	0	0	0	0	37
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1.476.197	12.191	635.041	158.113	17.454	2.298.996
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	**1.476.234**	**12.191**	**635.041**	**158.113**	**17.454**	**2.299.033**
Nettó mérleg szerinti nyitott pozíció	**71.345**	**-5.311**	**197.332**	**-55.319**	**14.783**	**222.830**
Nettó származékos és spot pozíció	**150.225**	**5.727**	**-198.222**	**56.194**	**-13.793**	**131**
Nettó nyitott pozíció összesen	**221.570**	**416**	**-890**	**875**	**990**	**222.961**

2018.12.31 (millió Ft)	**HUF**	**CHF**	**EUR**	**USD**	**Egyéb**	**Összesen**
Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek	127.588	796	13.357	10.223	4.766	156.730
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök – a származékos termékek kivételével	15.491	0	737	79	0	16.307
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	7.691	0	0	0	0	7.691
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök	24.212	0	0	0	0	24.212
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	262.347	0	177.800	11.359	16.819	468.325
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	949.111	6.988	588.485	118.976	8.534	1.672.094
Pénzügyi eszközök a származékos termékek kivételével	**1.386.440**	**7.784**	**780.379**	**140.637**	**30.119**	**2.345.359**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek – a származékos termékek kivételével	1.406	0	0	0	0	1.406
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	1.335.530	11.399	578.114	213.016	19.849	2.157.908
Pénzügyi kötelezettségek a származékos termékek kivételével	**1.336.936**	**11.399**	**578.114**	**213.016**	**19.849**	**2.159.314**
Nettó mérleg szerinti nyitott pozíció	**49.504**	**-3.615**	**202.265**	**-72.379**	**10.270**	**186.045**
Nettó származékos és spot pozíció	**141.325**	**4.031**	**-194.988**	**72.344**	**-11.590**	**11.122**
Nettó nyitott pozíció összesen	**190.829**	**416**	**7.277**	**-35**	**-1.320**	**197.167**

A Csoport összességében 2019 és 2018 év végén is alacsony deviza kitettséggel rendelkezik. EUR devizanemben minimálisra csökkent a nyitott pozíció az előző évhez képest.

A Csoport szigorú korlátokat határoz meg a nyitott pozíciókra és VaR mutatókat is használ. Ezeket a limiteket naponta figyelemmel követik.

A devizaopciókhoz kapcsolódó kockázatok tükrözve vannak az FX VaR számokban, valamint az opciókra vonatkozó deriváltakra (gamma és vega) limiteket határoz meg a Csoport, melyeket naponta figyelemmel követnek.

Egyéb árfolyamkockázati kitettség – kereskedési könyv

Az egyéb árfolyamkockázat annak a kockázata, hogy a piaci árak (nem a kamatláb- vagy devizakockázatból eredő) változásai miatt a pénzügyi instrumentum valós értéke vagy jövőbeni cash-flow-i ingadozni fognak, függetlenül attól, hogy ezeket a változásokat az adott pénzügyi instrumentumra vagy annak kibocsátójára jellemző tényezők okozzák, vagy olyan tényezők, amelyek a piaci kereskedés tárgyát képező valamennyi hasonló pénzügyi instrumentumot érintenek.

A Csoport árfolyamkockázata csak a tőzsdén forgalmazott részvényekkel szembeni kitettségekből adódik. A Csoport szigorú limiteket határoz meg a nyitott részvénykitettségekre és árfolyamkockázati VaR-t is használ. Ezeket a limiteket naponta nyomon követik.

A piaci kockázat kezelésének eszközei – kereskedési és banki könyv

Kockáztatott érték

A Csoport kereskedési és banki könyvi portfóliján belüli piaci kockázati kitettség mérésének és ellenőrzésének legfőbb eszköze a kockáztatott érték (VaR = Value at Risk) mutató. A VaR mutató azt jelzi, hogy adott időszak alatt, adott megbízhatósági szint mellett mekkora egy pénzügyi instrumentum maximális vesztesége, normál üzletmenetet feltételezve. A Csoport által használt VaR modell 99%-os megbízhatósági szintet és kereskedési könyv esetében 10 napos, banki könyv esetében 250 napos birtokban tartási időszakot feltételez. A VaR egy kockázati mutató, amelyet a pénzügyi instrumentum lehetséges veszteség-eloszlásához kell rendelni. A Csoport a Monte-Carlo VaR számítást alkalmazza. A kereskedési könyvi termékeket tekintve azok három kockázati tényezőre oszthatók - deviza, kamat és részvényárfolyam - és a kockázatok is ennek alapján vannak csoportosítva.

A VaR nem az egyes komponensek (devizakockázat, kamatlábkockázat és részvényárfolyamkockázat) összege, mivel a komponensek között együtthatás áll fenn (diverzifikációs hatás).

A diverzifikációs hatás csökkenti a portfólió teljes kockázatát, amennyiben az egyedi kockázati komponensek nem mozognak együtt. A devizakockázat, az egyéb árfolyamkockázat és a kamatkockázat nem korrelál egymással tökéletesen, ezért létezik diverzifikációs hatás. A VaR érték az alaptényezőkre külön-külön és azok teljes csoportjára is naponta kiszámításra kerül. A tőkeigény számszerűsítése esetében a diverzifikációs hatással nem számol a Csoport.

A Csoport kereskedési és banki könyvének piaci kockázatát bemutató VaR számítást az alábbi táblázatok tartalmazzák:

(millió Ft)	2019.12.31				2018.12.31			
Kereskedési könyv	**VaR év végén**	**Átlagos VaR**	**Minimum VaR**	**Maximum VaR**	**VaR év végén**	**Átlagos VaR**	**Minimum VaR**	**Maximum VaR**
Árfolyamkockázat	15	136	4	419	110	109	3	467
Kamatkockázat	102	100	39	406	342	332	160	662
Részvény (ill. áru) kockázat	12	10	0	88	14	10	0	113
Teljes kockázat	117	212	68	480	380	280	147	489
Banki könyv	**VaR év végén**	**Átlagos VaR**	**Minimum VaR**	**Maximum VaR**	**VaR év végén**	**Átlagos VaR**	**Minimum VaR**	**Maximum VaR**
Árfolyamkockázat	0	0	0	0	0	0	0	0
Kamatkockázat	1.121	759	406	1.925	1.417	1.233	293	3.667
Teljes kockázat	1.121	759	406	1.925	1.417	1.233	293	3.667

A banki könyvi kamatkockázat VaR maximumában bekövetkezett jelentős változást egy kilógó esemény befolyásolta 2018-ról 2019-re. 2018 májusának második felében egy nagyjából egy hetes időintervallumban az aktuális banki könyvi portfólióra számolt VaR jelentősen megemelkedett a hozamkörnyezet emelkedése miatt, mely fontos faktora a VaR modellnek.

Gap és BPV jelentés

A VaR érték mérése mellett a kamatlábkockázatot a klasszikus tőke- és kamatlejárati elemzés módszerével is megbecsülik. A gap jelentés az eszközöket és kötelezettségeket különböző átárazódási kategóriákba sorolja aszerint, hogy egy adott eszköz, illetve kötelezettség várhatóan mikor árazódik át.

Az eszközök, illetve kötelezettségek átárazódása akkor történik meg, amikor:

- esedékessé válnak,
- szerződés szerint sor kerül egy tőkerész visszafizetésére,
- a kamat a szerződés szerint egy referenciakamat alapján átárazásra kerül,
- az eszközök vagy kötelezettségek lejárat előtt visszafizetésre kerülnek.

A kamatkockázatot hordozó mérlegen kívüli tételeket névleges betétként és hitelként kezelik. Ugyanabba az átárazódási kategóriába sorolt eszközök és kötelezettségek különbözete a „gap" („átárazódási rés"). A gap pozitív, amennyiben az eszközök kamatkockázata magasabb, mint a kötelezettségeké, és negatív a fordított esetben. Az egyes átárazódási kategóriákhoz kamatérzékenységi mérőszámot, ún. BPV-t rendelünk. Adott kategória BPV-je (Basis Point Value) azt jelöli, hogy az oda eső pozíció jelenértéke mennyivel változik a hozamgörbe 1 bázispontos párhuzamos elmozdulásának hatására. Az egyes átárazódási kategóriákhoz devizánként az Anyabank által jóváhagyott BPV limitek tartoznak.

Az alábbi táblában látható a BPV jelentés:

(ezer Ft)	2019.12.31			
Kereskedési könyv	**HUF**	**EUR**	**CHF**	**USD**
0 - 3 hó	-134	-134	-5	-97
3 - 6 hó	513	-443	1	-40
6 hó - 1 év	-3.453	2.769	0	427
1 - 2 év	372	34	0	-6
2 - 3 év	-1.242	0	0	-7
3 - 5 év	913	0	0	-7
5 - 7 év	-1.138	-1	0	0
7 - 10 év	-167	-3	0	0
10 - 15 év	3	0	0	0
15 - 20 év	-6	0	0	0
20 éven túli	0	0	0	0
Banki könyv	**HUF**	**EUR**	**CHF**	**USD**
0 - 3 hó	-2.955	-956	-49	-255
3 - 6 hó	-1.691	-645	-6	-650
6 hó - 1 év	1.654	3.416	-16	428
1 - 2 év	-348	1.049	0	151
2 - 3 év	-11.064	-6.268	-1	14
3 - 5 év	-6.008	2.946	-2	862
5 - 7 év	-12.786	-527	4	24
7 - 10 év	3.760	438	-38	0
10 - 15 év	-2.044	4	-63	0
15 - 20 év	-222	0	-70	0
20 éven túli	-51	0	0	0

(ezer Ft)	2018.12.31			
Kereskedési könyv	**HUF**	**EUR**	**CHF**	**USD**
0 - 3 hó	-50	-555	1	48
3 - 6 hó	-1.467	1.372	0	-184
6 hó - 1 év	-415	567	0	13
1 - 2 év	457	7	0	-11
2 - 3 év	18	2	0	-3
3 - 5 év	663	0	0	-4
5 - 7 év	263	0	0	0
7 - 10 év	-117	-11	0	0
10 - 15 év	82	0	0	0
15 - 20 év	41	0	0	0
20 éven túli	0	0	0	0
Banki könyv	**HUF**	**EUR**	**CHF**	**USD**
0 - 3 hó	1.802	-1.849	-59	-286
3 - 6 hó	-10.986	-166	-12	763
6 hó - 1 év	1.307	1.382	-1	230
1 - 2 év	-3.822	1.296	-12	-375
2 - 3 év	-1.413	1.910	-6	174
3 - 5 év	-11.488	9.213	11	369
5 - 7 év	-8.325	2.863	12	129
7 - 10 év	-353	2.186	8	0
10 - 15 év	-1.673	5	36	0
15 - 20 év	-438	0	-40	0
20 éven túli	-38	0	0	0

(6.4) *Likviditási kockázat*

A likviditási kockázat annak kockázata, hogy a Csoport nehézségbe ütközik pénzügyi kötelezettségeivel kapcsolatos kötelmeinek teljesítése során.

A likviditási kockázat kezelése

A likviditáskezelés célja, hogy a Csoport számára megfelelő likviditást biztosítson, ezáltal valamennyi kötelezettségét esedékességkor teljesíteni tudja, mind normál, mind feszített körülmények között.

A likviditási kockázat kezelése az RBI Csoport és a Raiffeisen Csoport számára is kiemelt fontosságú, ezért a Csoport a Csoportra vonatkozó standardok átfogó együttesével és helyi belső szabályokkal, szabályozásokkal és gyakorlatokkal rendelkezik a likviditáskezelésre vonatkozó jogi szabályozások mellett. A likviditáskezeléssel összefüggő eljárásokat, feladatokat, felelősségi köröket, jelentéseket és a limitrendszerre vonatkozó utasításokat a Csoport vezérigazgatói utasításban szabályozza.

A likviditáskezelés az Eszköz-Forrás Bizottság (Asset and Liability Committee, ALCO) egyik fő feladata. Az ALCO felel az eszköz- és forrásgazdálkodásért, a likviditási kockázat kezeléséért és a helyi limitrendszer kialakításáért az RBI Likviditási Kockázatkezelése által meghatározott limitek szerint (vagy néha annál szigorúbb mértékben). Az ALCO havonta ülésezik, illetve szükség szerint rendkívüli üléseket is tart.

A belső likviditási jelentéseken túl az RBI naponta likviditási jelentéseket készít a Csoport által szolgáltatott adatok segítségével a csoportszintű likviditási kockázat nyomon követése érdekében.

A Csoport likviditási politikája, melynek szerves része a likviditási krízisterv, évente felülvizsgálatra kerül. A Csoport likviditási helyzete erős, likviditási kockázati kitettsége alacsony. A Csoport nem rendelkezik likviditási céllal fenntartott stand-by hitelkeretekkel, ezek nélkül is biztosított a likviditási tartalékok megfelelő szintje.

Az alábbi táblázat a Csoport nem származékos pénzügyi kötelezettségei, hitelnyújtási elkötelezettségei és a kibocsátott pénzügyi garancia- szerződések utáni, diszkontálás nélküli cash-flow-kat mutatja be azok legkorábbi lehetséges lejárata alapján. A táblázatban emellett szerepel a származékos pénzügyi kötelezettségek lejárati elemzése, beleértve a hátralévő szerződéses lejáratot azokra a származékos termékekre vonatkozóan, amelyek esetében a szerződéses lejáratok alapvetők a cash-flow-k ütemezése szempontjából. A táblázatban bemutatott bruttó nominális pénzáram a nem származékos pénzügyi kötelezettség és a kibocsátott pénzügyi garanciák után fizetendő hátralévő szerződéses, diszkontálás nélküli cash-flow. A származékos termékekre vonatkozó közzététel a pénzáramok bruttó összegét mutatja.

2019.12.31 (millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	Szerződéses pénzáramok időzítése 0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Követelések							
Készpénz	(6, 19)	98.634	**98.634**	98.634	0	0	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	(6, 19)	27.521	**27.521**	27.521	0	0	0
Hitelek és előlegek	(6, 20, 21, 42)	1.644.178	**1.812.467**	524.511	264.389	717.202	306.365
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 20, 21, 22, 23, 42)	747.127	**776.280**	48.908	188.170	446.797	92.405
Követelések összesen		**2.517.460**	**2.714.902**	**699.574**	**452.559**	**1.163.999**	**398.770**
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	**(20, 42)**		**16.077**	**6.338**	**2.259**	**3.257**	**4.223**
Kimenő pénzáramok			**-162.945**	-1.556	-18.556	-63.000	-79.833
Bejövő pénzáramok			**179.022**	7.894	20.815	66.257	84.056
Fedezeti ügyletek	**(10, 42)**		**2.946**	**144**	**24**	**2.289**	**489**
Kimenő pénzáramok			**-1.757**	144	24	-2.414	489
Bejövő pénzáramok			**4.703**	0	0	4.703	0
Származékos termékek összesen			**19.023**	**6.482**	**2.283**	**5.546**	**4.712**

2019.12.31 (millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	Szerződéses pénzáramok időzítése			
				0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kötelezettségek							
Betétek	(6, 25, 28, 29, 31, 42)	2.278.526	**2.282.413**	1.951.339	61.295	235.473	34.306
Rövid pozíciók	(6, 27, 28, 42)	37	**37**	37	0	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 28, 30)	4.646	**4.860**	3.835	80	945	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	(5, 32)	15.824	**16.887**	7.734	1.349	4.826	2.978
Adott pénzügyi garanciák		146.001	**146.001**	146.001	0	0	0
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek		388.883	**388.883**	388.883	0	0	0
Kötelezettségek összesen		**2.833.917**	**2.839.081**	**2.497.829**	**62.724**	**241.244**	**27.284**
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	**(27, 42)**		**-26.262**	**-6.525**	**-5.293**	**-10.128**	**-4.316**
Kimenő pénzáramok			**-69.017**	-7.135	-7.242	-46.141	-8.499
Bejövő pénzáramok			**42.755**	610	1.949	36.013	4.183
Fedezeti ügyletek	**(10, 42)**		**-14.069**	**-311**	**-734**	**-8.610**	**-4.414**
Kimenő pénzáramok			**-34.207**	-294	-734	-12.772	-20.407
Bejövő pénzáramok			**20.138**	-17	0	4.162	15.993
Származékos termékek összesen			**-40.331**	**-6.836**	**-6.027**	**-18.738**	**-8.730**

2018.12.31 (millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	Szerződéses pénzáramok időzítése 0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Követelések							
Készpénz	(6, 19)	91.867	**91.867**	91.867	0	0	0
Hitelintézetekkel szembeni követelések	(6, 19)	64.863	**64.863**	64.863	0	0	0
Hitelek és előlegek	(6, 20, 21, 42)	1.477.919	**1.660.721**	592.260	254.588	542.532	271.341
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 20, 21, 22, 23, 42)	708.064	**737.196**	3.914	69.137	529.216	134.929
Követelések összesen		**2.342.713**	**2.554.647**	**752.904**	**323.725**	**1.071.748**	**406.270**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok							
Követelések összesen	**(20, 42)**		**-5.705**	**4.928**	**-6.916**	**-5.992**	**2.275**
Származékos termékek			**-144.699**	-12.300	-17.378	-36.796	-78.225
Kereskedési célú derivatívák			**138.994**	17.228	10.462	30.804	80.500
Kimenő pénzáramok	**(10, 42)**		**6.473**	**-20**	**144**	**6.265**	**84**
Bejövő pénzáramok			**-25.530**	-18	101	-25.697	84
Fedezeti ügyletek			**32.003**	-2	43	31.962	0
Származékos termékek összesen			**768**	**4.908**	**-6.772**	**273**	**2.359**

2018.12.31 (millió Ft)	Megjegyzés	Könyv szerinti érték	Szerződéses cash-flow-k	Szerződéses pénzáramok időzítése 0-3 hó	3-12 hó	1-5 év	5 éven túl
Kötelezettségek							
Betétek	(6, 25, 28, 29, 31, 42)	2.138.104	**2.158.326**	1.812.855	71.948	183.957	89.566
Rövid pozíciók	(6, 27, 28, 42)	1.406	**1.406**	1.406	0	0	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	(6, 28, 30)	12.137	**12.836**	0	7.373	4.976	487
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	(5, 32)	7.667	**7.667**	7.631	36	0	0
Adott pénzügyi garanciák		95.163	**95.163**	95.163	0	0	0
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek		336.628	**336.628**	336.628	0	0	0
Kötelezettségek összesen		**2.591.105**	**2.612.026**	**2.253.683**	**79.357**	**188.933**	**90.053**
Származékos termékek							
Kereskedési célú derivatívák	**(27, 42)**		**-33.322**	**-6.952**	**-8.909**	**-11.822**	**-5.639**
Kimenő pénzáramok			**-124.301**	-33.783	-37.107	-46.278	-7.133
Bejövő pénzáramok			**90.979**	26.831	28.198	34.456	1.494
Fedezeti ügyletek	**(10, 42)**		**-7.523**	**-105**	**-652**	**-5.387**	**-1.379**
Kimenő pénzáramok			**-11.687**	-105	-652	-9.551	-1.379
Bejövő pénzáramok			**4.164**	0	0	4.164	0
Származékos termékek összesen			**-40.845**	**-7.057**	**-9.561**	**-17.209**	**-7.018**

A Csoport a 2018. évi pénzügyi kimutatásokhoz képest módosította az Adott pénzügyi garanciák és Adott hitelnyújtási elkötelezettségek sorok cash-flow szerinti bontását. A szerződéses kötelezettségek teljesülése esetén a rögzített keretösszeg lehívhatóvá válik, így a lehetséges legkorábbi lehívás időpontja a 0-3 hó közötti kategóriába kerül.

A következő tábla a követelések és kötelezettségek könyv szerinti értékének éven belül és éven túl lejáró részét mutatja be:

2019.12.31 (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Éven belül	Éven túl
Eszközök			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	58.360	32.515	25.845
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	33.996	1.680	32.316
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	20.237	537	19.700
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	524.922	136.173	388.749
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.788.860	798.499	990.361
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	6.021	350	5.671
Halasztott adó követelések	1.575		1.575
Egyéb eszközök	3.047	3.047	0
Eszközök összesen	**2.437.018**	**972.801**	**1.464.217**
Kötelezettségek			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	27.705	12.234	15.471
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	2.298.996	2.022.834	276.161
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	11.569	386	11.184
Céltartalékok	10.782	10.783	0
Halasztott adókötelezettségek	3	0	3
Egyéb kötelezettségek	6.923	6.923	0
Kötelezettségek összesen	**2.355.978**	**2.053.160**	**302.819**

2018.12.31 (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Éven belül	Éven túl
Eszközök			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök	47.938	20.868	27.070
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök	7.691	1.542	6.149
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök	24.212	3.831	20.381
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök	468.325	29.004	439.321
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	1.672.094	792.922	879.172
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	2.657	266	2.391
Halasztott adó követelések	1.972		19720
Egyéb eszközök	3.938	3.938	0
Eszközök összesen	**2.228.827**	**852.371**	**1376.546**
Kötelezettségek			
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	28.424	13.723	14.701
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	0	0	0
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	2.157.908	1.896.316	261.592
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	4.029	106	3.923
Céltartalékok	7.994	7.994	0
Halasztott adókötelezettségek	2	0	2
Egyéb kötelezettségek	7.246	7.246	0
Kötelezettségek összesen	**2.205.603**	**1.925.385**	**280.218**

A Csoport havi szinten képez gazdasági tőkét a Csoport kereskedési könyvi portfóliójában található illikvid piaci pozíciókra. Ezek alakulását mutatja be az alábbi táblázat:

2019		2018	
Dátum	**millió Ft**	**Dátum**	**millió Ft**
2019.01.31	58	2018.01.31	119
2019.02.28	36	2018.02.28	119
2019.03.29	57	2018.03.29	146
2019.04.30	55	2018.04.27	152
2019.05.31	120	2018.05.31	44
2019.06.29	47	2018.06.29	55
2019.07.31	169	2018.07.31	63
2019.08.31	108	2018.08.31	64
2019.09.30	132	2018.09.28	52
2019.10.31	122	2018.10.31	51
2019.11.30	155	2018.11.30	54
2019.12.31	115	2018.12.28	19

(6.5) *Működési kockázat*

A működési kockázat a közvetlen vagy közvetett veszteség kockázatát jelenti, amely a Csoport folyamataival, személyi állományával, technológiájával és infrastruktúrájával kapcsolatos különböző okokból, valamint a tisztán hitel-, piaci és likviditási kockázatoktól eltérő külső tényezőkből fakad. A jogi és a szabályozási előírásoknak, valamint a vállalati kultúra általánosan elfogadott normáinak történő megfeleléssel kapcsolatos kockázat is része a működési kockázatnak. Működési kockázat megtalálható a Csoport valamennyi üzleti és támogató területén.

A Csoport célja, hogy a működési kockázatokat költséghatékony módon kezelje, elkerülve a pénzügyi veszteségeket és a reputációs kockázatokat, továbbá a kezdeményezőkészséget és kreativitást korlátozó kontrollfolyamatokat.

A Csoportban működési kockázat-kezeléssel foglalkozó hálózat működik, amelynek része a különálló működési kockázat kontrolling csoport és a központosított csalás kockázat kontrolling csoport és az üzleti egységekben, támogató részlegeken, régiókban és leányvállalatokban dolgozó kb. 100 működési kockázat-kezelő kolléga.

A működési kockázat kontrolling számos eszközt használ a különböző területek működési kockázatainak azonosítására: kulcskockázati indikátorokat, forgatókönyveket, kontroll és kockázati önértékelést, veszteségadat- gyűjtést és külső adatbázisokat.

A fenti folyamatok segítik a kockázatok korai azonosítását és szükségesek a jövőbeli veszteséget okozó események előfordulásának csökkentéséhez. A veszteséget okozó eseményeket a működési kockázat-kezelő kollégák feltöltik a veszteség-adatbázisba, és ezen adatok, illetve más kiegészítő információk alapján (pl. kulcskockázati indikátorok, intézkedési tervek státusza) a működési kockázat kontrolling negyedéves jelentéseket készít.

A működési kockázat kontrolling erős vezetőségi támogatást kap. A működési kockázatok és a lehetséges kockázatcsökkentő intézkedések megvitatására negyedévente sor kerül az Operational Risk and Fraud Committee ülése során, ahol a vezérigazgató, a kockázatkezelési vezérigazgató-helyettes, a bankműveletekért felelős vezérigazgató-helyettes, vállalati vezérigazgató-helyettes, lakossági vezérigazgató-helyettes és a Bizottság további tagjai (általában főosztályvezetők) vesznek részt és döntenek a kockázatcsökkentő intézkedési tervek prioritásáról, az RBI CRO-ja pedig a CRO meeting keretében kerül tájékoztatásra a legfontosabb működési kockázatot érintő kérdésekről.

(6.6) *Tőkegazdálkodás*

A Csoport tőkekövetelményét a Csoport helyi szabályozó hatósága (MNB) állapítja meg és követi nyomon.

2008. január 1-jétől a Csoport köteles megfelelni a Bázel II szavatoló tőkével kapcsolatos előírásainak, 2014. június 30-ától pedig a Bázel III előírásainak is.

2008 decemberében az osztrák pénzpiaci felügyelő hatóság és a nyolc érintett tagállam hatóságai a Csoportnak, mint az RBI csoport tagjának közös engedélyt adtak a belső minősítésen alapuló módszer alkalmazására a hitelkockázat kezelés terén, egyes hitelportfóliók kivételével, amelyek kezelése az elfogadott bevezetési terv szerint a standard módszer szerint folytatódik továbbra is.

A Bázel III szabályozás fejlett módszere bevezetéséből adódó fő jellemzők az alábbiak:

- a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség negatív különbözetének levonása az alapvető és járulékos tőkéből,
- a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség pozitív különbözetének hozzáadása a járulékos tőkéhez a kockázattal súlyozott (belső minősítéssel kezelt) kitettség 0,6%-áig,
- a szavatoló tőkének fedezetet kell biztosítania a hitel- és piaci kockázat és működési kockázatokból adódó tőkekövetelményre is.

A Csoport szavatoló tőkéje két szintre bontható:

- alapvető tőke (T1 – Tier 1 Capital),
  - elsődleges alapvető tőke (CET1 – Common Tier 1 Capital) amely magában foglalja az elsődleges alapvető tőkeinstrumentumokat (jegyzett tőke, ázsió, felhalmozott eredmény, halmozott egyéb átfogó eredmény, egyéb tartalékok), illetve a hozzájuk kapcsolódó levonásokat, úgymint az immateriális javak, goodwill, halasztott adókövetelések utáni levonások; a hitelkockázati kiigazítások hiánya várható veszteséghez viszonyítva; az értékpapírosítási pozíciók miatt levonások; valamint a limittúllépések miatti levonások,
  - kiegészítő alapvető tőke (AT1 – Additional Tier 1 Capital): amely magába foglalja a kiegészítő alapvető tőkeinstrumentumokat.
- járulékos tőke (T-2 – Tier 2 Capital), amely magában foglalja az alárendelt kölcsönök állományát, valamint a hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék összegének a várható veszteség feletti többletét azokra a hitelportfóliókra vonatkozóan, amelyek esetében a Bázel III szerinti belső minősítésen alapuló módszert alkalmazzák.

A hitelezési veszteségre képzett értékvesztés és céltartalék, valamint a várható veszteség pozitív különbözetének járulékos tőkében való beszámíthatósága is korlátokhoz kötött. További levonásokat kell érvényesíteni a szavatoló tőke elemeiből a más pénzügyi intézményekben szerzett minősített részesedések esetében.

A banki műveletek két csoportját alkotják a kereskedési könyvi és a banki könyvi ügyletek. A kockázattal súlyozott eszközök számítása meghatározott előírások szerint történik, amelyek célja az eszközökhöz és a mérlegen kívüli kitettségekhez kapcsolódó különböző szintű kockázatok tükrözése. A Bázel II/III szabályozás kiterjesztette a tőkekövetelmény számítást működési kockázat tőkekövetelmény számítására is.

A Csoport a megfelelő tőkeellátottság fenntartására törekszik a befektetők, hitelezők és a piac bizalmának a megőrzése, valamint az üzleti tevékenység jövőbeni fejlődése érdekében. A tőkeszint hatása a részvényesek hozamára szintén fontos szempont. A Csoport fontosnak tartja egy nagyobb tőkeáttéttel, esetleg potenciálisan elérhető magasabb hozam és a szilárd tőkehelyzet által nyújtott előnyök és biztonság közötti egyensúly fenntartását.

Az adott időszakban a Csoport valamennyi külső szabályozás által előírt tőkekövetelménynek megfelelt.

Szabályozói tőkekövetelmény

A Csoport folyamatosan szem előtt tartja, hogy a CRR által meghatározott szabályozási célú konszolidációs körére vonatkozóan a tőkemegfelelés meghaladja az előírt szintet és ennek biztosítása érdekében megteszi a megfelelő lépéseket időben. A Csoport a Bázel III előírásainak megfelelően kiszámítja a szavatoló (Bázel III, 1. pillér) és a gazdasági tőkét (Bázel III, 2. pillér, ICAAP) is a tőkemegfelelés meghatározásához. A Csoport 2008. december 1-jén kezdte meg a belső módszer szerinti hitelkockázati tőkekövetelményre való fokozatos áttérést, elsőként a nem lakossági szegmensre bevezetve az F-IRB módszert. 2010 júliusa, illetve 2012 áprilisa óta a Csoport magánszemély, illetve mikrovállalati ügyfeleivel szemben fennálló kitettségére belső módszerrel (A-IRB) számít tőkekövetelményt. A szabályozói tőkekövetelmény felett a tőkepuffereket is tartania kell a Csoportnak (rendszerkockázati, tőkefenntartási, rendszerszinten jelentős intézményi tőkepuffer).

A 2018-as IFRS 9 átállásból adódó tőkeváltozás teljes összegét érvényesítette a Csoport a szavatoló tőke számításában, melynek hatása 1.291 millió Ft volt az alapvető tőkében.

Tőkemegfelelés

(millió Ft)	**2019**	**2018**
Jegyzett tőke	50.000	50.000
Tőketartalék	113.445	113.445
Eredménytartalék	26.314	37.000
Halmozott egyéb átfogó jövedelem	6.770	1.687
Általános banki kockázatok fedezetére képzett tartalékok	9.883	7.823
Elsődleges alapvető tőke módosításai prudenciális szűrők miatt	-2.821	-2.389
(-) Cégérték	-1.035	-1.035
(-) Immateriális javak	-17.472	-15.554
(-) Halasztott adó miatti levonások	-1.575	-1.971
Elsődleges alapvető tőke	**183.509**	**189.006**
Kiegészítő alapvető tőkeként figyelembe vehető tőkeinstrumentumok	31.445	0
Kiegészítő alapvető tőke	**31.445**	**0**
IRB szerinti értékvesztés és céltartalék többlet	2.787	2.115
Alárendelt kölcsönként figyelembe vehető tőkeinstrumentumok	46.273	45.011
Járulékos tőke	**49.060**	**47.126**
Szavatoló tőke összesen	**264.014**	**236.132**
Tőkekövetelmény	**100 085**	**96.177**
Tőkemegfelelési mutató (%)	**21,10%**	**19,64%**

Tőkeallokáció

Az egyes üzletágak és tevékenységek közötti tőkefelosztás során elsődleges szempont, hogy egyfelől a lehetséges kockázatok fedezésére, a biztonságos banküzemhez elegendő tőke legyen biztosítva (a vállalkozás folytatásának elve), másrészt az is szükséges, hogy szélsőséges piaci körülmények során esetlegesen elszenvedett magas veszteségekre is fedezetet biztosítson. Az allokáció során szintén kiemelt szempont a Csoport tőkearányos nyereségének optimalizálása.

A kockázatok számszerűsítéséhez a Csoport meghatározza a jogszabály által előírt és a közgazdaságilag indokolt tőkeszükségletet, az optimalizáció pedig a közgazdaságilag indokolt tőkeszükséglet alapján történik.

Az egyes egységek és tevékenységek közötti tőkeallokációt az IRD Hitelkockázat és ICAAP Koordináció csoportja végzi, és azt a Csoport vezetősége ellenőrzi. Az optimális tőkeallokáció további eszköze a kockázat és tőkeköltség alapú árazás.

A Csoport tőkemenedzsmenttel és tőkeallokációval kapcsolatos elveit az igazgatóság rendszeresen felülvizsgálja.

(7) Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel, egyéb kamatbevételek és kamatráfordítások

(millió Ft)	2019	2018
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	**47.757**	**43.206**
Egyéb kamatbevétel	**26.892**	**23.140**
Kereskedési célú eszközök után	**21.345**	**18.582**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	420	604
Származékos ügyletek - kereskedési célú	13.850	10.950
Származékos ügyletek - gazdasági fedezeti célú (de fedezeti elszámolásba nem vont)	7.075	7.028
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök után	**1.216**	**2.429**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	1.216	2.429
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök után	**815**	**359**
Hitelek és előlegek	815	359
Származékos ügyletek után - fedezeti elszámolások, kamatlábkockázat	**3.344**	**1.614**
Egyéb	**172**	**156**
Kamatbevételek összesen	**74.649**	**66.346**
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatráfordítás	**-11.921**	**-8.490**
Egyéb kamatráfordítás	**-21.322**	**-15.810**
Kereskedési célú kötelezettségek után	**-17.109**	**-13.688**
Származékos ügyletek - kereskedési célú	-11.840	-9.438
Származékos ügyletek - gazdasági fedezeti célú (de fedezeti elszámolásba nem vont)	-5.269	-4.250
Származékos ügyletek után - fedezeti elszámolások, kamatlábkockázat	**-4.065**	**-2.105**
Egyéb	**-148**	**-17**
Kamatráfordítások összesen	**-33.243**	**-24.300**
Nettó kamateredmény	**41.406**	**42.046**

A Csoport nettó kamateredménye 640 millió Ft-tal romlott az előző évhez képest.

Jelentősen növekedtek az effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevételek (4.551 millió Ft növekedés), köszönhető ez elsősorban az ügyfelek hitelkamatai emelkedésének, amelyek messze kompenzálták a bankközi ügyletek esetén látható kamatbevétel-csökkenést. 2019 során több lejáratig tartandó értékpapír is lejárt, így emiatt a Csoport kevesebb kamatbevételt realizált az előző évhez képest.

Az effektív kamatmódszerrel elszámolt kamatráfordítás szintén sokat nőtt 2019-ben (3.431 millió Ft ráfordításnövekedés). Ennek fő oka az volt, hogy a Csoport 4.507 millió Ft-ot kifizetett szerződésfelmondási díj jogcímen az alárendelt kölcsöntőkéjének korábbi visszafizetése kapcsán.

Szintén növekedett az egyéb átfogó eredménnyel szemben értékelt államkötvények és külföldi kötvények kamata (1.521 millió Ft kamatbevétel-növekedés).

A nettó kamateredményt rontotta a származékos ügyleteken elszámolt kamateredmény (659 millió Ft eredményromlás). Bár a lejárt nem kamatarbitrázs ügyleteken elszámolt nettó kamat pozitív volt, mind az egy, mind a kétdevizás kamatswap ügyletek negatív kamateredményt okoztak.

A Csoport kevesebb kamatot realizált az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok után, mivel több államkötvény lejárt 2019 során (1.213 millió Ft kamatcsökkenés).

Ugyanakkor 456 millió Ft-os kamatnövekedés következett be a kötelezően eredménnyel szemben valós értéken értékelt hitelek esetén, amely az év során folyósított babaváró hiteleknek köszönhető.

A cash-flow és valós érték fedezetbe bevont származékos ügyletek a nettó kamateredménye csökkent (230 millió Ft kamatcsökkenés).

(millió Ft)	2019	2018
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatbevétel	**47.757**	**43.206**
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök után	**6.428**	**4.907**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	6.428	4.907
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök után	**41.329**	**38.299**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	3.720	4.324
Hitelek és előlegek	37.603	33.957
Egyéb eszközök	6	18
Effektív kamat módszerrel elszámolt kamatráfordítás	**-11.921**	**-8.490**
Amortizált bekerülési értéken értékelt kötelezettségek után	**-11.921**	**-8.490**
Betétek	-4.231	-5.142
Hátrasorolt kötelezettségek	-7.165	-2.602
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-525	-746
Effektív kamat módszerrel elszámolt nettó kamateredmény	**35.836**	**34.716**

(8) Nettó jutalék- és díjbevétel

Az alábbi táblázat a Csoport nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt ügyleteihez kapcsolódó díj- és jutalék-eredményeket tartalmazza:

(millió Ft)	2018	2018
Jutalék- és díjbevételek		
IFRS15 szerinti bevételek		
Értékpapír kibocsátási és transzfermegbízási díjak	4.555	3.700
Vállalati pénzügyek	134	60
Díj alapú tanácsadás	28	4
Vagyonkezelés	16	30
Letétkezelés	685	606
Befektetési alapkezelés bevétele	2.176	2.011
Fizetési szolgáltatások	34.696	31.830
Ügynöki szolgáltatás	88	212
Kiszervezett valutaváltási tevékenység	12.903	10.892
Devizakonverziók és egyéb ügyletek elszámolásába épített tranzakciós díjak	11.434	9.682
Egyéb	1.875	1.891
IFRS15 szerinti bevételek összesen	**68.590**	**60.918**
IFRS9 szerinti bevételek		
Hitelszolgálati tevékenység	633	216
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek	15	3
Adott pénzügyi garanciák	1.984	1.947
Hitelnyújtás	303	177
IFRS9 szerinti bevételek összesen	**2.935**	**2.343**
Jutalék- és díjbevételek összesen	**71.525**	**63.261**
Jutalék- és díjráfordítások		
Értékpapír kibocsátási és transzfermegbízási díjak	-613	-633
Elszámolás és teljesítés	-69	-58
Letétkezelés	-570	-563
Fizetési szolgáltatások	-3.685	-3.823
Hitelszolgálati tevékenység	-550	-595
Kapott hitelnyújtási elkötelezettségek	-1	0
Kapott pénzügyi garanciák	-897	-819
Ügynöki szolgáltatás	-50	-19
Kiszervezett valutaváltási tevékenység	-12.494	-10.423
Egyéb	-2.665	-2.372
Jutalék- és díjráfordítások összesen	**-21.594**	**-19.305**
Nettó jutalék- és díjbevétel	**49.931**	**43.956**

(millió Ft)	2019	2018
Jutalék- és díjbevételek	0	
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök	71.525	63.261
Jutalék- és díjbevételek összesen	**71.525**	**63.261**
Jutalék- és díjráfordítások		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	-21.594	-19.305
Jutalék- és díjráfordítások összesen	**-21.594**	**-19.305**
Nettó jutalék- és díjbevétel	**49.931**	**43.956**

A Csoport nettó jutalékeredménye 5.975 millió Ft-tal nőtt az előző évhez képest, amely elsősorban a fizetésforgalmi díjak és a valuta- és devizakonverziók kapcsán felszámolt díjak növekedésének köszönhető.

- A fizetésforgalmi díjakon belül a forgalmi jutalékok és bankkártyadíjak kimagasló emelkedése messze kompenzálta a számlavezetési díjakból eredő csökkenést.
- A Csoport ügyfelek devizakonverzióval járó tranzakcióiba és egyéb értékpapír ügyleteibe épített tranzakciós

díjai 1.752 millió Ft-tal növekedtek. Ezen belül a Csoport kimagasló eredményt realizált az egyedi áras fixingeken, de emellett a Direktneten végzett konverziók is jelentősek voltak. Meg kell említeni még az értékpapír-megbízásokon elért tranzakciókba épített tranzakciós díjeredményt is, mert az is túlszárnyalta az előző évi eredményt.

- Magyarországon valutaváltási tevékenységet csak hitelintézet végezhet. A Csoport az ügyfelei részére ezt valutaváltó ügynökökön keresztül (is) végzi. Tekintettel, arra, hogy ha ezt a tevékenységet közvetlenül maga végezné, a Csoportnak különféle kiadásai keletkeznének, ezért a valutaváltási tevékenység során keletkező eredmény bruttó módon kerül kimutatásra: a díjbevételek között megjelennek az ügyfelek váltásai kapcsán felszámított tranzakciókba épített, illetve a valutaváltó ügynöktől beszedett egyéb díjak, míg a díjráfordítások között a valautaváltó ügynök részére jóváírt valutaváltási üzlet eredménye. 2019-ben bővült a Csoport valutaváltó ügynökeinek száma, így ennek is köszönhetően jelentősen magasabb díjbevételt és díjráfordítást mutatott ki az előző évhez képest.

A jutalékeredmény magasabb szintjéhez hozzájárult az ügyfelek megbízásából történt értékpapír-adásvételeken realizált jutalékbevétel. A hitelezési tevékenység szintén jelentősebben járult hozzá a Csoport nettó díjbevételének növekedéséhez.

(9) Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény

Kereskedési célú pénzügyi eszközökből és kötelezettségekből származó nyereség vagy veszteség

(millió Ft)	2019	2018
Származékos ügyletek	**-2.395**	**6.965**
Kereskedési célú származékos ügyletek	2.480	1.690
Kockázatkezelési céllal tartott származékos ügyletek fedezeti elszámolás nélkül	-4.875	5.275
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	27	-77
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-40	-1.051
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	1.573	810
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközökből és kötelezettségekből származó nyereség/veszteség, nettó	**-835**	**6.647**

A gazdasági fedezeti céllal kötött származékos ügyletek (Kockázatkezelési céllal tartott származékos ügyletek fedezeti elszámolás nélkül sor) értékelési eredményében volt a legnagyobb változás. Ennek oka, hogy 2019-ben az MNB-vel kötött swap ügyletek értékelési eredménye 6.217 millió Ft veszteség volt, míg ez 2018-ban 5.844 millió Ft nyereséget eredményezett.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök nyeresége vagy vesztesége

(millió Ft)	2019	2018
Hitelek és előlegek	648	180
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök nyeresége/vesztesége, nettó	**648**	**180**

2019-ben a kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök eredményét 412 millió Ft-tal növelte meg a babaváró hitelek átértékelési eredménye.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nyeresége vagy vesztesége

(millió Ft)	2019	2018
Hitelek és előlegek	0	75
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	-202	-2.437
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nyeresége/vesztesége, nettó	**-202**	**-2.362**

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök és kötelezettségek nyeresége/vesztesége eredmény sor jelentős változása a valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok állományban bekövetkezett csökkenésnek köszönhető.

A hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokon belül az államkötvények árfolyamvesztesége és értékelési eredménye 2019-ben 199 millió Ft veszteség volt, míg 2018-ban az államkötvényeken elszámolt veszteség 2.411 millió Ft volt.

(10) Fedezeti elszámolásból eredő veszteségek vagy nyereségek

A következő tábla a fedezeti elszámolás alá vont derivatívák, illetve fedezett tételek valós értékelésből származó nettó eredményét mutatja be:

(millió Ft)	2019	2018
A fedezeti instrumentum valós értékének változásai [megszűnéssel együtt]	-2.412	-108
A fedezett tétel fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változásai	2.374	365
A cash-flow fedezeti ügyletekből származó eredményben megjelenített hatékonytalanság	56	-224
ebből: élő kapcsolatok	*210*	*-118*
ebből: bontott kapcsolatok	*-154*	*-106*
Fedezeti elszámolásból eredő nyereségek/veszteségek, nettó	**18**	**33**

A vásárolt kötvényeket fedező egydevizás és kétdevizás kamatswapok valós értékeléséből származó nettó eredmény 2019-ben -4.580 millió Ft volt (2018-ban 780 millió Ft). A betétportfóliót fedező kamatswapok 2.753 millió Ft-os valós értékelési nyereséget generáltak 2019-ben (2018-ban -477 millió Ft-ot). A nyújtott hiteleket fedező kamatswapok 2019. évi nettó valós értékelési eredménye -828 millió Ft volt (2018-ban 176 millió Ft). A fedezeti elszámolásba bevont kibocsátott kötvényállományt fedező kamatswapok kapcsán elszámolt valós értékelési eredmény 2019-ben -356 millió Ft volt (2018-ban -573 millió Ft). A 2019-ben indult hitelportfóliót fedező kamatswapokkal kapcsolatban 599 millió Ft nyereség került elszámolásra a fedezeti elszámolásból eredő eredményben.

2019-ben a fedezett vásárolt kötvényeken 4.490 millió Ft (2018-ban -710 millió Ft), a fedezett betétportfólión -2.524 millió Ft (2018-ban 607 millió Ft), a fedezett hiteleken 683 millió Ft (2018-ban -91 millió Ft), illetve a fedezett kibocsátott kötvényállományon 344 millió Ft (2018-ban 544 millió Ft) valós értékelési eredmény került elszámolásra. A fedezett hitelportfólió kapcsán 619 millió Ft valós értékelésből származó veszteség került elszámolásra 2019-ben.

Cash-flow fedezeti ügyletek

A Csoport 2012 decemberétől alkalmazza a cash-flow fedezeti elszámolást. A Csoport a deviza- és kamatláb kockázatok fedezésére egydevizás és kétdevizás kamatswap ügyleteket alkalmaz a forintos és devizában denominált hitel-, illetve betétállományok esetében.

A következő táblázat azon derivatív ügyletek fő jellemzőit tartalmazza, amelyekre a Csoport cash-flow fedezeti elszámolást alkalmazza:

2019.12.31	**Lejárat**			
(millió Ft)	**0-3 hó**	**3-12 hó**	**1-5 év**	**5 éven túl**
Kamatláb kockázat				
Kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	16.526	8.788	181.064	6.000
Átlagos fix kamatláb	-0,36%	0,19%	0,63%	1,20%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	8.826	0
Átlagos HUF/EUR árfolyam	-	-	331,98	-

2018.12.31	**Lejárat**			
(millió Ft)	**0-3 hó**	**3-12 hó**	**1-5 év**	**5 éven túl**
Kamatláb kockázat				
Kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	2.000	107.444	9.000
Átlagos fix kamatláb	-	0,17%	0,66%	1,42%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	13.679	0
Átlagos HUF/EUR árfolyam	-	-	322,39	-

CCIRS ügyletek keretében a Csoport éven belüli frekvenciával változó mértékű, BUBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramot cserél el éven belüli frekvenciával változó mértékű, EURIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramra.

A cash-flow fedezésbe bevont fedezeti ügyletekkel és fedezeti hatékonytalansággal kapcsolatos összegeket a következő tábla szemlélteti:

2019.12.31		**Könyv szerinti érték**					
(Ft)	**Névérték**	**Eszközök**	**Kötelezettségek**	**A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott valós érték változás 2019-ben**	**A fedezeti ügylet egyéb átfogó jövedelemben megjelenített értékváltozása**	**Az eredményben megjelenített hatékonytalanság**	**A cash-flow fedezeti ügyletek tartalékából az eredménybe átsorolt összeg**
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek							
Kamatláb kockázat							
Kamatswap (IRS) ügyletek	212.378	1.273	696	829	700	139	32
Kamatláb kockázat fedezése összesen	**212.378**	**1.273**	**696**	**829**	**700**	**139**	**32**
Kamatláb kockázat / Devizakockázat							
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	8.826	35	262	160	90	71	122
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	**8.826**	**35**	**262**	**160**	**90**	**71**	**122**
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek összesen	**221.204**	**1.308**	**958**	**989**	**790**	**210**	**154**

2018.12.31 (Ft)	Névérték	Könyv szerinti érték Eszközök	 Kötelezettségek	A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott valós érték változás 2018-ban	A fedezeti ügylet egyéb átfogó jövedelemben megjelenített értékváltozása	Az eredményben megjelenített hatékonytalanság	A cash-flow fedezeti ügyletek tartalékából az eredménybe átsorolt összeg
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek							
Kamatláb kockázat							
Kamatswap (IRS) ügyletek	118.444	561	930	-765	-783	15	0
Kamatláb kockázat fedezése összesen	**118.444**	**561**	**930**	**-765**	**-783**	**15**	**0**
Kamatláb kockázat / Devizakockázat							
HUF/EUR Kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	13.679	40	426	139	272	-133	106
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	**13.679**	**40**	**426**	**139**	**272**	**-133**	**106**
Portfólió cash-flow fedezeti ügyletek összesen	**132.123**	**601**	**1.356**	**-626**	**-511**	**-118**	**106**

A cash-flow fedezeti kapcsolatba bevont derivatívák a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, ha pozitív a valós értékük, akkor az eszközoldalon a *„Fedezeti tételként megjelölt derivatívák"* soron, ha pedig negatív a valós értékük, akkor a forrásoldalon a *„Fedezeti tételként megjelölt derivatívák"* soron kerülnek kimutatásra.

A fedezeti kapcsolat fennállása alatt az eredményben megjelenített hatékonytalanság, illetve a fedezeti kapcsolat bontásakor az egyéb átfogó jövedelemből az eredménybe átsorolt összegek is a *„Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek"* eredménykimutatás soron szerepelnek.

A cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételekre vonatkozó összegek az alábbiak voltak az időszak során:

(millió Ft)	A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott érték változása 2019-ben	Cash-flow hedge tartaléka élő kapcsolatok	 bontott kapcsolatok*
		2019.12.31	
Kamatláb kockázat			
Hitelek	1.036	443	0
Betétek	-181	-423	-7
Kamatláb kockázat fedezése összesen	**855**	**20**	**-7**
Kamatláb kockázat / Devizakockázat			
Hitelek	0	1	1
Betétek	92	-112	-113
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	**92**	**-111**	**-112**
Cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	**947**	**-91**	**-119**

(millió Ft)	A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott érték változása 2018-ban	Cash-flow hedge tartaléka	
		élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok*
		2018.12.31	
Kamatláb kockázat			
Hitelek	-508	-441	0
Betétek	-270	-213	0
Kamatláb kockázat fedezése összesen	**-778**	**-654**	**0**
Kamatláb kockázat / Devizakockázat			
Hitelek	1	1	1
Betétek	278	-193	-224
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	**279**	**-192**	**-223**
Cash-flow fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	**-499**	**-846**	**-223**

*Az itt megjelenített összegek olyan, már megszűnt fedezeti kapcsolatokból erednek, ahol a fedezett tétel bekövetkezése várható, ezért a Csoport ezeket az összegeket akkor számolja el az eredménybe, amikor a fedezett tétel bekövetkezik, vagy ismertté válik, hogy a fedezett tétel bekövetkezése már nem várható (ekkor a teljes kapcsolódó összeget átsorolja a Csoport a tőkéből az eredménybe).

A Csoport változó kamatozású éves, illetve éven belüli fizetési frekvenciával rendelkező, forintban, valamint euróban denominált hiteleket és betéteket sorol a fedezeti elszámolásban érintett ügyletek közé. A cash-flow fedezeti kapcsolatba bevont fedezett hitelek a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök"* soron, a fedezett betétek pedig az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek"* soron szerepelnek.

2019-ben a 2019.12.31-én élő és a bontott cash-flow fedezeti kapcsolatokban megjelölt fedezeti ügyletek valós érték változásai hatékony részéhez kapcsolódóan 944 millió Ft nyereség (2018-ban 405 millió Ft veszteség) került elszámolásra az egyéb átfogó jövedelemben. Ezek az összegek tartalmazzák azokat az egyéb átfogó jövedelem és eredmény közötti átsorolásokat is, amelyek a 2019. illetve 2018 előtt bontott cash-flow fedezeti kapcsolatokhoz tartozó fedezeti tartalék eredménybe történő szisztematikus amortizációjából származnak. 2019-ben 154 millió Ft veszteség (2018-ban 106 millió Ft veszteség) került átvezetésre az eredménybe a bontott cash-flow fedezeti kapcsolatokkal kapcsolatban, és ezeket az összegeket a Csoport a Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek között mutatta ki. 2019 folyamán a 2019.12.31-én élő cash-flow fedezeti kapcsolatokban megjelölt fedezeti ügyletek hatékonytalansága kapcsán ugyanezen a soron 210 millió Ft nyereség (2018-ban 119 millió Ft veszteség) került elszámolásra.

Valós érték fedezeti ügyletek

A következő táblázat azon derivatív ügyletek fő jellemzőit tartalmazza, amelyekre a Csoport valós érték fedezeti elszámolást alkalmazza:

2019.12.31	**Lejárat**			
(millió Ft)	**0-3 hó**	**3-12 hó**	**1-5 év**	**5 éven túl**
Kamatláb kockázat				
Vásárolt kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	12.594	135.807	79.494
Átlagos fix kamatláb	-	0,65%	1,59%	1,17%
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	2.400	2.692	76.298	23.968
Átlagos fix kamatláb	0,69%	0,00%	0,54%	0,99%
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	3.621	0	628	0
Átlagos fix kamatláb	5,07%	-	6,19%	-
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	37.330	218.828	0
Átlagos fix kamatláb	-	0,69%	0,82%	-
Hitelportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	2.350	16.940	19.140
Átlagos fix kamatláb	-	0,55%	1,22%	1,89%
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
Vásárolt kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	0	16.256
Átlagos CZK/EUR árfolyam	-	-	-	25,82

2018.12.31	**Lejárat**			
(millió Ft)	**0-3 hó**	**3-12 hó**	**1-5 év**	**5 éven túl**
Kamatláb kockázat				
Vásárolt kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	5.000	65.895	82.566
Átlagos fix kamatláb	-	1,14%	1,43%	1,49%
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	20.418	58.960	7.046
Átlagos fix kamatláb	-	0,46%	0,51%	0,96%
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	964	5.908	4.109	301
Átlagos fix kamatláb	0,99%	3,82%	5,74%	6,04%
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek				
Névérték	0	0	163.413	0
Átlagos fix kamatláb	-	-	0,87%	-
Kamatláb kockázat / Devizakockázat				
Vásárolt kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek				
Névérték	0	0	16.847	0
Átlagos CZK/EUR árfolyam	-	-	25,69	-

CCIRS ügyletek keretében a Csoport éven belüli frekvenciával változó mértékű, PRIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramot cserél el éven belüli frekvenciával változó mértékű, EURIBOR fixing által meghatározott kamathoz tartozó pénzáramra.

A valós érték fedezeti ügyletekkel és fedezeti hatékonytalansággal kapcsolatos összegeket mutatja be az alábbi táblázat:

2019.12.31		**Könyv szerinti érték**			
(millió Ft)	**Névérték**	**Eszközök**	**Kötelezettségek**	**A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott valós érték változás 2019-ben**	**Az eredményben megjelenített hatékonytalanság**
Valós érték micro fedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Vásárolt kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	227.895	326	6.562	-4.466	-54
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	105.358	18	1.250	-828	-144
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	4.249	316	0	-356	-12
Kamatláb kockázat fedezése összesen	**337.502**	**660**	**7.812**	**-5.650**	**-210**
Kamatláb kockázat / Devizakockázat					
Vásárolt kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	16.256	0	357	-114	-36
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	**16.256**	**0**	**357**	**-114**	**-36**
Valós érték micro fedezeti ügyletek összesen	**353.758**	**660**	**8.169**	**-5.764**	**-246**
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	256.158	3.963	709	2.753	228
Hitelportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	38.430	90	1.733	599	-20
Kamatláb kockázat fedezése összesen	**294.588**	**4.053**	**2.442**	**3.352**	**208**
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek összesen	**294.588**	**4.053**	**2.442**	**3.352**	**208**
Valós érték fedezeti ügyletek összesen	**648.346**	**4.713**	**10.611**	**-2.412**	**-38**

2018.12.31 (millió Ft)	Névérték	Könyv szerinti érték Eszközök	Könyv szerinti érték Kötelezettségek	A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott valós érték változás 2018-ban	Az eredményben megjelenített hatékonytalanság
Valós érték micro fedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Vásárolt kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	153.461	329	1.517	707	55
Hiteleket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	86.424	23	405	176	85
Betéteket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	0	0	0	-14	1
Kibocsátott kötvényeket fedező kamatswap (IRS) ügyletek	11.282	740	0	-573	-29
Kamatláb kockázat fedezése összesen	**251.167**	**1.092**	**1.922**	**296**	**112**
Kamatláb kockázat / Devizakockázat					
Vásárolt kötvényeket fedező CZK/EUR kétdevizás kamatswap (CCIRS) ügyletek	16.847	64	0	74	16
Kamatláb kockázat / Devizakockázat fedezése összesen	**16.847**	**64**	**0**	**74**	**16**
Valós érték micro fedezeti ügyletek összesen	**268.014**	**1.156**	**1.922**	**370**	**128**
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek					
Kamatláb kockázat					
Betétportfóliót fedező kamatswap (IRS) ügyletek	163.413	900	751	-478	129
Kamatláb kockázat fedezése összesen	**163.413**	**900**	**751**	**-478**	**129**
Valós érték portfólió fedezeti ügyletek összesen	**163.413**	**900**	**751**	**-478**	**129**
Valós érték fedezeti ügyletek összesen	**431.427**	**2.056**	**2.673**	**-108**	**257**

A valósérték fedezeti kapcsolatba bevont derivatívák a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban, ha pozitív a valós értékük, akkor az eszközoldalon a *„Fedezeti tételként megjelölt derivatívák”* soron, ha pedig negatív a valós értékük, akkor a forrásoldalon a *„Fedezeti tételként megjelölt derivatívák”* soron kerülnek kimutatásra.

A fedezeti kapcsolat fennállása alatt az eredményben megjelenített hatékonytalanság a *„Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek”* eredménykimutatás soron szerepel.

A valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételekre vonatkozó összegek az alábbiak voltak az időszak során:

2019.12.31 (millió Ft)	Könyv szerinti érték		A fedezett ügylet könyv szerinti értékében figyelembe vett fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változás miatti módosítás				A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott valós érték változása 2019-ben
			Eszközök		Kötelezettségek		
	Eszközök	Kötelezettségek	élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	
Vásárolt kötvények	244.490	0	4.936	0	0	0	4.489
Hitelek	81.188	0	911	1	0	0	684
Kibocsátott kötvények	0	4.573	0	0	154	0	344
Betétportfólió	0	204.728	0	0	2.014	0	-2.524
Hitelportfólió	35.334	0	-619	0	0	0	-619
Valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	**361.012**	**209.301**	**5.228**	**1**	**2.168**	**0**	**2.374**

2018.12.31 (millió Ft)	Könyv szerinti érték		A fedezett ügylet könyv szerinti értékében figyelembe vett fedezett kockázatnak tulajdonítható valósérték-változás miatti módosítás				A fedezet hatékonytalanságának számításához alkalmazott valós érték változása 2018-ban
			Eszközök		Kötelezettségek		
	Eszközök	Kötelezettségek	élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	élő kapcsolatok	bontott kapcsolatok	
Vásárolt kötvények	161.417	0	-1.895	0	0	0	-710
Hitelek	64.535	0	229	3	0	0	-91
Kibocsátott kötvények	0	0	0	0	0	0	15
Betétportfólió	0	10.963	0	0	501	0	544
Hitelportfólió	0	113.437	0	0	-522	0	607
Valós érték fedezeti kapcsolatban fedezett tételek összesen	**225.952**	**124.400**	**-1.666**	**3**	**-21**	**0**	**365**

*A Csoport a fedezett tételeknek a fedezeti elszámolás miatti valós érték módosításait attól az időponttól kezdve amortizálja az eredménybe, amikortól a fedezett tételek könyv szerinti értékét már nem módosítja a fedezeti elszámolások miatt, azaz a fedezeti kapcsolat megszűnik.

A valósérték fedezeti kapcsolatban fedezett vásárolt kötvények könyv szerinti értéke a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban az *„Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök”*, a nyújtott hitelek az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök”*, a betétek és kibocsátott kötvények az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek”* soron szerepel. A fedezett hitel- és betétportfólió elhatárolt kamattal csökkentett valós értékelésből származó értékelési különbözetei a pénzügyi-helyzet kimutatásban elkülönítetten, a „Kamatlábkockázatra vonatkozó portfóliófedezeti ügylet során fedezett tételek valós értékének változása” sorokon jelennek meg, előjelüktől függetlenül a hitelportfólióhoz kapcsolódó tételek eszközoldalon, míg a betétportfólió valós értéke a forrásoldalon.

2019-ben a valós érték fedezeti kapcsolatba bevont fedezett tételek fedezett kockázat miatti valós érték változása 2.374 millió Ft nyereség (2018-ban 281 millió Ft nyereség), amelyet a Csoport a *„Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek”* soron mutat ki.

A valós érték fedezeti kapcsolatba bevont származékos ügyletekkel kapcsolatban a Csoport 2019-ben 2.412 millió Ft veszteséget (2018-ban 108 millió Ft veszteséget) számolt el a *„Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek”* soron.

(11) A pénzügyi instrumentumok nettó nyeresége/vesztesége

Az alábbi táblázat az előző megjegyzésekben bemutatott pénzügyi instrumentumokból származó eredményeket összegzi.

(millió Ft)	Megjegyzés	2019	2018
Kereskedési célú pénzügyi instrumentumok		**3.400**	**11.541**
Nettó kamateredmény	(7)	4.235	4.894
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(9)	-835	6.647
Fedezeti elszámolásokból eredő nettó nyereségek/veszteségek		**-703**	**-458**
Nettó kamateredmény	(7)	-721	-491
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(10)	18	33
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi instrumentumok		**1.463**	**539**
Nettó kamateredmény	(7)	815	359
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(9)	648	180
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumok		**1.014**	**67**
Nettó kamateredmény	(7)	1.216	2.429
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség	(9)	-202	-2.362
Egyéb átfogó eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok		**7.042**	**5.331**
Nettó kamateredmény	(7)	6.428	4.907
Értékvesztés	(6)	2	-42
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség		614	424
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok		**40.669**	**37.053**
Nettó kamateredmény	(7)	29.408	29.793
Értékvesztés	(6)	11.288	7.668
Realizált és nem realizált nyereség/veszteség		-27	-408
A pénzügyi instrumentumok nettó nyeresége/vesztesége		**52.885**	**54.073**

(12) Egyéb működési bevételek és ráfordítások

(millió Ft)	2019	2018
Tárgyi eszköz eladás nyeresége	9	18
Készletértékesítés nyeresége	273	202
Káreseményekből származó bevételek	42	46
Kapott bérleti díj	0	226
Szakértői díjak bevétele	161	143
Számviteli szolgáltatások bevétele	63	38
Energiaszolgáltatás bevétele	651	1.782
Egyéb nem banki tevékenységek bevételei	160	299
Egyéb	313	104
Egyéb működési bevételek összesen	**1.672**	**2.858**
Tranzakciós illeték és egyéb adók	-17.135	-16.369
Káreseményekből származó ráfordítások	-56	-86
Szakértői díjak	-43	-50
Egyéb céltartalékok	-385	58
Egyéb nem banki tevékenységek ráfordításai	-59	-25
Egyéb ráfordítások	-270	-233
Egyéb működési ráfordítások összesen	**-17.948**	**-16.705**

Az egyéb működési bevételek 1.186 m Ft-os csökkenéséből legnagyobb részt az energiaszolgáltatási bevételek csökkenése magyaráz (1.131 m Ft), bevétel az értékesítésre tartott eszközhöz kapcsolódott, amely az értékesítéssel megszűnt Az egyéb működési ráfordítások növekedését a tranzakciós illeték 767 m Ft-os és az egyéb céltartalékok 443 m Ft-os növekedése okozta.

(13) Nem pénzügyi eszközök értékvesztése

Nem pénzügyi eszközök értékvesztésének alakulása:

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2019.01.01	Növekedés	Visszaírás	Záró egyenleg 2019.12.31
Egyéb nem pénzügyi eszközök (-) értékvesztése vagy (+) értékvesztésének visszaírása	**-118**	**-46**	**119**	**-45**
Egyéb	-118	-46	119	-45
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése összesen	**-118**	**-46**	**119**	**-45**

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2018.01.01	Növekedés	Visszaírás	Záró egyenleg 2018.12.31
Egyéb nem pénzügyi eszközök (-) értékvesztése vagy (+) értékvesztésének visszaírása	**-88**	**-101**	**71**	**-118**
Egyéb	-88	-101	71	-118
Nem pénzügyi eszközök értékvesztése összesen	**-88**	**-101**	**71**	**-118**

(14) Egyéb eredmény

(millió Ft)	2019	2018
Módosítás miatti nyereség/veszteség, nettó	-9	-353
Egyéb nem pénzügyi eszközök értékvesztése	-46	-101
Megszűnt tevékenységeknek nem minősülő, értékesítésre tartottá minősített befektetett eszközökből és elidegenítési csoportokból származó nyereség vagy (-) veszteség	-247	0
Egyéb eredmény	**-302**	**-454**

A *„Módosítás miatti nyereség/(veszteség), nettó”* sor olyan szerződésmódosítások eredményhatását tartalmazza, mely nem vezetett az eszközök kivezetéséhez.

(15) Személyi jellegű ráfordítások

(millió Ft)	2019	2018
Bérköltség	-20.973	-19.814
Bérjárulékok	-4.559	-4.570
Személyi jellegű egyéb kifizetések	-1.246	-1.051
Összesen	**-26.778**	**-25.435**

	2019		2018	
	Létszám (fő)	Bérköltség	Létszám (fő)	Bérköltség
Teljes munkaidős	2.504	-19.922	2 334	-18 759
Részmunkaidős	228	-1.046	211	-1 016
Nyugdíjas	10	-5	7	-39
Egyéb	0	0	0	0
Összesen	**2.742**	**-20.973**	**2 552**	**-19 814**

(16) Egyéb adminisztratív költségek

(millió Ft)	2019	2018
Irodaház költségei: bérlet, karbantartás, egyéb	-3.733	-7.837
IT költségek	-3.703	-3.028
Szakértői díjak	-3.457	-2.654
Hirdetések és PR tevékenység ráfordításai	-2.373	-1.735
Betétbiztosítási díjak	-1.323	-1.208
Kommunikációs költségek	-1.533	-1.371
Irodai beszerzések	-286	-275
Gépkocsik költségei	-307	-255
Biztonsági költségek	-148	-138
Üzleti utazási költségek	-166	-156
Oktatási költségek	-294	-182
Egyéb	-756	-494
Összesen	**-18.078**	**-19.332**

Az egyéb adminisztratív költségek megváltozott struktúrája az alábbi okokkal magyarázható: Az irodaház költségei soron a bérleti díjak az IFRS16-ra való átállás miatt csökkentek. Az IT költségek emelkedésének oka a projekt leszállítás felgyorsításához kapcsolódóan, több és komplexebb rendszerek miatt a karbantartás és támogatás költségek növekedése. A szakértői díjak emelkedésének egyik összetevője, az új székházba költözéssel kapcsolatos költségek. A hirdetés és PR tevékenység költségei emelkedésének az oka az erősebb marketing aktivitás, több és hosszabb ideig futó kampány, mind online mind televíziós felületen.

(17) Bankadó és egyéb speciális közterhek

(millió Ft)	2019	2018
Pénzügyi szervezetek különadója	-4.180	-4.045
Szanálási alap	-1.262	-931
Bankadó és egyéb speciális közterhet	**-5.442**	**-4.976**

A pénzügyi szervezetek különadóját a Csoport az adóévet megelőző második adóév módosított mérlegfőösszege után fizeti. Ennek megfelelően 2019-re a fizetendő különadó már az IFRS mérlegfőösszegen alapul, ellentétben a 2018-ra fizetendő különadó alapja a magyar számvitel szerinti elkészített mérlegből levezetett módosított mérlegfőösszegen. A különadó mértéke 50 milliárd Ft-ot meg nem haladó adóalap részre 0,15% (2018 0,15%), illetve az azt meghaladó részre 0,20% (2018 0,21%). A módosított mérlegfőösszeg számításánál bizonyos bankközi hitelek és bizonyos pénzügyi szervezetek által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok levonhatók.

A hitelintézeti különadót a Csoport az adózás előtti eredménye után fizeti. Az adó mértéke 30%, de az adójogszabályok olyan módon kapcsolják azt össze az adott évre fizetendő pénzügyi szervezetek különadójával, hogy a két különadó összességében az adóévet megelőző második adóév módosított mérlegfőösszegére számított adó eredményez. Emiatt a Csoport a hitelintézeti különadót nem tekinti nyereségadónak. A hitelintézeti különadó összege csökkenti a pénzügyi szervezetek különadóját és maximum annak összegéig kell megfizetni.

A szanálási törvény alapján a Csoport rendszeres éves díjat fizet a Szanálási Alapba, amelynek európai uniós szinten egységes és transzparens számítási módszertanát európai bizottsági rendelet határozza meg. A rendelet alapján az intézmények által fizetendő rendszeres éves díjakat a szanálási feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank számítja ki és erről minden év május 1-jéig értesíti az intézményeket. Az intézmények rendszeres éves díját úgy kell meghatározni, hogy a Szanálási Alap eszközei 2024. december 31-ig – ezen időszakra egyenletesen elosztva – elérjék a Magyarországon engedélyezett hitelintézetek biztosított betétállománya kártalanítási összeghatárt (100 000 EUR) meg nem haladó betétrészeinek legalább 1 százalékát (célszint). A Csoport kockázatalapú díjat fizető intézménynek minősül. A kockázatalapú díjak úgy kerülnek kiszámításra, hogy a korlátozott tevékenységet végző befektetési vállalkozások fix díjaival és a sávos fix díjakkal csökkentett éves célszint kerül felosztásra a kockázatalapú intézmények között, a kockázatkiigazítási szorzó segítségével korrigált díjalapjuk arányában.

(18) Nyereségadó

Az eredménykimutatásban szereplő nyereségadó

(millió Ft)	2019	2018
Tényleges adóráfordítás	**4.228**	**4.394**
Társasági adó	1.214	1.379
Iparűzési adó	2.619	2.640
Innovációs járulék	395	375
Halasztott adóráfordítás/-bevétel	**-100**	**-852**
Átmeneti különbözetek keletkezése és visszafordulása	-117	315
Negatív adóalapok adóhatásának változása	17	-1.167
Nyereségadó	**4.128**	**3.542**

A Társaság adó 2019-ben és 2018-ban is az adóalap 9%-a, az iparűzési adó 2019-ben és 2018-ban is az adóalap 2%-a, az innovációs járulék 2019-ben és 2018-ban is az adóalap 0,3%-a. A társasági adó alapja eltér az iparűzési adó és az innovációs járulék közös adóalapjától.

2018-as társasági adó alapjának meghatározásakor 1.461 millió Ft adóalap növelő tétel került figyelembevételre az IFRS 9 áttérés miatt, melynek jelentős része az értékvesztés számítás eltérő módszertanából adódik. Az áttéréshez kapcsolódó társasági adót a Csoport az áttérést követő 3 évben, egyenlő részletekben fizeti meg.

Az effektív adókulcs levezetése

	2019		2018	
	(%)	(millió Ft)	(%)	(millió Ft)
Adózás előtti eredmény		24.959		27.598
A Társaság nyereségadókulcsával számított nyereségadó	9,00%	2.246	9,00%	2.484
Adóalap-módosító tételek adóhatása	-4,84%	-1.208	-7,30%	-2.014
Veszteségelhatárolás felhasználása:				
- tárgyévben érvényesített korábbi években képződött felhasznált negatív adóalap hatása, amelyre korábban nem lett halasztott adó követelés képezve	-4,40%	-1.099	-4,48%	-1.236
- korábbi években képződött veszteségre a tárgyévben megjelenített halasztott adó követelés változása	0,07%	17	-4,23%	-1.167
Egyéb	-4,40%	-1.099	-4,48%	-1.236
Egyéb nyereségadó – helyi iparűzési adó, innovációs járulék	12,15%	3.033	10,92%	3.015
Összesen	**16,54%**	**4.128**	**12,83%**	**3.542**

Egyéb átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban megjelenített nyereségadó

(millió Ft)	2019			2018		
	Adózás előtt	**Adó (ráfordítás) / Adóbevétel**	**Adózás után**	**Adózás előtt**	**Adó (ráfordítás) / Adóelőny**	**Adózás után**
Tételek, amelyek nem lesznek átsorolva az eredménybe						
Valós értékelés tartalékának változása (tőkeinstrumentumok)	329	-32	297	143	-10	133
Tételek, amelyek nem lesznek átsorolva az eredménybe - összesen	**329**	**-32**	**297**	**143**	**-10**	**133**
Tételek, amelyeket a Csoport átsorolt, vagy a későbbiekben át fog sorolni az eredménybe						
Fedezeti ügyletek tartalékának változása						
A valós érték változásának hatékony része	790	-71	719	-511	30	-481
Az eredménybe átvezetett nettó összeg	154	-14	140	106	6	112
Valós értékelés tartalékának változása (adósságinstrumentumok)						
A valós érték változása	4.362	-393	3.969	-1.842	152	-1.690
Az eredménybe átvezetett nettó összeg	-138	13	-125	82	7	89
Tételek, amelyeket a Csoport átsorolt, vagy a későbbiekben át fog sorolni az eredménybe - összesen	**5.168**	**-465**	**4.703**	**-2.165**	**195**	**-1.970**
Külföldi érdekeltségekkel kapcsolatos deviza átszámítási különbözetek			91			-124
Összesen	**5.497**	**-497**	**5.091**	**-2.022**	**185**	**-1.961**

A halasztott adó egyenlegének változása

	Nettó egyenleg 2019. január 1-jén	Eredményben megjelenített összeg	Egyéb átfogó jövedelemben megjelenített összeg	Egyenleg 2019. december 31-én		
				Nettó	Halasztott adókövetelések	Halasztott adókötelezettségek
Ingatlanok és berendezések; immateriális javak	-5	42	0	37	37	0
Befektetési célú értékpapírok - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt	-282	0	-412	-694	0	-694
Származékos ügyletek*	106	0	-85	21	21	0
Várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztés	299	95	0	394	394	0
Elhatárolt veszteség	1.831	-17	0	1.814	1.814	0
Vevőkövetelésre képzett értékvesztés	22	-22	0	0	0	0
Egyéb eszközök, kötelezettségek	-1	1	0	0	0	0
Nettó halasztott adókövetelés (-kötelezettség) beszámítást megelőzően				**1.572**	**2.266**	**-694**
Beszámítás					-691	691
Adókövetelések /Adókötelezettségek	**1.970**	**99**	**-497**	**1.572**	**1.575**	**-3**

	Nettó egyenleg 2018. január 1-jén	IFRS 9 alkalmazásának hatása	Eredményben megjelenített összeg	Egyéb átfogó jövedelemben megjelenített összeg	Egyenleg 2018. december 31-én		
					Nettó	Halasztott adókövetelések	Halasztott adókötelezettségek
Ingatlanok és berendezések; immateriális javak	-76	0	71	0	-5	0	-5
Befektetési célú értékpapírok - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt	-430	0	0	148	-282	0	-282
Származékos ügyletek*	69	0	0	37	106	106	0
Várható hitelezési veszteségre képzett értékvesztés	694	0	-395	0	299	299	0
Elhatárolt veszteség	664	0	1.167	0	1.831	1.831	0
Vevőkövetelésre képzett értékvesztés	10	0	11	0	21	21	0
Egyéb eszközök, kötelezettségek	1	0	-1	0	0	0	0
Nettó halasztott adókövetelés (-kötelezettség) beszámítást megelőzően					**1.970**	**2.257**	**-287**
Beszámítás						-285	285
Adókövetelések /Adókötelezettségek	**932**	**0**	**853**	**185**	**1.970**	**1.972**	**-2**

*A származékos ügyletek nettó módon kerülnek megjelenítésre.

2019-ban 1.575 millió Ft (2018: 1.972 millió Ft) halasztott adókövetelés került felvételre, mely a következő tételekből tevődik össze:

- 432 millió Ft (2018: 317 millió Ft) a társasági adóalapot módosító, átmeneti különbségeket okozó visszaforduló tételek miatt került megképzésre,
- 1.814 millió Ft (2018: 1.831 millió Ft), mely a korábbi évekről hozott elhatárolt veszteségek egyenlegéből várhatóan a jövőben felhasználható lesz a Csoport megítélése szerint,
- -671 millió Ft millió Ft (2018: -176 millió Ft), mely az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékének, valamint a cash-flow fedezeti ügyletek valós értékének az egyéb átfogó eredményben elszámolt összegére lett megképezve.

2019-ben 3 millió Ft (2018: -2 millió Ft) halasztott adókötelezettség került felvételre, mely az értékesíthető pénzügyi eszközök valós értékének az egyéb átfogó eredményben elszámolt összegére lett megképezve.

Elhatárolt veszteség, melyre nem került halasztott adókövetelés felvételre lejárat szerinti bontásban

Lejárat	2019	2018
2020.12.31	21.856	21.856
2030.12.31	136.245	148.248
Összesen	**158.101**	**170.104**

2019. december 31-én a Csoport 158.101 millió Ft (2018: 170.104 millió Ft) összegű jövőben várhatóan fel nem használható negatív adóalappal rendelkezik, melyből 21.856 millió Ft 2020. december 31-et magába foglaló, 136.245 millió Ft pedig 2030. december 31-et magában foglaló adóévben lehet utoljára érvényesíteni. Az elhatárolt veszteséget a törvényi előírásnak megfelelően keletkezésük sorrendjében lehet felhasználni, így elsőként a 2030-ban lejáró veszteségeket kell felhasználni. A korábbi évek elhatárolt vesztesége legfeljebb a felhasználása nélkül számított adóévi adóalap 50 százalékáig számolható el csökkentő tételként.

A Csoport jelenleg 3 éves üzleti tervet készít, mely alapján 1.831 millió Ft halasztott adó követelés került elszámolása a 2020., illetve a 2021-es évek tekintetében 40.693 millió Ft adóalapra vonatkozóan, mivel a következő 2 évben valószínű, hogy lesz olyan adóköteles nyereség, amellyel szemben az elhatárolt negatív adóalap felhasználható.

(19) Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek

	2019.12.31			2018.12.31		
(millió Ft)	**HUF**	**Deviza**	**Összesen**	**HUF**	**Deviza**	**Összesen**
Pénztár és csekk	87.532	11.102	98.634	82.291	9.576	91.867
Magyar Nemzeti Bank	3.452	0	3.452	39.845	0	39.845
Egyéb bank	5.558	18.511	24.069	5.452	19.566	25.018
Összesen	**96.542**	**29.613**	**126.155**	**127.588**	**29.142**	**156.730**

A Magyar Nemzeti Banknál (MNB) vezetett folyószámla a kötelező tartalékot tartalmazza. A Csoportnak bizonyos betétek után az MNB-nél 1 % (2018: 1 %) kötelező tartalékot kell elhelyezni. Az előírt átlagos tartalék egyenlege 18.632 millió Ft volt (2018: 16.904 millió Ft), amely azért ilyen alacsony, mert a Csoport a kötelező tartalék fennmaradó összegét úgy biztosítja, hogy államkötvényeket tart a portfóliójában.

(20) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök

Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök

2019.12.31 (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték
Származékos eszközök	**1.331.560**	**797**	**0**	**29.870**	**30.667**
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	*334.106*	*368*	*0*	*9.792*	*10.160*
Kamatláb	433.655	0	0	19.063	19.063
Részvény	0	0	0	41	41
Deviza	897.905	797	0	10.766	11.563
Egyéb	0	0	0	0	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok		**2.671**	**0**	**163**	**2.834**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		**24.684**	**139**	**36**	**24.859**
Államkötvények és kincstárjegyek		24.471	138	34	24.643
Vállalati és egyéb kötvények		140	1	2	143
Banki kötvények		73	0	0	73
Hitelek és előlegek		**0**	**0**	**0**	**0**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	**1.331.560**	**28.152**	**139**	**30.069**	**58.360**

2018.12.31 (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték
Származékos eszközök	**1.489.513**	**388**	**0**	**31.243**	**31.631**
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	*451.6780*	*17*	*0*	*9.364*	*9.382*
Kamatláb	623.074	-18	0	19.206	19.188
Részvény	0	0	0	24	24
Deviza	866.439	406	0	12.012	12.418
Egyéb	0	0	0	1	1
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok		**1.451**	**0**	**-4**	**1.447**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok		**14.773**	**83**	**4**	**14.860**
Államkötvények és kincstárjegyek		14.324	82	5	14.411
Vállalati és egyéb kötvények		0	0	0	0
Banki kötvények		449	1	-1	449
Hitelek és előlegek		**0**	**0**	**0**	**0**
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	**1.489.513**	**16.612**	**83**	**31.243**	**47.938**

A Monetáris Tanács 2017. november 21-én egy újabb nem-konvencionális eszközök 2018. januári bevezetéséről döntött. Ezen eszközök egyike az általános hatáskörű, feltétel nélküli monetáris politikai célú kamatcsere-eszköz (MIRS). Az eszköz bevezetésének célja, hogy a laza monetáris kondíciók a hozamgörbe hosszabb szakaszán is érvényesüljenek, valamint segítse a hosszú kamatfixálású hitelek arányának növekedését.

Az általános hatáskörű monetáris politikai eszközként bevezetett 5 és 10 éves futamidejű MIRS igénybevételére az MNB által kiírt tendereken pályázhattak a bankok, mérlegfőösszegük arányában. A korábbi jegybanki IRS-programokhoz képest eltérés, hogy a MIRS használata nem feltételhez kötött. A Csoport kihasználta az igénybevehető keretet. Az eszköz igénybevétele lehetőséget biztosított a Csoport fix kamatozású hitelezésének erősítésére.

A MIRS rendelkezésre bocsátása az MNB által meghirdetett kondíciókon történt, mely kedvezőbb volt az aktuális piaci kondícióknál. Ezen derivatívák kezdeti valós értékének meghatározása a tender meghirdetésének időpontjában jegyzett (különböző lejáratú) IRS ügyletek áraiból felépített hozamgörbéken alapuló diszkontálással valósult meg. A Csoport a pénzügyi instrumentum felvételénél a piaci árhoz viszonyított kezdeti valósérték különbözetet eredményként számolta el.

2018 folyamán a Csoport 95.136 millió Ft névérték összegben kötött MIRS kamatswapokat, 2019-ben nem voltak új ügyletek. Ezen swapok 2019.12.31-én fennálló eszközoldali könyv szerinti értéke 164 millió Ft (2018.12.31-én 3.517 millió Ft), a forrásoldali könyv szerinti értéke 2.056 millió Ft (2018.12.31-én 145 millió Ft) volt, illetve a MIRS-ek kapcsán elszámolt 5.480 millió Ft-os valós értékelési veszteség (2018-ban 4.135 millió Ft-os nyereség) a *„Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény"* soron jelent meg.

Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök

2019.12.31 **(millió Ft)**	**Bekerülési érték**	**Elhatárolt kamat**	**Nem realizált nyereség/ veszteség**	**Könyv szerinti érték**	**A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nem teljesítő kitettségek**
Hitelek és előlegek	**33.200**	**26**	**770**	**33.996**	**-260**
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**33.200**	**26**	**770**	**33.996**	**-260**

2018.12.31 **(millió Ft)**	**Bekerülési érték**	**Elhatárolt kamat**	**Nem realizált nyereség/ veszteség**	**Könyv szerinti érték**	**A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nem teljesítő kitettségek**
Hitelek és előlegek	**7.545**	**32**	**114**	**7.691**	**-154**
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**7.545**	**32**	**114**	**7.691**	**-154**

A Csoport a nem kereskedési célú, eredménnyel szemben valós értéken értékelt Hitelek és előlegek között olyan nyújtott hiteleket jelenít meg, amelyek pénzáramlásai nem kizárólag tőke- illetve kamatfizetéseket testesítenek meg.

A kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelendő hitelek állománya 2018 folyamán elsősorban az Aegon portfólió részeként vásárolt hitelállománnyal nőtt 1,6 milliárd Ft értékben. A lakossági szektorban a fedezetlen termékcsoportban jelentősen nőtt az állomány, a kötelezően valós értékre sorolt babaváró hitel állomány az év végére elérte a 25 milliárd Ft-ot.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök

2019.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/ veszteség	Könyv szerinti érték	A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nem teljesítő kitettségek
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	**20.899**	**537**	**-1.199**	**20.237**	**0**
Államkötvények és kincstárjegyek	20.899	537	-1.199	20.237	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök összesen	**20.899**	**537**	**-1.199**	**20.237**	**0**

2018.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/ veszteség	Könyv szerinti érték	A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nem teljesítő kitettségek
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	**24.964**	**660**	**-1.412**	**24.212**	**0**
Államkötvények és kincstárjegyek	24.964	660	-1.412	24.212	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök összesen	**24.964**	**660**	**-1.412**	**24.212**	**0**

A Bank a deviza- és kamatláb kockázatok fedezésére kamatswap ügyleteket alkalmaz, melyek az eredménnyel szemben valós értéken kerülnek megjelenítésre. Ezekkel az ügyletekkel kapcsolatos értékelési inkonzisztenciának csökkentésére kerültek az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök közé sorolásra államkötvények és kincstárjegyek.

Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök állományában az előző évhez képest csökkenés történt, mely elsősorban 2019 folyamán lejárt államkötvényeknek tulajdonítható.

(21) Bankközi kihelyezések

	2019.12.31					2018.12.31				
	Éven belül		Éven túl			Éven belül		Éven túl		
(millió Ft)	HUF	Deviza	HUF	Deviza	Összesen	HUF	Deviza	HUF	Deviza	Összesen
Magyar Nemzeti Bank	175.137	0	0	0	175.137	112.538	36.970	0	0	149.508
Egyéb bank	44.613	21.342	0	42.480	108.435	58.589	185.185	0	15.059	258.833
Értékvesztés	0	-17	0	-4	-21	-2	-3	0	-4	-9
Bankközi kihelyezések	**219.750**	**21.325**	**0**	**42.476**	**283.551**	**171.125**	**222.152**	**0**	**15.055**	**408.332**

A bankközi kihelyezések a mérlegben az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök”* soron szerepelnek.

A Magyar Nemzeti Bankkal szemben fennálló egyenleg legnagyobb részét az egynapos követelések tették ki, ennek

állománya 24.602 millió Ft-tal nőtt 2018-ról 2019-re. Az egyéb bankközi kihelyezések állománya 124.781 millió Ft-tal csökkent 2019 során az előző évhez képest.

(22) Nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt értékpapír-befektetések

Ez a megjegyzés a nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt, értékpapírpiacon jegyzett értékpapírokat mutatja be. Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt (FVTPL) papírok a *(20) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök* megjegyzésben, míg a nem jegyzett értékpapírok a *(23) Befektetések nem jegyzett értékpapírokban* megjegyzésben kerülnek részletezésre.

A nem eredménnyel szemben valós értéken értékelt, értékpapírpiacon jegyzett értékpapírok állományából 179 millió Ft az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök"* mérlegsoron, 523 millió Ft pedig *„Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök"* soron szerepel.

A Csoport kötelezettségei fedezetére 2019-ben 1.200 millió Ft értékben (2018: 1.636 millió Ft) adott biztosítékba az értékpapír-befektetésekből.

2019-ben az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapírokkal kapcsolatban 4.772 millió Ft nyereséget számolt el a Csoport az átfogó jövedelemre vonatkozó kimutatásban (2018: 1.728 millió Ft nyereséget), és 138 millió Ft nyereség került átsorolásra az egyéb átfogó jövedelemből az eredménybe (2018: 82 millió Ft ráfordítás).

2019-ben Csoport szinten addicionális limit került elfogadásra az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt banki kötvényekkel kapcsolatban, ennek következtében ezek állománya nőt. Ezzel szemben államkötvények esetében a limit csökkentésre került, így az állomány is kismértékben csökkent.

A Magyar Nemzeti Bank 2019-ben elindította a Növekedési Kötvényprogramot, melynek keretében vállalati kötvények beszerzésére került sor.

Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapír-befektetések

2019.12.31 **(millió Ft)**	**Bekerülési érték**	**Elhatárolt kamat**	**Nem realizált nyereség/ veszteség**	**Diszkont/ prémium**	**Érték-vesztés**	**Könyv szerinti érték**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Államkötvények és kincstárjegyek	123.303	1.287	0	-5.914	-11	118.665
Banki kötvények	60.000	14	0	0	-1	60.013
Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok összesen	**183.303**	**1.301**	**0**	**-5.914**	**-12**	**178.678**

2018.12.31 **(millió Ft)**	**Bekerülési érték**	**Elhatárolt kamat**	**Nem realizált nyereség/ veszteség**	**Diszkont/ prémium**	**Érték-vesztés**	**Könyv szerinti érték**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok						
Államkötvények és kincstárjegyek	145.477	1.844	0	-5.455	-6	141.860
Banki kötvények	60.000	11	0	0	-5	60.006
Amortizált bekerülési értéken értékelt értékpapírok összesen	**205.477**	**1.855**	**0**	**-5.455**	**-11**	**201.866**

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt értékpapír-befektetések

2019.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/ veszteség	Diszkont/ prémium	Érték-vesztés	Könyv szerinti érték
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok összesen	**977**	**0**	**622**	**0**	**0**	**1.567**
Üzletrészek	51	0	16	0	0	35
Részvények	433	0	576	0	0	1.009
Befektetési jegyek	493	0	30	0	0	523
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	**516.179**	**2.881**	**12.004**	**-7.663**	**-49**	**523.354**
Államkötvények és kincstárjegyek	238.626	2.336	10.387	-7.648	-21	243.680
Vállalati és egyéb kötvények	8.895	370	242	86	-9	9.586
Banki kötvények	268.658	175	1.375	-101	-19	270.088
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**517.156**	**2.881**	**12.626**	**-7.663**	**-49**	**524.921**

2018.12.31 (millió Ft)	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/ veszteség	Diszkont/ prémium	Érték-vesztés	Könyv szerinti érték
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok összesen	**902**	**0**	**294**	**0**	**0**	**1.197**
Üzletrészek	50	0	-16	0	0	35
Részvények	413	0	283	0	0	696
Befektetési jegyek	439	0	27	0	0	466
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	**467.669**	**3.037**	**3.174**	**-6.702**	**-51**	**467.127**
Államkötvények és kincstárjegyek	241.907	2.606	1.956	-6.582	-12	239.875
Banki kötvények	225.762	431	1.218	-120	-39	227.252
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**468.571**	**3.037**	**3.468**	**-6.702**	**-51**	**468.324**

A Csoport úgy döntött, hogy az egyéb, kontroll alatt nem lévő részesedéseinek értékelését az egyéb átfogó jövedelemmel szemben értékeli és ennek megfelelően a valós érték változását sosem jeleníti meg az eredményben. A választás mögött az az ok áll, hogy ezek a részesedések nem a Csoport jövedelemtermelését, nyereségszerzését szolgálják, hanem különböző banki szolgáltatások nyújtását (pl. bankkártya-, pénzforgalmi tevékenység stb.) teszik lehetővé.

2018 során a tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok állományának változása kizárólag a nem realizált valós érték változásából adódott; 2019-ben viszont ezen mozgáson túl további változást jelentett a CF Pharma Gyógyszergyártó Kft. eladása.

(23) Befektetések nem jegyzett értékpapírokban

(millió Ft)	Tulajdoni részesedés % 2019.12.31	Tulajdoni részesedés % 2018.12.31	Nettó könyv szerinti érték 2019.12.31	Nettó könyv szerinti érték 2018.12.31
RC Gazdasági és Adótanácsadó Zrt.	20,00%	20,00%	6	3
Garantiqa Hitelgarancia Zrt.	0,19%	0,19%	15	15
SWIFT	0,02%	0,02%	30	28
VISA Inc C.	0,03%	0,03%	988	678
CF Pharma Gyógyszergyártó Kft.	0,00%	13,19%	0	1
Pannon Lúd Mezőgazdasági és Szolgáltató Kft.	0,89%	0,89%	5	5
Befektetési jegyek	-	-	523	467
Befektetések nem jegyzett értékpapírokban összesen			**1.567**	**1.197**

A befektetések nem jegyzett értékpapírokban az *„Egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök”* mérlegsoron kerülnek bemutatásra. 2018-ban a könyv szerinti értékek változása kizárólag a valós értékek változásából fakadt, míg 2019-ben pedig ezen túl a CF Pharma Gyógyszergyártó Kft. eladása is látható.

(24) Tárgyi eszközök, immateriális javak és goodwill

(millió Ft)	Bruttó könyv szerinti érték 2019.01.01	IFRS 16 standard első alkalmazása - használatijog-eszköz felvétele	Módosított nyitó egyenleg 2019.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2019.12.31	Halmozott értékcsökkenés/amortizáció 2019.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2019.12.31	Könyv szerinti érték 2019.12.31
Tárgyi eszközök													
Ingatlanok	10.700	9.549	20.249	1.899	0	-2	22.146	-7.801	-2.433	0	0	-10.234	11.912
Gépek, berendezések	16.028	0	16.028	3.039	-2.335	-1	16.731	-12.139	-1.418	2.029	1	-11.527	5.204
Tárgyi eszközök összesen	**26.728**	**9.549**	**36.277**	**4.938**	**-2.335**	**-3**	**38.877**	**-19.940**	**-3.851**	**2.029**	**1**	**-21.761**	**17.116**
Immateriális javak													
Vásárolt szoftver	49.247	0	49.247	5.730	-175	2	54.804	-33.810	-3.773	175	0	-37.408	17.396
Saját fejlesztésű szoftver	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Egyéb immateriális javak	1.761	0	1.761	0	0	1	1.762	-583	-26	0	-1	-610	1.152
Immateriális javak összesen	**51.008**	**0**	**51.008**	**5.730**	**-175**	**3**	**56.566**	**-34.393**	**-3.799**	**175**	**-1**	**-38.018**	**18.548**

(millió Ft)	Bruttó könyv szerinti érték 2018.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2018.12.31	Halmozott értékcsökkenés/amortizáció 2018.01.01	Növekedés	Csökkenés	Átsorolás	2018.12.31	Könyv szerinti érték 2018.12.31
Tárgyi eszközök											
Ingatlanok	10.741	2.911	-2.952	0	10.700	-7.233	-978	411	0	-7.801	2.899
Gépek, berendezések	27.895	4.429	-3.511	-12.785	16.028	-16.866	-1.607	999	5.335	-12.139	3.889
Tárgyi eszközök összesen	**38.636**	**7.340**	**-6.463**	**-12.785**	**26.728**	**-24.099**	**-2.585**	**1.410**	**5.335**	**-19.940**	**6.788**
Immateriális javak											
Vásárolt szoftver	44.075	5.601	-420	-9	49.247	-30.483	-3.746	419	0	-33.810	15.437
Egyéb immateriális javak	1.798	0	-37	0	1.761	-575	-31	23	0	-583	1.178
Immateriális javak összesen	**45.873**	**5.601**	**-457**	**-9**	**51.008**	**-31.058**	**-3.777**	**442**	**0**	**-34.393**	**16.615**

Az immateriális javak könyv szerinti értékében a Csoport az eszköz előállítása során 968 millió Ft értékben számolt el ráfordításokat 2019-ben (2018-ban 744 millió Ft értékben).
2019. december 31-én az Ingatlanok között 8.635 millió Ft, a Gépek, berendezések soron pedig 308 millió Ft kerül megjelenítésre, mint használatijog-eszköz.
A Csoport 2019-ben és 2018-ban is 1.048 millió Ft goodwillt mutatott ki könyveiben. Ebből a Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt-hez 1.023 millió Ft, a Raiffeisen Autó Lízing Kft-hez 13 millió Ft és az SCT Kárász utca Kft-hez pedig 12 millió Ft üzleti vagy cégérték kapcsolódott.
2019-ben és 2018-ban nem keletkezett új goodwill és értékvesztés sem lett elszámolva az üzleti vagy cégértékre vonatkozóan.

(25) Lízingek

A Csoport, mint lízingbevevő (IFRS 16)

A Csoport lízing keretében ingatlanokat, jellemzően irodahelységeket és fiókokat, valamint gépjárműveket vesz bérbe. Az ingatlanlízinggel kapcsolatos szerződések jelentős része 3 vagy 5 éves bérleti idővel rendelkezik, melyek esetében 3, illetve 5 éves hosszabbítási opció került rögzítésre. Az ennél rövidebb bérleti idővel rendelkező szerződések esetében 1 vagy 2 éves hosszabbítási opció került rögzítésre. A határozatlan idejű szerződések 1 év felmondási idővel rendelkeznek.

A Csoport 2020-ban új székházba fog költözni, ezért a meglévő székházbérleti szerződések 2019.12.31-i hatállyal felmondásra kerültek. A Csoport a korábbi székházbérleti szerződést a standard által biztosított áttéréskori gyakorlati egyszerűsítés alapján rövid lejáratú lízingnek minősítette, így standard kezdeti alkalmazásakor a szerződéssel kapcsolatosan nem jelenített meg használatijog-eszközt és lízingkötelezettséget. Az új székházzal kapcsolatos szerződés 2020. során fog felvételre kerülni várhatóan 16.267 millió Ft értékben.

A gépjárművek minden esetben 6 éves bérleti idővel rendelkeznek, hosszabbítási opció nem került rögzítésre a szerződésekben. A Csoport a gépjárműveket az IAS 17 hatálya alatt is lízingként jelenítette meg így ezekkel kapcsolatban használatijog-eszköz és lízingkötelezettség került felvételre.

A Csoport továbbá számítástechnikai eszközöket is bérbe vesz, azonban ezek rövid futamidejű lízingeknek minősülnek vagy a mögöttes eszköz kis értékű, így a Csoport választása alapján ezekkel kapcsolatban nem került használatijog-eszköz és lízingkötelezettség felvételre.

A Csoportnak nincsenek visszlízing ügyletei.

Használatijog-eszköz

Az ingatlanokkal és gépjárművekkel kapcsolatos használatijog-eszközök az ingatlanok, gépek és berendezések között kerülnek megjelenítésre (lásd 24. megjegyzést):

	Bruttó könyv szerinti érték				Halmozott értékcsökkenés/amortizáció				Könyv szerinti érték
(Ft)	**2019.01.01**	**Növekedés**	**Csökkenés**	**2019.12.31**	**2019.01.01**	**Növekedés**	**Csökkenés**	**2019.12.31**	**2019.12.31**
Használatijog-eszköz									
Ingatlanok	9.549	606	0	10.155	0	-1.520	0	-1.520	8.635
Gépjárművek	1.267	37	-865	439	-574	-135	578	-131	308
Használatijog-eszköz összesen	**10.816**	**643**	**-865**	**10.594**	**-574**	**-1.655**	**578**	**-1.651**	**8.943**

Lízing kötelezettségek

A Csoport a mérlegben a lízingkötelezettségeket az „Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek" soron jeleníti meg, melyek lejárat szerinti bontása 2019. december 31-én a következő:

(millió Ft)	**2019.12.31**
1 éven belül	1.539
1 - 5 év között	4.884
5 éven túl	2.827
Összesen	**9.250**

Cash-flow-ban elszámolt tételek

2019-ben 1.800 millió Ft volt a teljes pénzkiáramlás a lízingszerződésekkel kapcsolatosan, mely a cash-flow kimutatásban a „Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések", illetve a „Fizetett kamatok" sorokon kerülnek megjelenítésre.

Eredményként elszámolt összegek

Az IFRS 16 standardnak megfelelően 2019-ben az eredményben megjelenített összegek:

(millió Ft)	2019.12.31
Lízingkötelezettségből eredő kamatráfordítások	276
Rövid futamidejű lízingekhez kötődő ráfordítások	1.374
Kisértékű eszközök lízingjeihez kötődő ráfordítások, kivéve a kisértékű eszközök rövid futamidejű lízingjeihez kötődő ráfordításokat	61
Összesen	**1.711**

A 2019-es évben a Csoport 1.711 millió Ft (2018: 721 millió Ft) ráfordítást számolt el lízingekkel kapcsolatban az adminisztratív költségek között.

Az elszámolt ráfordítás azért növekedett jelentősen 2018-hoz képest, mivel a Bank 2018-ban megvásárolta a Késmárk utca 11-13. Kft.-t, melytől az egyik székházát bérelte, a kapcsolódó bérleti díjak pedig konszolidáció során kiszűrésre kerültek 2018-ban. Az épület eladásra került, így 2019-ben pedig már az új tulajdonostól került az ingatlan bérbevételre.

(26) Egyéb eszközök

(millió Ft)	2019.12.31	2018.12.31
Elhatárolások	2.082	2.419
Anyagok és készletek	184	204
Követelés fejében átvett készletek és ingatlanok	638	1.196
Adókövetelések	134	109
Egyéb eszközök	9	10
Egyéb eszközök összesen	**3.047**	**3.938**
ebből: értékvesztés	-45	-118

2018-ban és 2019-ben az egyéb eszközök jelentős részét az elhatárolások és a követelés fejében átvett eszközök teszik ki. Mindkét tételnél megfigyelhető nagyobb mozgás a két év során: egyrészt a költségek és ráfordítások aktív időbeli elhatárolásának 486 millió Ft-os csökkenését részben ellensúlyoztat a szállítói előlegek állománya. Másrészt több ingatlan értékesítése révén csökkent a követelések fejében átvett készletek és ingatlanok értéke. A kimutatott értékvesztés is a követelés fejében átvett ingatlanokhoz kapcsolódik.

(27) Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek

2019.12.31 (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték
Származékos ügyletek - kereskedési célú	**1.233.640**	**325**	**0**	**27.343**	**27.668**
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	*254.985*	*-103*	*0*	*6.793*	*6.690*
Kamatláb	413.530	0	0	15.647	15.647
Részvény	1	0	0	223	223
Deviza	820.109	325	0	11.473	11.798
Származékos ügyletek összesen	**1.233.640**	**325**	**0**	**27.343**	**27.668**
Rövid pozíciók		37	0	0	37
Rövid pozíciók összesen		**37**	**0**	**0**	**37**
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**1.233.640**	**362**	**0**	**27.343**	**27.705**

2018.12.31 (millió Ft)	Derivatívák névértéke	Bekerülési érték	Elhatárolt kamat	Nem realizált nyereség/veszteség	Könyv szerinti érték
Származékos ügyletek - kereskedési célú	**1.473.324**	**502**	**0**	**26.516**	**27.018**
Ebből gazdasági fedezeti ügylet	*357.001*	*114*	*0*	*5.129*	*5.243*
Kamatláb	548.728	0	0	14.295	14.295
Részvény	1	0	0	70	70
Deviza	924.595	502	0	12.151	12.653
Származékos ügyletek összesen	**1.473.324**	**502**	**0**	**26.516**	**27.018**
Rövid pozíciók		1.406	0	0	1.406
Rövid pozíciók összesen		**1.406**	**0**	**0**	**1.406**
Eredménnyel szemben valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**1.473.324**	**1.908**	**0**	**26.516**	**28.424**

A Csoport minősített fedezeti kapcsolatban meg nem jelölt egyéb származékos termékeket használ deviza-, kamatláb- és részvénypiaci kockázati kitettségei kezeléséhez. Az alkalmazott instrumentumok kamatlábswapok, kétdevizás kamatlábswapok, határidős ügyletek és opciók. Ezeknek az ügyleteknek a valós értékét a fenti táblázat mutatja. Szintén a fenti táblázatban szerepelnek a kereskedési céllal kötött származékos ügyletek.

A mérlegben az eredménnyel szemben valós értéken értékelt fenti kötelezettségeket a Csoport a mérlegben *a "Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek"* között mutatja ki.

(28) Pénzügyi kötelezettségek egyeztető táblája a mérlegsorokhoz

A következő táblázat a közzétételek céljaira a meghatározott pénzügyi kötelezettség osztályokat egyeztetése a megfelelő mérlegsorokkal.

2019.12.31 (millió Ft)	Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi kötelezettségek	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Összesen
Bankbetétek	0	0	290.302	**290.302**
Ügyfélbetétek	0	0	1.937.060	**1.937.060**
Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	51.164	**51.164**
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	4.646	**4.646**
Származékos kötelezettségek	27.668	0	0	**27.668**
Rövid pozíciók	37	0	0	**37**
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	0	0	15.824	**15.824**
Összesen	**27.705**	**0**	**2.298.996**	**2.326.701**

2018.12.31 (millió Ft)	Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek	Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi kötelezettségek	Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek	Összesen
Bankbetétek	0	0	270.900	**270.900**
Ügyfélbetétek	0	0	1.821.822	**1.821.822**
Hátrasorolt kötelezettségek	0	0	45.382	**45.382**
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	12.137	**12.137**
Származékos kötelezettségek	27.018	0	0	**27.018**
Rövid pozíciók	1.406	0	0	**1.406**
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	0	0	7.667	**7.667**
Összesen	**28.424**	**0**	**2.157.908**	**2.186.332**

(29) Bankbetétek és ügyfélbetétek

Bankbetétek

	2019.12.31					2018.12.31				
	Éven belül		Éven túl			Éven belül		Éven túl		
(millió Ft)	HUF	Deviza	HUF	Deviza	Összesen	HUF	Deviza	HUF	Deviza	Összesen
Devizabelföldi	2.303	5.048	111.087	128.563	247.001	4.584	5.355	85.009	154.222	249.170
Devizakülföldi	38.245	349	0	4.707	43.301	15.862	6	0	5.862	21.730
Bankbetétek összesen	**40.548**	**5.397**	**111.087**	**133.270**	**290.302**	**20.446**	**5.361**	**85.009**	**160.084**	**270.900**

Ügyfélbetétek

	2019.12.31					2018.12.31				
	Éven belül		Éven túl			Éven belül		Éven túl		
(millió Ft)	HUF	Deviza	HUF	Deviza	Összesen	HUF	Deviza	HUF	Deviza	Összesen
Devizabelföldi	1.287.103	578.115	2.852	874	1.868.944	1.174.510	559.336	5.139	1.036	1.740.021
Devizakülföldi	27.984	38.726	0	1.406	68.116	38.241	43.329	1	230	81.801
Ügyfélbetétek összesen	**1.315.087**	**616.841**	**2.852**	**2.280**	**1.937.060**	**1.212.751**	**602.665**	**5.140**	**1.266**	**1.821.822**

A bankbetétek és ügyfélbetétek az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek”* mérlegsoron szerepelnek.

Az ügyfélbetétek esetén mind a lakossági, mind vállalati szektorban jelentősen nőtt az elhelyezett állomány.

Az Országos Betétbiztosítási Alapnál fedezett betétállomány (kártalanítási összeg) 2019 végén 765 milliárd Ft volt (2018: 717 milliárd Ft).

(30) Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok

(millió Ft)	2019.12.31 Névérték	2019.12.31 Könyv szerinti érték	2018.12.31 Névérték	2018.12.31 Könyv szerinti érték
Amortizált bekerülési értéken értékelt	**4.132**	**4.646**	**10.958**	**12.137**
fix	4.052	4.573	10.185	11.335
változó	80	73	773	802
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok összesen	**4.132**	**4.646**	**10.958**	**12.137**

A kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok a mérlegben az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek”* soron szerepelnek.

Az Országos Betétbiztosítási Alapnál fedezett kibocsátott kötvényállomány (kártalanítási összeg) 2019 végén 77 millió Ft volt (2018: 1,8 milliárd Ft).

(31) Hátrasorolt kötelezettségek

2018.12.31 Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	Összeg eredeti devizában (millió)	Devizanem	Kamatláb (%)	Lejárat	Könyv szerinti érték (millió Ft)
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	22	EUR	5,69	2024.12.31	7.406
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	45	EUR	5,83	2024.12.31	14.820
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	28	EUR	5,68	2024.12.31	9.201
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	28	EUR	5,68	2024.12.31	9.201
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	32	EUR	5.83	2024.12.31	10.536
Hátrasorolt kötelezettségek összesen		**155**				**51.164**

2018.12.31 Kölcsönnyújtó	Felvét dátuma	Összeg eredeti devizában (millió)	Devizanem	Kamatláb (%)	Lejárat	Könyv szerinti érték (millió Ft)
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	20	EUR	5,69	2024.12.31	6.530
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	41	EUR	5,83	2024.12.31	12.993
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	25	EUR	5,68	2024.12.31	8.107
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	25	EUR	5,68	2024.12.31	8.107
Raiffeisen Bank International AG	2017.12.29	30	EUR	5,83	2024.12.31	9.645
Hátrasorolt kötelezettségek összesen		**141**				**45.382**

A hátrasorolt kötelezettségek az *„Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek”* mérlegsoron szerepelnek. Ezek a hitelfelvételek a Csoport közvetlen, feltétlen és külön biztosíték nélküli kötelezettségei, amelyek a Csoport egyéb betéteseivel, illetve hitelezőivel szembeni kötelezettségekhez képest hátrasoroltak.

A Bank alárendelt kölcsöntőke szerződéseinek visszafizetéséről és új kondíciókkal való folyósításáról szerződést írt alá az anyavállalattal 2019. december 20-án, melynek értelmében 2020. február-március folyamán 140 millió EUR kerül visszafizetésre és 155 millió EUR újrafolyósításra 2027-2032-ig kiterjesztett lejárattal, és 2,88-3,13% közötti kamatlábakkal. A tranzakció végrehajtásához szükséges MNB jóváhagyásról (48) Mérlegfordulónap után események jegyzetben írunk.

(32) Egyéb kötelezettségek

(millió Ft)	2019.12.31	2018.12.31
Elhatárolások	3.546	3.601
Adókötelezettségek	2.762	3.378
Egyéb kötelezettségek	615	267
Egyéb kötelezettségek	**6.923**	**7.246**

Az egyéb kötelezettségeken belül a két meghatározó tétel az elhatárolás és az adókötelezettség. Míg az előbbi alig csökkent 2018-hoz képest, addig az adókötelezettségek állománya nagyobb mértékű csökkenést mutat.

(33) Céltartalék

A következő táblázat a hitelezési veszteségekre képzett céltartalékon kívüli céltartalékokat részletezi:

(millió Ft)	Egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások	Átszervezés	Függő jogi ügyek és adóügyi perek	Egyéb céltartalékok	Céltartalékok összesen
Nyitó egyenleg 2019.01.01	**0**	**176**	**801**	**4.532**	**5.509**
Céltartalék-képzés, beleértve a már meglévő céltartalékok növelését	0	186	953	2.810	3.949
(-) Felhasznált összegek	0	-60	0	-4.063	-4.123
(-) Fel nem használt, az időszak során visszaírt összegek	0	0	-530	-241	-771
Egyéb mozgások	0	0	0	0	0
Záró egyenleg 2019.12.31	**0**	**302**	**1.224**	**3.038**	**4.564**

(millió Ft)	Egyéb hosszú távú munkavállalói juttatások	Átszervezés	Függő jogi ügyek és adóügyi perek	Egyéb céltartalékok	Céltartalékok összesen
Nyitó egyenleg 2018.01.01	**43**	**2.754**	**891**	**2.384**	**6.072**
Céltartalék-képzés, beleértve a már meglévő céltartalékok növelését	0	176	168	5.876	6.220
(-) Felhasznált összegek	-43	-2.754	0	-3.411	-6.208
(-) Fel nem használt, az időszak során visszaírt összegek	0	0	-258	-245	-503
Egyéb mozgások	0	0	0	-72	-72
Záró egyenleg 2018.12.31	**0**	**176**	**801**	**4.532**	**5.509**

Az Átszervezésre képzett céltartalékok állománya 126 m Ft-tal növekedett 2019-ben, a peres ügyekre képzett céltartalék pedig 422 m Ft-tal.

Az egyéb céltartalékok 1.524 m Ft-os csökkenésének jelentős részét a tranzakciós illetékek miatt GVH bírságra képzett céltartalék feloldása tette ki, a tranzakciós illeték visszatérítésre került az ügyfelek számára 2019 augusztusában.

(34) Értékesítésre tartott eszközök és kötelezettségek, valamint megszűnt tevékenységek

2018 végén az EURO GREEN ENERGY Fejlesztő és Szolgáltató Kft. eszközei és kötelezettségei átsorolásra kerültek az értékesítésre tartott eszközök és kötelezettségek közé, mivel a Csoport 2018-ban már tárgyalásokat folytatott a leányvállalat értékesítését illetően. 2019.05.28-án a cég Csoporton kívülre került eladásra, az ebből származó nettó eredményt (-247 millió Ft) az eredménykimutatás „*Egyéb eredmény*" sora tartalmazza.

Megszűnt tevékenység nyeresége/vesztesége

A megszűnt tevékenység a Csoportnak olyan része, amelyet vagy elidegenített, vagy értékesítésre tartottá minősített. A Csoportnak nem volt jelentős megszűnt tevékenysége 2019-ben.

(35) Jegyzett tőke

2019. december 31-én és 2018. december 31-én a Csoport részvényesi struktúrája az alábbi volt:

	2019.12.31			
Tulajdonosok	**Részvénytípus**	**Részvények darabszáma**	**Névérték**	**Összesen (millió Ft)**
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Törzsrészvény	5.000.009	10.000	50.000
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Elsőbbségi részvény	0	0	0
Összesen		**5.000.009**		**50.000**

	2018.12.31			
Tulajdonosok	**Részvénytípus**	**Részvények darabszáma**	**Névérték**	**Összesen (millió Ft)**
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Törzsrészvény	5.000.009	10.000	50.000
Raiffeisen-RBHU Holding GmbH	Elsőbbségi részvény	0	0	0
Összesen		**5.000.009**		**50.000**

A Csoport jóváhagyott, kibocsátott és befizetett jegyzett tőkéje 10.000 Ft névértékű törzsrészvényekből áll. Az alaptőke a pénzügyi kimutatásokban bemutatott időszakban nem változott.

2019. és 2018. december 31-én a Csoport nem rendelkezett visszavásárolt saját részvénnyel.

A 2018-as eredményből 28.800 millió Ft osztalékfizetésre került sor. Ezen felül a Csoport további 625 millió Ft-ot fizetett ki osztalék jogcímen az AT1-es tőkeállománya után (lásd. *(37) Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke*). A Csoport a 2019-es eredményből nem fizet osztalékot. (lásd. *(48) Mérlegfordulónap utáni események*).

(36) Tőketartalék

A Tulajdonos által a jegyzett tőkén felül, a tranzakciós költségek levonása után a Csoport rendelkezésére bocsátott összeg a tőketartalékba kerül elhelyezésre. Tekintettel arra, hogy a korábbi évek tőkekibocsátásakor jelentős összegű pozitív tőketartalék halmozódott fel, miközben az eredménytartalék egyenlege negatív volt, a tulajdonos úgy döntött, hogy 2017-ben 176.649 millió Ft összegű tőketartalékot áthelyez eredménytartalékba. Ehhez az MNB engedélyét a Csoport 2017 áprilisában megkapta. Ezt követően már nem történt változás a tőketartalékban.

(37) Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke

2019.12.31						
Kölcsönnyújtó	**Felvét dátuma**	**Összeg eredeti devizában (millió)**	**Devizanem**	**Kamatláb**	**Lejárat**	**Könyv szerinti érték (millió Ft)**
Raiffeisen Bank International AG	2019.03.13	100	EUR	9,00%	lejárat nélküli	31.445
Alárendelt kölcsöntőke összesen		**100**				**31.445**

A Bank Igazgatósága 2019.03.04-én 100 millió EUR az 575/2013. EU CRR rendelet 52. Cikke szerinti alárendelt kiegészítő alapvető (ún. subordinated additional tier 1) tőkeinstrumentumnak minősülő kötvények zártkörű forgalomba hozataláról döntött.

Az 500 darab egyenként 200.000 EUR névértékű dematerializált kötvény ellenértéknek megfizetésére 2019.03.13-án került sor. A kötvény lejárat nélküli, változó kamatozású, a kamat mértéke 12 hónapos EURIBOR + évi 9%. A kamatot a kötvény devizanemében kell megfizetni, minden év május 30-án. Tekintettel arra, hogy a kötvény lejárat nélküli és a

kötvénytulajdonos nem jogosult azt visszaváltani, valamint a kötvény alapján történő bármely kifizetés, ide értve a kamatokat és bármely, a szerződésben részletezett visszahívási vagy visszaváltási esemény kapcsán bekövetkező kifizetést is, a Bank kizárólagos diszkréciójába tartozik, tehát a Banktól nem követelhető, a kibocsátás révén megkapott ellenérték tőkeinstrumentumnak, a kifizetett kamat pedig osztaléknak tekintendő. A tőkeelem a könyvekben Ft-ban kerül kimutatásra. A kötvények visszahívására vagy visszavásárlására a Bank szerződésben rögzített feltételek esetén jogosult.

(38) Halmozott egyéb átfogó jövedelem

A halmozott egyéb átfogó jövedelem az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt befektetések valós értékének halmozott nettó változását tartalmazza.

Hitelviszonyt megtestesítő befektetések esetében addig szerepel ezen a mérlegsoron a nem realizált valós érték, amíg a befektetést ki nem vezetik, vagy nem válik értékvesztetté, ezt követően a kivezetés eredménye az eredménykimutatásban jelenik meg.

Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt tőkeinstrumentumok esetén a kivezetést követően a kivezetéskor keletkezett eredmény közvetlenül a saját tőkén belül realizálódik.

Itt jelenik meg továbbá a cash-flow fedezeti elszámolásba bevont fedezeti ügyletek nyereségének vagy veszteségének hatékony része, illetve mindezen tételekhez kapcsolódó halasztott adó is.

(39) Egyéb tartalék

A Csoport az Egyéb tartalékok között szerepelteti a 2013. évi CCXXXVII. törvény 38. fejezet 83.§ alapján képzett általános tartalékot. Ezen előírások szerint a hitelintézet az adózott nettó eredmény 10 %-át köteles általános tartalékba helyezni. Így a felhalmozott eredmény elkülönítéseként 2019-ben 2.060 millió Ft (2018: 2.301 millió Ft) összegben megtörtént a tartalékképzés.

(40) Mérlegben felhalmozott eredmény

A *„Mérlegben felhalmozott eredmény"* az adott és a korábbi üzleti évek fel nem osztott nyereségeit és veszteségeit foglalja magában.

(41) Függő és jövőbeni kötelezettségek

A Csoport a hitelnyújtásra vonatkozó jövőbeni kötelezettségvállalásokkal rendelkezik, ügyfelei részére folyószámla- és egyéb hitelkereteket biztosít.

A Csoport garanciákat és akkreditíveket is nyújt ügyfelei számára, hogy a harmadik fél felé garantálja az ügyfelek teljesítését.

A függő és jövőbeni kötelezettségek szerződés szerinti összegét az alábbi táblázat tartalmazza kategóriák szerinti bontásban. A táblázatban szereplő adatok a hitelnyújtási elkötelezettségek teljes összegét mutatják. A garanciák és egyéb adott elkötelezettségek esetében a bemutatott összeg azt a maximális veszteséget jelzi, amit a Csoport a mérleg fordulónapján számolna el, amennyiben a felek nem teljesítenék a szerződésben vállalt kötelezettségeket.

2019.12.31	**Az IFRS 9 szerinti értékvesztés-elszámolási kötelezettség alá tartozó mérlegen kívüli elkötelezettségek és pénzügyi garanciák**					
	Névérték			**Céltartalék***		
(millió Ft)	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**
Hitelnyújtási elkötelezettségek	355.766	14.807	1.031	260	112	432
Adott pénzügyi garanciák	121.263	3.104	868	18	21	487
Egyéb adott elkötelezettségek	114.129	7.982	23.604	16	14	4.858
Összesen	**591.158**	**25.893**	**25.503**	**294**	**147**	**5.777**

2018.12.31	**Az IFRS 9 szerinti értékvesztés-elszámolási kötelezettség alá tartozó mérlegen kívüli elkötelezettségek és pénzügyi garanciák**					
	Névérték			**Céltartalék***		
(millió Ft)	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**	**Stage 1**	**Stage 2**	**Stage 3**
Hitelnyújtási elkötelezettségek	295.611	33.251	454	201	244	357
Adott pénzügyi garanciák	86.508	3.947	0	19	8	0
Egyéb adott elkötelezettségek	114.963	25.585	1.993	15	16	1.625
Összesen	**497.082**	**62.783**	**2.447**	**235**	**268**	**1.982**

* A hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nem teljesítő elkötelezettségek esetében

A függő és jövőbeni kötelezettségvállalások mérlegen kívüli hitelezési kockázatot jelentenek, ugyanis a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban csupán a kapcsolódó díjak, jutalékok, valamint a lehetséges jövőbeni veszteségekre képzett céltartalékok jelennek meg mindaddig, amíg a kötelezettséget teljesítik, vagy az le nem jár. Számos ilyen mérlegen kívüli tétel lejár anélkül, hogy részben vagy teljes egészében igénybe vennék azokat. Ebből következően az összegek nem a várható jövőbeli cash-flow-kat mutatják.

A Csoportnak két jelenlegi budapesti központi irodája után 1 638 millió Ft-os bérleti szerződésből származó kötelezettségvállalása van 2019. évre vonatkozóan a 2020-es évre (2018-ban 996 millió Ft).

(42) Valós érték meghatározása

Az olyan pénzügyi eszközök és kötelezettségek valós értékének meghatározásához, amelyre vonatkozóan nincs megfigyelhető piaci árfolyam, értékelési technikák használata szükséges a számviteli politikában leírtak szerint. Az olyan pénzügyi instrumentumok esetében, amelyekkel ritkán kereskednek és árfolyamuk kevéssé átlátható, a valós érték kevésbé objektív, és különböző mértékű megítéléseket igényel likviditástól, koncentrációtól, a piaci tényezők bizonytalanságától, árazási feltételezésektől és az adott instrumentumot érintő egyéb kockázatoktól függően. Lásd az alábbiakban a „Pénzügyi instrumentumok értékelése, valós érték hierarchia” részt.

A Csoport számviteli irányelveinek alkalmazása során használt kritikus számviteli döntések

Az alábbiak tartoznak a Csoport számviteli irányelveinek alkalmazása során hozott kritikus számviteli döntések közé:

Pénzügyi instrumentumok értékelése, valós érték hierarchia

A Csoport számviteli politikáját a valós érték meghatározására vonatkozóan a *(4.8) A valós érték meghatározása* kiegészítő megjegyzés tartalmazza.

A Csoport a valós érték meghatározásánál a módszerek alábbi hierarchiáját alkalmazza:

1. szint: Adott eszköz és kötelezettség aktív piacon jegyzett módosítás nélküli árfolyamai.
2. szint: Az inputok közvetlenül vagy közvetetten, de továbbra is megfigyelhető adatokon alapulnak, azonban az eszköz vagy kötelezettség valós értékelésével már csak közvetettebb kapcsolatban állnak. Ilyen lehet:
   a) a hasonló eszközök vagy kötelezettségek aktív piacon jegyzett árai
   b) adott vagy hasonló eszköz vagy kötelezettség nem aktív piacon jegyzett árai, melyek a mérés pillanatában nem mérik megfelelően a piaci szereplők értékítéletét
   c) a piacokon megfigyelhető minden egyéb, de nem árjellegű adat (azonos lejáratra vonatkozó hozamgörbék, kamatlábak, hitelkockázatok, volatilitási adatok stb.)
   d) nem közvetlenül megfigyelhető adatok, melyek a megfigyelhető piaci adatokból származtathatóak, illetve azok által megerősített
3. szint: Az eszközre vagy kötelezettségre vonatkozó olyan inputok, melyek nem megfigyelhető piaci adatokon alapulnak (meg nem figyelhető inputok).

Az alábbi tábla foglalja össze a fordulónapon a pénzügyi helyzetre vonatkozó kimutatásban szereplő, valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi instrumentumokat, a valós érték hierarchia azon szintje szerint, melybe az értékelés alapjául szolgáló inputok alapján kerültek. Amennyiben a valós értéket nem megfigyelhető inputokra épülő értékelési technikával állapítják meg, a valós értékek magukban foglalják a tranzakciós ár és a kezdeti megjelenítéskori valós érték közötti halasztott különbözetet.

Valósérték-hierarchia: valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

2019.12.31	Valósérték-hierarchia			Valós érték változása az időszak alatt		A valósérték-változás halmozott összege adófizetés előtt		
(millió Ft)	1. szint	2. szint	3. szint	2. szint	3. szint	1. szint	2. szint	3. szint
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	**27.692**	**30.668**	**0**	**-1.565**	**0**	**199**	**30.028**	**0**
Származékos ügyletek	0	30.668	0	-1.565	0	0	30.028	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	2.834	0	0	0	0	163	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	24.858	0	0	0	0	36	0	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**0**	**0**	**33.996**	**0**	**580**	**0**	**0**	**691**
Hitelek és előlegek	0	0	33.996	0	580	0	0	691
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltnek megjelölt pénzügyi eszközök összesen	**20.237**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-1.199**	**0**	**0**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	20.237	0	0	0	0	-1.199	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**492.982**	**31.884**	**56**	**0**	**0**	**11.411**	**1.198**	**18**
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	1.512	56	0	0	0	604	18
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	492.982	30.372	0	0	0	11.411	594	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	**0**	**6.021**	**0**	**3.371**	**0**	**0**	**6.009**	**0**
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**540.911**	**68.573**	**34.052**	**1.806**	**580**	**10.411**	**37.235**	**709**
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek összesen	**0**	**27.705**	**0**	**851**	**0**	**0**	**27.379**	**0**
Származékos ügyletek	0	27.668	0	851	0	0	27.379	0
Rövid pozíciók	0	37	0	0	0	0	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	**0**	**11.569**	**0**	**7.301**	**0**	**0**	**11.331**	**0**
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**0**	**39.274**	**0**	**8.152**	**0**	**0**	**38.710**	**0**

2018.12.31	Valósérték-hierarchia			Valós érték változása az időszak alatt		A valósérték-változás halmozott összege adófizetés előtt		
(millió Ft)	1. szint	2. szint	3. szint	2. szint	3. szint	1. szint	2. szint	3. szint
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi eszközök összesen	**16.307**	**31.631**	**0**	**2.389**	**0**	**0**	**31.593**	**0**
Származékos ügyletek	0	31.631	0	2.389	0	0	31.593	0
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	1.447	0	0	0	0	-4	0	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	14.860	0	0	0	0	4	0	0
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**0**	**0**	**7.691**	**0**	**112**	**0**	**0**	**112**
Hitelek és előlegek	0	0	7.691	0	112	0	0	112
Az eredménnyel szemben valós értéken értékeltként megjelölt pénzügyi eszközök összesen	**24.212**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-1.412**	**0**	**0**
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	24.212	0	0	0	0	-1.412	0	0
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**467.127**	**1.145**	**53**	**0**	**0**	**-3.570**	**311**	**0**
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	0	1.145	53	0	0	0	311	0
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	467.127	0	0	0	0	-3.570	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	**0**	**2.657**	**0**	**76**	**0**	**0**	**2.638**	**0**
Valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**507.646**	**35.433**	**7.744**	**2.465**	**112**	**-4.982**	**34.542**	**112**
Valós értéken értékeltpénzügyi kötelezettségek								
Kereskedési céllal tartott pénzügyi kötelezettségek összesen	**0**	**28.424**	**0**	**-3.910**	**0**	**0**	**26.528**	**0**
Származékos ügyletek	0	27.018	0	-3.910	0	0	26.528	0
Rövid pozíciók	0	1.406	0	0	0	0	0	0
Fedezeti tételként megjelölt derivatívák	**0**	**4.029**	**0**	**621**	**0**	**0**	**4.030**	**0**
Valós értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**0**	**32.453**	**0**	**-3.289**	**0**	**0**	**30.558**	**0**

Valósérték-hierarchia: amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok

2019.12.31 (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Valós érték	Valósérték-hierarchia 1. szint	2. szint	3. szint
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	178.678	184.308	184.308	0	0
Hitelek és előlegek	1.541.341	1.632.121	0	0	1.632.121
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**1.720.019**	**1.816.429**	**184.308**	**0**	**1.632.121**
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	2.278.526	2.312.210	0	0	2.312.210
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	4.646	4.884	0	4.884	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	7.353	7.353	0	0	7.353
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**2.290.525**	**2.324.447**	**0**	**4.884**	**2.319.563**

2018.12.31 (millió Ft)	Könyv szerinti érték	Valós érték	Valósérték-hierarchia 1. szint	2. szint	3. szint
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	201.866	206.243	206.243	0	0
Hitelek és előlegek	1.470.228	1.514.362	0	0	1.514.362
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**1.672.094**	**1.720.605**	**206.243**	**0**	**1.514.362**
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	2.138.104	2.153.219	0	0	2.153.219
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	12.137	12.535	0	12.535	0
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	7.667	7.667	0	0	7.667
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**2.157.908**	**2.173.421**	**0**	**12.535**	**2.160.886**

Pénzügyi instrumentumok valós értékeinek meghatározása során alkalmazott feltevések

Számos pénzügyi instrumentumnak azonban nincs aktív piaca, ezért a valós értékek nettó jelenérték vagy más értékelési technika alkalmazásával kialakított becsléseken alapulnak, amelyeket jelentősen befolyásolnak a becsült jövőbeli cash-flow-k és diszkontráták összegére és időzítésére vonatkozó feltevések. Sok esetben az értékelt portfólió mérete miatt nem lenne lehetséges azonnal realizálni a becsült valós értékeket.

A pénzügyi instrumentumok valós értékének meghatározása során alkalmazott módszerek, valamint értékelési technikák alkalmazása esetén a használt feltevések a következők:

i. Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek (1. hierarchia szint)

A Csoport a Készpénz, számlakövetelések központi bankokkal szemben és egyéb látra szóló betétek esetében a könyv szerinti értéket tekinti az eszközök valós értékének, mely rövid lejáratuk miatt megfelelő megközelítés.

ii. Ügyfelekkel szembeni hitelek és követelések (3. hierarchia szint)

A hitelek valós értékének meghatározásakor a jövőbeni előre jelzett cash-flow-kat diszkontálja a Csoport a jelenértékükre az aktuális piaci kamatlábbal.

A Stage 1 és Stage 2 hitelezési kockázati kategóriájú hitelek valósérték kalkulációja központilag az anyavállalat által történik diszkontált cash-flow módszerével relevancia esetén viselkedési-(Behavioral Option Modelling) és pénzügyi (Financial Option Pricing) opcionalitási modellek figyelembevételével.

A Stage 3-as tehát értékvesztett hitelek esetén szintén diszkontált cash-flow módszerét alkalmazza a Csoport. Ezen

ügyleteknél a valósérték számítás alapja a céltartalék-értékvesztés rendszer által adott várható megtérülések a kockázatmentes ráta likviditási és hitelkockázati felárral eltolt értékével diszkontált jelenértéke (distressed cash-flow).

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák *„Hitelek és előlegek"* sorai tartalmazzák.

iii. Értékpapírok (1. és 2. hierarchia szint)

A tőzsdén forgalmazott értékpapírok és jegyzett adósságinstrumentumok esetében a jegyzett piaci árfolyamot használják. A kereskedési célúként, valós értéken nyilvántartottként megjelölt, az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt magyar államkötvények, illetve vállalati kötvények valós értékének meghatározása a Bloomberg információs rendszerben elérhető piaci árak alapján történik. Az értékpapírok valós értéke a tőzsdén jegyzett piaci árfolyam (ha létezik ilyen árfolyam). Ha nincs jegyzett árfolyam, akkor vagy az OTC piacon elérhető piaci ár, ennek hiányában a valós érték a szerződéses cash-flow-k diszkontált jelenértéke az értékelés időpontjában.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák *„Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok"* és *„Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok"* sorai tartalmazzák.

iv. Befektetések nem jegyzett értékpapírokban (2. és 3. hierarchia szint)

Ezek az instrumentumok piacon nem jegyzett eszközök, melyek értékelésénél az egyéb piaci információkon túl egyéb feltételezésekkel is él a Csoport.

A 3. hierarchia szinten értékelt instrumentumok esetén a valósérték kalkulálása divident discount model alkalmazásával történik.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák *„Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok"* sorai tartalmazzák.

v. Származékos termékek (1. és 2. hierarchia szint)

A tőzsdén forgalmazott derivatívák valós értéke a jegyzett árfolyam.

Az egydevizás swapok és a határidős kamatlábügyletek valós értéke a diszkontált, előre jelzett jövőbeni cash-flow-k alapján kerül megállapításra. A számításhoz a Csoport a pénzügyi instrumentum hátralévő futamidejére vonatkozó piaci kamatlábakat használja.

A kétdevizás kamatswap ügyletek valós értékét diszkontált cash-flow számítással állapítja meg a Csoport (a kalkulációt a front office rendszer végzi). Az értékeléshez használt hozamgörbébe az ezen ügyletek piacára jellemző, országkockázati felárat is megtestesítő kamatfelár (basis swap spread) is be van építve.

A határidős deviza ügyletek valós értéke az aktuális határidős kamatlábakon alapszik. A plain vanilla és egzotikus devizaopciók valós értékének meghatározása a módosított Black-Scholes modell alapján történik. Azoknál az egzotikus opcióknál, melyekre nem létezik zárt képlet, ott iteratív eljárás segítségével határozódnak meg az értékek.

Egyes hitelek, betétek, plain vanilla kötvények (vásárolt, saját kibocsátású) valós értékének változásából adódó kitettség fedezetére a Csoport kamatlábcsere-ügyleteket kötött. Az ilyen fedezett hitelek, betétek és kötvények valós értéke a jövőbeni cash-flow-k mérlegfordulónapi diszkontált jelenértéke. A pénzügyi kimutatásokban ezek a hitelek, betétek amortizált bekerülési vagy valós értéken szerepelnek.

A CVA/DVA (Credit Value Adjustment/Debit Value Adjustment) számításának a célja az IFRS 13 szabályoknak megfelelően, hogy a Csoport számszerűsítse a jövőbeni lehetséges partnerkockázati veszteségeket azokra az ügyfelekre, akikkel szemben van derivatív kitettség. A modell változó paramétere a partner esetleges bedőlési valószínűségében bekövetkező változás és nem a piaci változók mozgása. Számítása úgy történik, hogy egy ügyfél esetében megbecslésre kerül a jövőben (egyes időpontokban) várható kitettség-érték (Mark-to-market alapon), a bedőlési valószínűségek és ezek szorzata összegzésre kerülnek, majd a végén egy megtérülési valószínűséggel van korrigálva az eredmény.

vi. Bankbetétek, ügyfélbetétek (3. hierarchia szint)

A bank- és ügyfélbetétek valós értéke diszkontált cash-flow-k alapján, a hasonló hátralévő futamidejű betétekre ajánlott aktuális kamatok alkalmazásával kerül megállapításra. A látra szóló betétek esetében a Csoport feltételezi, hogy a valós érték a mérlegfordulónapon látra fizetendő összeggel egyenlő.

Az IFRS 13-nak megfelelően a Csoport saját kibocsátói kockázatát úgy veszi figyelembe, hogy a diszkontáláshoz használt faktorokat az adott cash-flow mozgás napjára érvényes, devizánként meghatározott likviditási prémiummal eltolja. A likviditási prémium mértéke piaci információkon alapul például: BUBOR/LIBOR mértéke, IRS, FRA ügyletek kamatai, Asset Swap Spreadek.

Ezen tételeket a valós érték hierarchiát bemutató táblák *„Betétek"* sorai tartalmazzák.

vii. Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, hátrasorolt kötelezettségek (2. és 3. hierarchia szint)

A kibocsátott kötvények valós értékét a mérlegfordulónapi rendelkezésre álló jegyzett piaci árak, vagy hasonló instrumentumok jegyzett piaci ára alapján határozza meg a Csoport. Az alárendelt kölcsöntőke esetében a valós érték a jövőbeni cash-flow-k diszkontálásával kerül meghatározásra.

A fedezeti elszámolásba bevont saját kibocsátású értékpapírok közül a fix kamatozásúak valós értékét a jövőben cash-flow jelenértéke adja, míg a strukturált instrumentumok esetében a Csoport a beágyazott derivatívát értékeli, melyet le is választ az alapszerződésről.

Az IFRS 13-nak megfelelően kerül értékelésre a saját kibocsátói kockázat is a következőképpen: a kötvény cash-flow-it devizanemtől függően kerül diszkontálásra a HUF, illetve EUR zéró kupon IRS swap görbének eltoltjával, az eltolást pedig az aktuális, árazás napján érvényes likviditási prémiumok jelentik.

A saját kibocsátású nem strukturált kötvények amortizált bekerülési értéken vannak nyilvántartva, ezért nem kerülnek átértékelésre, kivéve azokban az esetekben, amikor a kötvények fedezeti elszámolásra vannak bevonva. Ebben az esetben csak kamatkockázat kerül lefedezésre, a hitelkockázat nem.

Valós érték – 3-as szintű közzétételek

Az alábbi tábla foglalja össze a 3. szintű inputok alapján meghatározott valós értékek nyitó és záró egyenlegének egyeztetését a releváns, valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok esetén:

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2019.01.01	Árfolyamkülönbözetek	Folyósítások	Értékesítések	Törlesztések	Nyereség/veszteség az eredményben	Ebből: nem realizált eredmény	Nyereség/veszteség az egyéb átfogó jövedelemben	Záró egyenleg 2019.12.31
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök									
Hitelek és előlegek	7.691	0	28.138	0	-2.483	650	580	0	33.996
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**7.691**	**0**	**28.138**	**0**	**-2.483**	**650**	**580**	**0**	**33.996**
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök									
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	52	1	0	-15	0	0	0	18	56
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeltpénzügyi eszközök összesen	**52**	**1**	**0**	**-15**	**0**	**0**	**0**	**18**	**56**

(millió Ft)	Nyitó egyenleg 2018.01.01	Árfolyamkülönbözetek	Folyósítások	Értékesítés	Törlesztések	Nyereség/veszteség az eredményben	Ebből: nem realizált eredmény	Nyereség/veszteség az egyéb átfogó jövedelemben	Záró egyenleg 2018.12.31
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök									
Hitelek és előlegek	9.279	0	1.497	0	-3.240	155	34	0	7.691
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**9.279**	**0**	**1.497**	**0**	**-3.240**	**155**	**34**	**0**	**7.691**
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök									
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	51	0	0	0	0	0	0	1	52
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékeltpénzügyi eszközök összesen	**51**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**1**	**52**

A fenti táblában bemutatott összes nyereség és veszteség az alábbiak szerint került bemutatásra az eredményben és az egyéb átfogó jövedelemben:

2019.12.31	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök			Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
(millió Ft)	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek
Eredményben megjelenített összes nyereség/ veszteség:	**0**	**0**	**1.464**	**0**	**0**	**0**
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	648	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelem - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének nettó változása	**0**	**0**	**0**	**18**	**0**	**0**
Eredmény - az év végén tartott eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó nem realizált nyereség/ veszteség	**0**	**0**	**1.395**	**0**	**0**	**0**
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	580	0	0	0
Egyéb kamatbevétel	0	0	815	0	0	0

2018.12.31	Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök			Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök		
(millió Ft)	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek	Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hitelek és előlegek
Eredményben megjelenített összes nyereség/ veszteség:	**0**	**0**	**540**	**0**	**0**	**0**
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	180	0	0	0
Egyéb átfogó jövedelem - egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök valós értékének nettó változása	**0**	**0**	**0**	**1**	**0**	**0**
Eredmény - az év végén tartott eszközökhöz és kötelezettségekhez kapcsolódó nem realizált nyereség/ veszteség	**0**	**0**	**34**	**0**	**0**	**0**
Nettó kereskedési és valósérték változásból származó eredmény	0	0	34	0	0	0

A következő táblázatok a 3. szintű valós érték meghatározás lényeges jellemzőit mutatják a valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumoknál illetve azoknál a pénzügyi instrumentumoknál, amelyeket a Csoport amortizált bekerülési értéken értékel, de valós értéküket közzéteszi).

Valós értéken értékelt pénzügyi instrumentumok:

2019.12.31 **(millió Ft)**	**Valós érték a fordulónapon**	**Értékelési technika**	**Jelentős nem megfigyelhető inputok**	**A nem megfigyelhető inputok becslési tartománya (súlyozott átlag)**	**Valós értéken történő értékelés érzékenysége a nem megfigyelhető inputokra**
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	33.996	a)	b)	c1)	d)
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**33.996**				
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	56	e)	f)	g)	h)
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**56**				

2018.12.31 **(millió Ft)**	**Valós érték a fordulónapon**	**Értékelési technika**	**Jelentős nem megfigyelhető inputok**	**A nem megfigyelhető inputok becslési tartománya (súlyozott átlag)**	**Valós értéken történő értékelés érzékenysége a nem megfigyelhető inputokra**
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök					
Hitelek és előlegek	7.691	a)	b)	c2)	d)
Kötelezően az eredménnyel szemben valós értéken értékelt, nem kereskedési célú pénzügyi eszközök összesen	**7.691**				
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök					
Tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok	52	e)	f)	g)	h)
Az egyéb átfogó jövedelemmel szemben valós értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**52**				

Betűjel	Leírás
a)	Teljesítő hitelek: Diszkontált Cash-Flow, viselkedési alapú opcióárazás (ahol alkalmazható), pénzügyi opcióárazás: Black-Scholes modell (eltolt) (ahol alkalmazható) Nem teljesítő hitelek: Diszkontált CF
b)	Teljesítő hitelek: Retail: kockázatmentes hozamgörbe a diszkontáláshoz Non-retail: kockázatmentes hozamgörbe, finanszírozási görbe (likviditási költséghez), hitelkockázati felár (CDS görbe) Nem teljesítő hitelek: Retail: stresszelt CF (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) - workout/retail risk által becsülve Non-retail: várható megtérülés - workout által becsülve
c1)	Teljesítő hitelek: Retail: kockázatmentes hozamgörbe: 0.1% - 3.2487% Non-retail: kockázatmentes hozamgörbe: 0.10% - 1.94% finanszírozási görbe (likviditási költségekhez): –0.1% - +0.61% a HUF finanszírozási költségekhez beértékeléskor; -0.50726% - +2.57069% a HUF finanszírozási költségekhez kibocsátáskor hitelkockázati felár (CDS görbéből): +0% - +60.8% CDS-ekre beértékeléskor; +0% - +44.46% CDS-ekre kibocsátáskor Nem teljesítő hitelek: Retail: stresszelt CF (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) workout/retail risk által becsülve: 10% - 100% Non-retail: várható megtérülési ráta workout által becsülve: 10% - 100 %
c2)	Teljesítő hitelek: Retail: kockázatmentes hozamgörbe: 0.182624% - 3.09585% Non-retail: kockázatmentes hozamgörbe: 0.182624% - 3.09585% finanszírozási görbe (likviditási költségekhez): -0.101458% - +0.60903% a HUF finanszírozási költségekhez beértékeléskor; -0.50726% - +2.57069% a HUF finanszírozási költségekhez kibocsátáskor hitelkockázati felár (CDS görbéből): +0.035955% - +46.276932% CDS-ekre beértékeléskor; +0% - +44.45546% CDS-ekre kibocsátáskor Nem teljesítő hitelek: Retail: stresszelt CF (ügyfél-specifikus BEEL-eken alapuló) workout/retail risk által becsülve: 10% - 100% Non-retail: várható megtérülési ráta workout által becsülve: 10% - 100 %
d)	Ha a kockázatmentes hozamgörbe, a finanszírozási görbe és a hitelkockázati felár nő, a FV csökken. Ha a stresszelt CF nő, és a várható megtérülési ráta nő, a FV értéke is növekszik
e)	Osztalékalapú vállalatértékelési modell (DDM)
f)	Magas növekedési ütemű periódus hossza Növekedési ütem a stabil szakaszban Béta* a stabil szakaszban
g)	Magas növekedési ütemű periódus hossza: 1-15 év Növekedési ütem a stabil szakaszban: 0-5% Béta a stabil szakaszban: 0.8-1.2
h)	A magas növekedési ütemű periódus hosszának növekedésével a FV csökken. Ha a növekedési ütem nő, növekszik a FV. A béta csökkenésével nő a FV.

*Béta a saját tőke elvárt hozamának (Cost of Equity) kalkulációjánál használt piachoz viszonyított érzékenység mutató

Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi instrumentumok:

2019.12.31 (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfigyelhető inputok
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök			
Hitelek és előlegek	1.632.121	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**1.632.121**		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek			
Betétek	2.312.210	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	7.353	Nincs átértékelés	Nem értelmezett
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**2.319.563**		

2018.12.31 (millió Ft)	Valós érték a fordulónapon	Értékelési technika	Jelentős nem megfigyelhető inputok
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök			
Hitelek és előlegek	1.514.362	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi eszközök összesen	**1.514.362**		
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek			
Betétek	2.153.219	Diszkontált CF	Diszkontgörbe
Egyéb pénzügyi kötelezettségek	7.667	Nincs átértékelés	Nem értelmezett
Amortizált bekerülési értéken értékelt pénzügyi kötelezettségek összesen	**2.160.886**		

(43) Kapcsolt felek

A Csoport az IAS 24 előírásaival összhangban határozza meg, hogy egy adott fél mikor minősül a Csoporttal kapcsolt viszonyban lévőnek. A Csoport kapcsolt felei közé tartozik többek között az anyavállalat, a társult vállalkozások, a közös vezetésű vállalatok, a kulcsfontosságú vezetők és közeli családtagjaik, valamint olyan gazdálkodó egységek, amelyek felett a kulcsfontosságú vezetők vagy közeli családtagjaik gyakorolnak ellenőrzést, közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást, vagy amelyekre vonatkozóan jelentős szavazati joggal rendelkeznek.

A kapcsolt felekkel folytatott ügyletek

Az időszak során a Csoport az alábbi ügyleteket folytatta kapcsolt felekkel:

Kötelezettségek és követelések kapcsolt felekkel szemben

(millió Ft)	2019.12.31 Anyavállalat és a Bank felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	14.944	0	0	0	0
Hitelek és előlegek	4.465	134	0	13	0
ebből: nem teljesítő	0	0	0	0	0
Pénzügyi eszközök összesen	**19.409**	**134**	**0**	**13**	**0**
Pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	62.761	47	0	414	0
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	0	0	0	0	0
Pénzügyi kötelezettségek összesen	**62.761**	**47**	**0**	**414**	**0**
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke	21.959	466	0	6	0
Kapott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek	51.231	0	0	0	0
Származékos ügyletek névleges összege	2.415.453	0	0	0	0
Az értékvesztés és a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nemteljesítő kitettségek esetében	0	0	0	0	0

2018.12.31 (millió Ft)	Anyavállalat és a Bank felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek	Leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek	Társult és közös vállalkozások	A Bank vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői	Egyéb kapcsolt felek
Pénzügyi eszközök					
Hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	16.129	0	0	0	0
Hitelek és előlegek	108.455	334	0	33	0
ebből: nem teljesítő	*0*	*0*	*0*	*0*	*0*
Pénzügyi eszközök összesen	**124.584**	**334**	**0**	**33**	**0**
Pénzügyi kötelezettségek					
Betétek	55.219	377	0	473	0
Pénzügyi kötelezettségek összesen	**55.219**	**377**	**0**	**473**	**0**
Adott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek névértéke	23.669	196	0	5	0
Kapott hitelnyújtási elkötelezettségek, pénzügyi garanciák és egyéb elkötelezettségek	0	0	0	0	0
Származékos ügyletek névleges összege	2.499.284	0	0	0	0
Az értékvesztés és a hitelkockázat-változásból származó negatív valósérték-változás halmozott összege nem teljesítő kitettségek esetében	0	-58	0	0	0

Kapcsolt felekkel bonyolított ügyletekből származó kiadások és bevételek

2019 (millió Ft)	**Anyavállalat és a gazdálkodó egység felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek**	**Leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek**	**Társult és közös vállalkozások**	**Az intézmény vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői**	**Egyéb kapcsolt felek**
Kamatbevétel	14.723	4	0	0	0
Kamatráfordítások	-19.876	0	0	0	0
Díj- és jutalékbevételek	182	2	0	3	0
Díj- és jutalékráfordítások	-206	0	0	0	0
Az eredménnyel szemben valós értéken értékelt kategóriába nem tartozó pénzügyi eszközök és kötelezettségek kivezetéséből származó nyereség vagy (-) veszteség	110	0	0	0	0
Összesen	**-5.067**	**6**	**0**	**3**	**0**

2018 (millió Ft)	**Anyavállalat és a gazdálkodó egység felett közös ellenőrzést vagy jelentős befolyást gyakorló gazdálkodó egységek**	**Leányvállalatok és azonos csoportba tartozó egyéb gazdálkodó egységek**	**Társult és közös vállalkozások**	**Az intézmény vagy anyavállalatának kulcspozícióban lévő vezetői**	**Egyéb kapcsolt felek**
Kamatbevétel	14.020	4	0	0	0
Kamatráfordítások	-10.238	-5	0	0	0
Díj- és jutalékbevételek	111	7	0	2	0
Díj- és jutalékráfordítások	-186	-6	0	0	0
Összesen	**3.707**	**0**	**0**	**2**	**0**

A kapcsolt felekkel bonyolított fenti tranzakciókra a szokásos üzletmenet keretében került sor, lényegében harmadik felekkel kötött tranzakciók kondíciójával megegyező feltételekkel, beleértve a kamatkondíciókat és a biztosítékokat.

A kulcspozícióban lévő vezetők kompenzációjának összege a 2019-es év során 857 millió Ft volt (2018-ban kifizetett összeg: 829 millió Ft).

(44) Befektetések kapcsolt vállalkozásokban

A Csoport leányvállalatait és az általuk végzett tevékenységek rövid leírását az alábbi táblázat tartalmazza:

Részesedések kapcsolt vállalkozásokban	Tulajdoni részesedés 2019.12.31	Tulajdoni részesedés 2018.12.31	Székhely	Tevékenység
Raiffeisen Gazdasági Szolgáltató Zrt.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Máshova nem sorolt, egyéb szakmai, tudományos, műszaki tevékenység
Raiffeisen Corporate Lízing Zrt.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Pénzügyi lízing
Raiffeisen Biztosításközvetítő Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Biztosítási ügynöki, brókeri tevékenység
SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Ingatlankezelés
Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Alapkezelés
RB Szolgáltató Központ Kft.	100,00%	100,00%	4400 Nyíregyháza, Sóstói út 31/b	Egyéb pénzügyi kiegészítő tevékenység
Raiffeisen Energiaszolgáltató Kft.	100,00%	100,00%	1158 Budapest, Késmárk utca 11-13.	Vagyonkezelés
Késmárk utca 11-13. Kft.	100,00%	100,00%	1158 Budapest, Késmárk utca 11-13.	Ingatlankezelés
Harmadik Vagyonkezelő Kft.	0,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Vagyonkezelés
EURO GREEN ENERGY Fejlesztő és Szolgáltató Kft.	0,00%	100,00%	1158 Budapest, Késmárk utca 11-13.	Villamosenergia-termelés
Raiffeisen Autó Lízing Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Személygépjármű-, könnyűgépjármű kereskedelem
Raiffeisen Ingatlan Üzemeltető és Szolgáltató Kft.	100,00%	100,00%	1054 Budapest, Akadémia u. 6.	Épületépítési projekt szervezése

Az alábbi táblázat azon kapcsolt vállalkozásokban lévő részesedések állományváltozásait mutatja, amelyek nem kerültek teljes bevonásra a konszolidáció során

(millió Ft)	Bruttó könyv szerinti érték 2019.01.01	Növekedés	Csökkenés	Bruttó könyv szerinti érték 2018.12.31	Értékvesztés állomány 2018.01.01	Növekedés	Csökkenés	Értékvesztés 2019.12.31	Nettó könyv szerinti érték 2019.01.01	Könyv szerinti érték 2019.12.31
Harmadik Vagyonkezelő Kft.	31	0	-31	0	0	0	0	0	31	0
Összesen	**31**	**0**	**-31**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**31**	**0**

(millió Ft)	Bruttó könyv szerinti érték 2018.01.01	Növekedés	Csökkenés	Bruttó könyv szerinti érték 2018.12.31	Értékvesztés állomány 2018.01.01	Növekedés	Csökkenés	Értékvesztés 2018.12.31	Nettó könyv szerinti érték 2018.01.01	Könyv szerinti érték 2018.12.31
Harmadik Vagyonkezelő Kft.	0	31	0	31	0	0	0	0	0	31
Összesen	**0**	**31**	**0**	**31**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**31**

SCTS Kft. és SCTB Ingatlanfejlesztő és Ingatlanhasznosító Kft. és RB Kereskedőház Kereskedelmi Kft. 2018.01.31-vel beolvadtak a SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft-be. A Bank az SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft. cégben tőkekivonással megvalósuló tőkeleszállítást hajtott végre, melyet a Cégbíróság 2018.09.10-én jegyzett be.
A Bank 2018.03.28-án megvásárolta a Késmárk utca 11-13. Szolgáltató Kft-t.
2018.10.16-án a Bank a Harmadik Vagyonkezelő Kft 100 %-os tulajdonú anyavállalata lett. A leányvállalat 2019.01.01-vel beolvadt a SCT Kárász utca Ingatlankezelő Kft-be.
2019.09.02-án a Bank 90%-os tőkeleszállítást hajtott végre a Késmárk utca 11-13. Kft-ben.

(45) Alapkezelési tevékenység

A Csoport 0 zárt végű (2018: 0) és 15 nyílt végű (2018: 15) befektetési alapot kezel a 100 %-os tulajdonában lévő, konszolidált Raiffeisen Befektetési Alapkezelő Zrt-n keresztül. Mivel magukat az alapokat a Csoport nem ellenőrzi, azokat nem vonta be a konszolidációba. A Csoport által nyújtott alapkezelési és letétkezelési szolgáltatásokért az alapok bizonyos díjakat és jutalékokat fizetnek, amelyek a *„Nettó jutalék- és díjbevétel"* soron kerülnek kimutatásra (lásd 8. számú kiegészítő megjegyzés).

2019-ben és 2018-ban az alapok állományának értékét, valamint az alapokkal lebonyolított ügyleteket a következő tábla mutatja:

(millió Ft)	2019	2018
Kezelt alapok	**176.139**	**171 414**
Nyílt végű alapok	176.139	171 414
Alapoktól származó nettó díj- és jutalék bevételek	2.051	1 832
Alapoktól elfogadott betétek	10.819	7 510
Alapok betétein keletkezett kamatbevételek/-ráfordítások	9	12

A nyílt végű alapok között az elmúlt két évben nem volt határozott futamidejű alap.
Az alapoktól elfogatott betétek között a lekötött és a folyószámla betétek állománya is kimutatásra került.
Az alapok betétein a Csoport 2019-ben és 2018-ban több kamatbevételt realizált, mint amennyi kamatráfordítása keletkezett. Ez annak volt köszönhető, hogy a Bank az euro folyószámlák után negatív kamatot „fizetett".

(46) A finanszírozási tevékenységben bekövetkezett változások

Az alábbi táblázatban található a kötelezettségek változásának egyeztetése a finanszírozási tevékenységből származó cash-flow-val:

		Kötelezettségek			Saját tőke						
(millió Ft)	Megjegyzés	Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok	Hátrasorolt kötelezettség	Lízingkötelezettség	Jegyzett tőke	Tőketartalék	Kibocsátott tulajdoni részesedést megtestesítő instrumentumok, kivéve jegyzett tőke	Eredménytartalék	Tartalékok	Nem ellenőrző részesedés	Összesen
Nyitó egyenleg 2019. január 1-jén		**12.137**	**45.382**	**10.242**	**50.000**	**113.445**	**0**	**39.086**	**9.511**	**0**	**279.803**
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása											
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása	(30)	-441	0	0	0	0	0	0	0	0	**-441**
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok törlesztése lejáratkor	(30)	-7.141	0	0	0	0	0	0	0	0	**-7.141**
Kiegészítő Alapvető Tőke (AT 1) kibocsátása	(27)	0	0	0	0	0	31.445	0	0	0	**31.445**
Lízingkötelezettséggel kapcsolatos kifizetések	(25)	0	0	-1.516	0	0	0	0	0	0	**-1.516**
Fizetett osztalék	(35)	0	0	0	0	0	625	-28.800	0	0	**-29.425**
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása összesen		**-7.582**	**0**	**-1.516**	**0**	**0**	**32.070**	**-28.800**	**0**	**0**	**-7.078**
Devizaárfolyam-változás hatása		**0**	**1.261**	**195**	**0**	**0**	**0**	**0**	**91**	**0**	**1.547**
Valós érték változása		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**5.497**	**0**	**5.497**
Egyéb változások		**0**	**0**	**329**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-497**	**0**	**-168**
Kötelezettségekkel kapcsolatos változások											
Kamatráfordítás	(7)	281	7.165	276	0	0	0	0	0	0	**7.722**
Fizetett kamat	(7)	-190	-2.644	-276	0	0	0	0	0	0	**-3.110**
Összes saját kötelezettségeket érintő egyéb változások		**91**	**4.521**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**4.612**
Összes saját tőkét érintő egyéb változások		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**18.703**	**2.060**	**0**	**20.763**
Záró egyenleg 2019. december 31-jén		**4.646**	**51.164**	**9.250**	**50.000**	**113.445**	**32.070**	**23.282**	**16.662**	**0**	**304.976**

(millió Ft)	Meg-jegyzés	Kötelezettségek			Saját tőke					Összesen
		Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapí-rok	Hátrasorolt kötelezett-ség	Jegyzett tőke	Tőketarta-lék	Kibocsátott tulajdoni részesedést megteste-sítő instru-mentumok, kivéve jegyzett tőke	Eredmény-tartalék	Tartalékok	Nem ellen-őrző része-sedés	
Nettó egyenleg 2018. január 1-jén		**17.714**	**43.781**	**50.000**	**113.445**	**0**	**33.572**	**9.171**	**0**	**267.683**
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása										
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok kibocsátása és visszavá-sárlása	(30)	-1.025	0	0	0	0	0	0	0	**-1.025**
Kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok lejárata	(30)	-4.552	0	0	0	0	0	0	0	**-4.552**
Fizetett osztalék	(35)	0	0	0	0	0	-17.640	0	0	**-17.640**
Finanszírozási tevékenységből származó cash-flow változása összesen		**-5.577**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-17.640**	**0**	**0**	**-23.217**
Devizaárfolyam-változás hatása		**0**	**1.592**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-124**	**0**	**1.468**
Valós érték változása		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**-2.022**	**0**	**-2.022**
Egyéb változások		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**185**	**0**	**185**
Kötelezettségekkel kapcsolatos változások										
Kamatráfordítás	(7)	497	2.602	0	0	0	0	0	0	**3.099**
Fizetett kamat	(7)	-497	-2.593	0	0	0	0	0	0	**-3.090**
Összes saját kötelezettségeket érintő egyéb változások		**0**	**9**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**9**
Összes saját tőkét érintő egyéb változások		**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**23.154**	**2.301**	**0**	**25.455**
Záró egyenleg 2018. december 31-jén		**12.137**	**45.382**	**50.000**	**113.445**	**0**	**39.086**	**9.511**	**0**	**269.561**

(47) Számviteli törvény szerinti közzétételek

i. A könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető, ő a nyilvántartásba vett könyvviteli szolgáltatás végzésére jogosult személy is (regisztrációs szám: 168480, cím: 2330 Dunaharaszti, Király utca 38.)

ii. A pénzügyi kimutatások aláírására Tölgyes Ágnes Gazdasági vezető (cím: 1124 Budapest, Nárcisz utca 54. 1. em. 5.) és Gáspár Tibor Számviteli főosztályvezető kötelezett.

iii. A Csoport, mint hitelintézet a 2000/C. tv. alapján könyvvizsgálatra kötelezett, a Csoportkönyvvizsgálója a KPMG Hungária Kft. (nyilvántartási szám: 000202); a személyében felelős könyvvizsgáló Agócs Gábor (nyilvántartási száma: 005674). A könyvvizsgáló által auditált összevont éves pénzügyi kimutatások adatait a Cégbíróság teszi közzé, valamint a Csoport honlapján található meg. A Csoport internetes honlapjának címe www.raiffeisen.hu.

Könyvvizsgáló által felszámított díjak

A KPMG Hungária Kft. és KPMG Tanácsadó Kft. által alábbi nettó díjak kerültek felszámításra 2019-ben és 2018-ban:

(millió Ft)	2019	2018
Pénzügyi kimutatások könyvvizsgálata	78	77
Egyéb bizonyosságot nyújtó szolgáltatások	6	17
Egyéb, nem könyvvizsgálói szolgáltatás	130	20
Összesen	**214**	**114**

iv. Az Igazgatóság a 2019. üzleti év eredményének teljes egészében eredménytartalékba történő helyezését javasolta, amely várhatóan a tulajdonos által 2020. április 29-én elfogadásra is kerül.

(millió Ft)	2019.12.31	2018.12.31
Eredménytartalék + adózott eredmény	28.364	39.086
Osztalékfizetésre rendelkezésre álló forrás	**28.364**	**39.086**

A Számviteli Törvény 114/A. § 17. pontja és 39. § (3a) bekezdése alapján nem volt figyelembe vehető, jelen pénzügyi kimutatások közzétételre történő jóváhagyása előtt elszámolt járó osztalék sem 2019-ben, sem 2018-ban.

(48) Mérlegfordulónap utáni események

a) COVID-19 vírus hatásai

A WHO által 2020. március 11-én hivatalosan világjárvánnyá minősített COVID-19 vírus miatt várható gazdasági hatások felmérése elkezdődött, a Bank folyamatosan figyelemmel kíséri az eseményeket és azok hatását a pénzügyi helyzetére. A Bank tevékenységének folytatási feltételei biztosítottak, likviditási és tőkehelyzete stabil.

A COVID-19 kapcsán kialakult helyzetre való tekintettel a Bank óvatosan és kellő körültekintéssel igyekszik eljárni a hitelkockázatok kezelésében. Áttekinti és felülvizsgálja jelenlegi ügyfélkörének érintettségét és begyűjti a szükséges információkat. A kialakult helyzetre való tekintettel az RBI csoport felülvizsgálta az érvényes hitelezési politikáját. A Bank a 2020-as évben a korábbiakhoz képest számottevő értékvesztés-növekményt és kockázati költséget vár a lakossági és vállalati szegmensben egyaránt, azon belül is a COVID-19 által gazdaságilag érintett ágazatokban. Ez alapvetően a kedvezőtlenebb makrogazdasági környezet és az emiatt megemelkedő default rátákkal kapcsolatos várakozásokat tükrözi. Az értékvesztésből eredő pénzügyi hatások pontos számszerűsítése még nem zárult le, ugyanis a teljes körű adatok hiányában jelenleg még nem készíthető megbízható becslés.

Magyarország Kormánya a 47/2020. (III. 18.) számú kormányrendeletében március 19-i hatállyal fizetési moratóriumot rendelt el a 2020. március 18. napján huszonnégy órakor fennálló szerződések alapján már folyósított hitel- és kölcsönszerződésből, illetve pénzügyi lízingszerződésből eredő tőke-, kamat-, és díjfizetési kötelezettségek teljesítésére.

A fizetési moratórium 2020. december 31-éig tart (ezt a Kormány rendelettel meghosszabbíthatja). A törlesztési moratórium hatálya a lakossági és a magyarországi vállalati adósokra is kiterjed. Az adósok dönthetnek az eredeti szerződésesben foglalt fizetési teljesítések fenntartása mellett. A tőketartozást nem lehet a fizetési moratórium ideje alatt nem teljesített kamat összegével megnövelni. A fizetési moratórium ideje alatt felhalmozódott kamatot a hátralévő futamidőben esedékes törlesztőrészletekkel együtt a fizetési moratórium lejártát követően a futamidő alatt, évente egyenlő részletekben kell megfizetni. A fizetési moratórium lejártát követően a futamidőt oly módon kell meghosszabbítani, hogy a fizetési moratórium lejártát követően esedékessé váló törlesztőrészlet ne haladja meg az eredeti szerződés szerinti törlesztőrészletek összegét. Az ily módon megváltozott cash-flow hatásából eredően a Bank, a fizetési moratóriumot igénybevevő adósok arányától függően 1,4 – 2,2 milliárd Ft veszteséget realizálhat.

A Bank likviditási puffere továbbra is jelentős többletet mutat és stabil az állománya. A Bank likviditási helyzetét a hiteltörlesztési moratórium hátrányosan érintheti hosszútávon, de ezt a meglevő likviditási pufferek és potenciálisan az MNB egyéb intézkedései ellensúlyozzák (többek között a 2020. március 23–án bejelentett programja, a nagyvállalati hitelek repózhatósága). A folyamatos monitoringolás és gyors reagálás érdekében bevezetett napi szintű Contingency Committee-n a Management tagjai naprakész információkat kapnak a felelős területektől és döntenek a szükséges lépésekről.

A Bank április 2-i ALCO ülésén a 2020-as időszakra vonatkozó aktualizált tőketerve elfogadásra került, amely már tartalmazza a Bank koronavírus hatásaira vonatkozó becsléseit. Az aktualizált tőketerv alapján a Bank tőkehelyzete stabil, tőkepuffer szintje várhatóan jóval a felügyeleti tőkeelvárások felett marad.

A Bank igazgatósága a 2019. üzleti év eredményének teljes egészében eredménytartalékba történő helyezését javasolta, amely várhatóan a tulajdonos által 2020. április 29-én elfogadásra is kerül. Az osztalékfizetés elhalasztása fontos tényezője a Bank folyamatos likviditásra és tőkemegfelelésre vonatkozó várakozásainak.

A Bank 2019-ben kibocsátott 100 millió EUR - az 575/2013. EU CRR rendelet 52. Cikke szerinti alárendelt kiegészítő alapvető (ún. subordinated additional tier 1) tőkeinstrumentumnak minősülő, zártkörű forgalomba hozatalú –kötvényének 2020.májusi 30-án esedékes 9 millió EUR osztalékként elszámolandó kamatának kifizetéséről nem született döntés.

b) Alárendelt kölcsöntőke felügyeleti engedélyezése

Az MNB 2020.02.18-án teljes egészében jóváhagyta a Bank az iránti kérelmét, hogy a Raiffeisen Bank International AG által a Bank részére nyújtott összesen 140 millió EUR összegű járulékos tőkeinstrumentumot a szerződéses futamidő lejárta előtt visszafizesse, és a visszafizetés és új folyósítás 2020.02.28-án meg is történt, 2020.03.27-én pedig további 15 millió EUR folyósítása történt meg, a 2019. decemberében aláírt szerződésnek megfelelően.

(49) A pénzügyi kimutatásokban használt rövidítések, kifejezések

AAC (At Amortized Cost): amortizált bekerülési értéken történő értékelés

ALCO (Asset and Liability Committee): Eszköz-Forrás Bizottság

ÁKK: Államadósság Kezelő Központ Zrt.

BEEL (Best Estimat of Expected Loss): legvalószínűbb várható veszteségek

Béta: béta a saját tőke elvárt hozamának (Cost of Equity) kalkulációjánál használt piachoz viszonyított érzékenység mutató

CCIRS (Cross Currency Interest Rate Swap): kétdevizás kamatláb-csereügylet

CDS (Credit Default Swap): országkockázati mutató

CF (Cash-Flow): pénzáram

CIRS (Cross Currency Interest Rate Swap): kétdevizás kamatláb-csereügylet

CRR: az EU hitelintézetekre és befektetési vállalkozásokra vonatkozó prudenciális követelményekről szóló 575/2013/EU –as rendelete

Default: nem teljesítő, nemteljesítés

EAD (Exposure at Default): nemteljesítéskori kitettség

FRA (Forward Rate Agreement): határidős kamatláb-megállapodás

FV (Fair Value): valós érték

FVOCI (at Fair Value through Other Comprehensive Income): egyéb átfogó jövedelemmel szembeni valós értéken történő értékelés

FVTPL (at Fair Value Through Profit and Loss): eredménnyel szemben valós értéken történő értékelés

Gap: átárazódási rés

GVH: Gazdasági Versenyhivatal

Hold-and-sell: tart és elad üzleti modell, ami pénzügyi eszközökből származó szerződéses cash-flow-k beszedésével és a pénzügyi eszközök eladásával éri el célját

Hold-to-collect: tart és gyűjt üzleti modell, amelynek célja pénzügyi eszközök szerződéses cash-flow-k beszedése érdekében történő tartása

IAS (International Accounting Standards): Nemzetközi Számviteli Standardok

IASB (International Accounting Standards Board): Nemzetközi Számviteli Standard Testület

ICCAP (Internal Capital Adequacy Assesment Process): tőkemegfelelés belső értékelési folyamata

IFRS (International Financial Reporting Standards): Nemzetközi Pénzügyi Beszámolási Standardok (IFRS)

IRB (Internal Rating Based Approach): belső minősítésen alapuló módszer

IRS (Interest Rate Swap): kamatcsere ügylet

L&R (Loans and Receivables): kölcsönök és követelések

LGD (Loss Given Default): nemteljesítéskor várható veszteség

MIRS (Monetary Interest Rate Swap): monetáris politikai célú kamatcsere-eszköz

MNB: Magyar Nemzeti Bank

Non-retail: nem lakossági

OCI (Other Ccomprehensive Income): egyéb átfogó jövedelem

PD (Probability of Default): nemteljesítési valószínűség

PL (Profit and Loss): eredmény

POCI (Purchased or Originated Credit Impaired): értékvesztetten vásárolt vagy keletkeztetett

Retail: lakossági

SPPI (Solely Payment of Principal and Interest): kizárólag a tőke és a kint levő tőkeösszeg után járó kamat kifizetések

Stage 1: teljesítő pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata nem nőtt jelentősen a kezdeti megjelenítés óta

Stage 2: teljesítő, de romló hitelkockázati profillal rendelkező pénzügyi instrumentumok, azaz olyan pénzügyi instrumentumok, amelyek hitelkockázata azok kezdeti megjelenítése óta jelentősen növekedett

Stage 3:értékvesztett pénzügyi instrumentumok

Szt.: Számviteli törvény

Trading: kereskedési célú

VaR (Value at Risk): kockáztatott érték